

BRE BANK SA

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY BRE BANKU SA W 2008 R.

Warszawa, 27 lutego 2009 r.

SPIS TREŚCI

Zewnętrzne warunki działania Grupy BRE Banku	5
I. Gospodarka Polski w 2008 roku.....	5
I.1. Spowolnienie gospodarcze	5
I.2. Spadek inflacji i obniżki stóp procentowych NBP	5
I.3. Pogorszenie się sytuacji na rynku pracy	6
II. Sytuacja sektora bankowego w 2008 r.....	6
II.1 Sytuacja na rynku depozytów i kredytów	6
II.2. Wyniki finansowe banków	7
II.3. Nowe banki i zmiany właścicielskie	7
III. 2008 rok na GPW – głęboka bessa	8
Działalność Grupy BRE Banku w 2008 r.....	9
I. Czynniki i zdarzenia mające wpływ na wyniki Grupy BRE Banku	9
II. Akcjonariat i notowania akcji BRE Banku na GPW.....	10
II.1. Commerzbank AG – główny akcjonariusz BRE Banku	10
II.2. Silny spadek kursu akcji BRE Banku na GPW	10
III. Skład Grupy BRE Banku.....	12
IV. Grupa BRE Banku na rynku usług finansowych w 2008 r.....	13
V. Rozwój Grupy BRE Banku w Obszarze Korporacje i Rynki Finansowe.....	15
V.1. Klienci Korporacyjni i Instytucje (BRE Bank)	15
V.1.1. Klienci korporacyjni i dedykowana im oferta	15
V.1.2. Udział w rynku kredytów i depozytów korporacyjnych	15
V.1.3. Strategiczne linie produktowe	16
V.1.4. Rozwój oferty	16
V.1.5. Rozwój sieci terenowej	16
V.1.6. Finansowanie projektów i kredyty konsorcjalne	17
V.2. Działalność Handlowa i Inwestycyjna	17
V.2.1. Rynki Finansowe	17
V.2.2. Inwestycje własne	17
V.3. Spółki z obszaru Klienci Korporacyjni i Instytucje	18
V.3.1. Grupa Intermarket	18
V.3.2. Polfactor SA	18
V.3.3. BRE Leasing Sp. z o.o.	18
V.3.4. BRE Bank Hipoteczny S.A. (BBH)	19
V.3.5. Dom Inwestycyjny BRE Banku S.A.	19
V.3.6. BRE Corporate Finance S.A.	19
V.3.7. BRE Holding Sp. z o.o.	20
V.4. Spółki z obszaru Działalność Handlowa i Inwestycyjna	20
V.4.1. Tele-Tech Investment Sp. z o.o. (TTI)	20
V.4.2. BRE Finance France SA	20
V.4.3. Garbary Sp. z o.o.	20

VI. Obszar Bankowości Detalicznej i Private Banking.....	20
VI.1. Bankowość Detaliczna – mBank i MultiBank	21
VI.1.1. Klienci i rachunki	21
VI.1.2. Depozyty i fundusze inwestycyjne	22
VI.1.3. Kredyty	22
VI.1.4. Karty	23
VI.1.5. Rozwój sieci dystrybucji	23
VI.1.6. Ważniejsze nowości w ofercie	23
VI.1.7. mBank Czechy/Słowacja	24
VI.2. Private Banking	24
VI.3. Spółki z obszaru Bankowości Detalicznej	25
VI.3.1. emFinanse Sp. z o.o.	25
VI.3.2. BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.	25
VI.3.3. BRE Wealth Management S.A.	25
VII. Pozostałe spółki objęte konsolidacją.....	26
VIII. Wyniki finansowe Grupy BRE Banku w 2008 r.	27
VIII.1. Zmiany w bilansie skonsolidowanym w 2008 r.	27
VIII.1.1. Zmiany w aktywach Grupy BRE Banku	27
VIII.1.2. Charakterystyka portfela kredytowego	27
VIII.1.3. Pasywa	28
VIII.2. Rachunek zysków i strat Grupy BRE Banku	29
VIII.3. Wskaźniki efektywności	32
IX. Wkład obszarów biznesowych w wynik Grupy BRE Banku	33
IX.1. Korporacje i Rynki Finansowe	33
IX.2. Bankowość Detaliczna oraz Private Banking	34
IX.3. Zarządzanie aktywami	35
IX.4. Wyniki finansowe konsolidowanych spółek	35
X. Zatrudnienie w Grupie BRE Banku	36
X.1. System Motywacyjny BRE Banku	36
XI. Nakłady inwestycyjne.....	37
XII. Podstawowe ryzyka w działalności Grupy BRE Banku	37
XII.1. Proces dostosowawczy do wymogów Basel II	38
XII.2. Ryzyko kredytowe	38
XII.3. Ryzyko płynności	39
XII.4. Ryzyko rynkowe	39
XII.5. Ryzyko operacyjne	40
XIII. Ocena wiarygodności finansowej BRE Banku i spółek Grupy	41
XIII.1. Ratingi agencji Fitch Ratings	41
XIII.2. Ratingi Agencji Moody's Investors Service	41
XIV. Corporate Governance.....	42
XIV.1. Dobre praktyki i etyczne kodeksy branżowe	42
XIV.2. Nowe regulacje w BRE Banku z zakresu Corporate Governance	43
XIV.3. Relacje Inwestorskie	43

XV. Działalność BRE Banku na rzecz otoczenia	44
XVI. Najważniejsze przyznane w 2008 r. nagrody i wyróżnienia	45
XVII. Plany Grupy BRE Banku na 2009 r.	46
XVII.1. Warunki realizacji planów na 2009 - scenariusz makroekonomiczny	46
XVII.2. Scenariusz dla sektora bankowego	47
XVII.3. BREnova - odpowiedź na wyzwania rynku	47
XVIII. Informacja o wyborze audytora.....	49
XIX. Władze BRE Banku	49
XIX.1. Rada Nadzorcza	49
XIX.1.9. Zmiany i skład Rady Nadzorczej	49
XIX.1.2. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej	50
XIX.2. Zarząd BRE Banku	51
XIX.2.1. Skład Zarządu i zmiany w 2008 r.	51
XIX.2.2. Wynagrodzenie Zarządu	51
XX. Oświadczenia Zarządu Banku	53

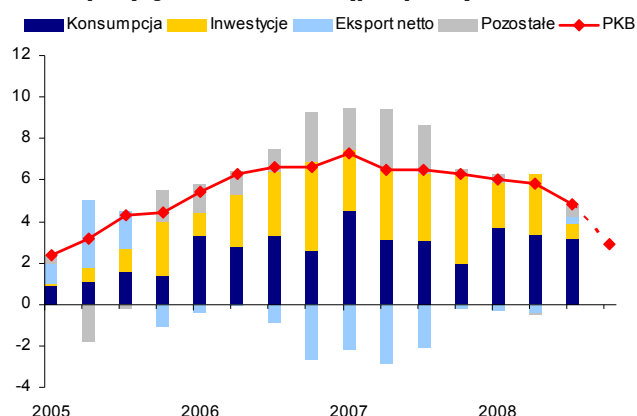
Zewnętrzne warunki działania Grupy BRE Banku

I. Gospodarka Polski w 2008 roku

I.1. Spowolnienie gospodarcze

W 2008 r. z kwartału na kwartał nasilały się symptomy cyklicznego osłabienia aktywności gospodarczej. Dynamika PKB obniżyła się z 6,0% r/r w I kwartale do około 2,9% w IV kwartale. Według wstępnych danych GUS w skali całego 2008 r. dynamika PKB wyniosła 4,8% z 6,7% rok wcześniej. Znacznie szybciej spadała dynamika inwestycji, która w IV kwartale osiągnęła około 3,5% r/r (szacunek BRE), wobec ponad 15% w I połowie 2008 r. Czynnikiem pozwalającym na utrzymanie relatywnie wysokiej dynamiki PKB było spożycie indywidualne, które w całym 2008 r. wzrosło o 5,4% r/r.

Dekompozycja wzrostu PKB (pkt.proc.)

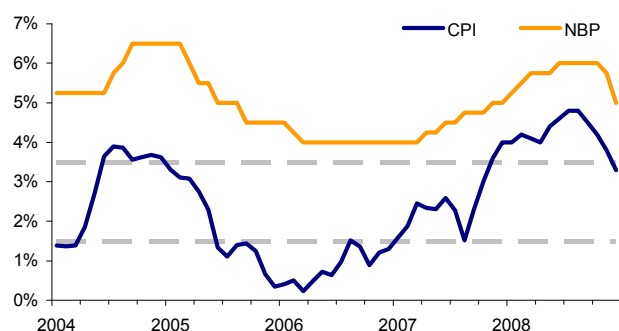
W ślad za dynamiką inwestycji obniżyła się natomiast dynamika importu (do 5,9% r/r), co pozwoliło na osiągnięcie – po raz pierwszy od 2005 roku – dodatniej kontrybucji salda handlu zagranicznego do wzrostu PKB (0,3 pkt. proc.). Warto podkreślić, że odnotowane w III kwartale oznaki spowolnienia gospodarczego pojawiły się jeszcze przed załamaniem się płynności na polskim rynku międzybankowym i związanymi z tym ograniczeniami w dostępie do kredytów.

I.2. Spadek inflacji i obniżki stóp procentowych NBP

Inflacja mierzona wskaźnikiem CPI osiągnęła swój szczyt (4,8% r/r) w lipcu i sierpniu ub. roku i od tej pory zaczęła systematycznie spadać, osiągając w grudniu poziom 3,3% r/r. i powracając do przedziału dopuszczalnych odchyśleń od celu NBP. Spadkowy trend inflacji powinien utrzymać się w 2009 r. pozwalając na zbliżenie się wskaźnika CPI do oficjalnego celu nie później niż w końcu tego roku.

Do złagodzenia presji inflacyjnej przyczyniają się przede wszystkim spadające ceny surowców i niska dynamika cen żywności. Inflacja bazowa (po wyłączeniu cen żywności i energii) utrzymywała się do listopada ub.r. na podwyższonym poziomie (2,9% r/r), ale poczynając od grudnia również i ten wskaźnik powinien zacząć się obniżać. Pewną przeszkodą dla szybszego spadku inflacji jest obserwowana od końca lipca 2008 r. silna deprecjacja złotego (o prawie 30% w relacji do euro i około 50% wobec dolara), ale w warunkach obniżającej się aktywności gospodarczej skutki osłabienia waluty w mniejszym stopniu przekładają się na dynamikę cen.

Stopa inflacji CPI (% r/r) i stopa interwencyjna NBP (%)

Szybko pogarszające się perspektywy wzrostu gospodarczego i słabnąca presja inflacyjna skłoniły RPP do rozpoczęcia w listopadzie ub.r. cyklu obniżek stóp procentowych. Stopa referencyjna NBP zredukowana została wówczas o 25 pkt. bazowych, a w grudniu o kolejne 75 pkt. bazowych (do poziomu 5%).

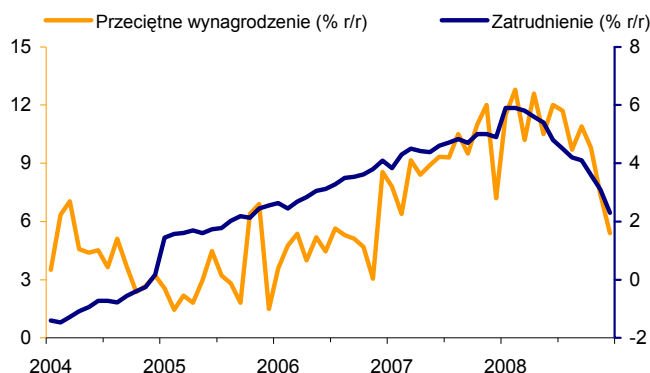
Dodatkowym argumentem na rzecz złagodzenia polityki pieniężnej w Polsce były radykalne redukcje stóp procentowych dokonywane przez wiele innych banków centralnych.

Dla przeciwdziałania skutkom zaburzeń płynności na rynku międzybankowym i utrudnień w dostępie do finansowania w walutach obcych NBP uruchomił operacje zasilające repo w PLN oraz swapy walutowe dla EUR, USD i CHF. Złagodzone zostały również wymogi dotyczące zabezpieczeń składanych przez banki w transakcjach z NBP.

I.3. Pogorszenie się sytuacji na rynku pracy

Spowolnienie gospodarcze zaczęło już znajdować swe odzwierciedlenie w pogarszaniu się sytuacji na rynku pracy. Już od wiosny ub. roku spada poziom zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym, a roczna dynamika zatrudnienia w całym sektorze przedsiębiorstw obniżyła się z blisko 6% na początku roku do 2,3% w jego końcu. W listopadzie i grudniu odnotowano zmniejszenie liczby pracowników. W trakcie 2009 r. dynamika ta może osiągnąć wartości ujemne, co z kolei wpłynie na silne osłabienie presji płacowej.

Dynamika zatrudnienia (% r/r)
i wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw (% r/r)

Tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw obniżyło się już z ponad 11% w I kw. 2008 r. do 5,4% w grudniu. Ten spadkowy trend będzie zapewne kontynuowany w 2009 r. Efektem pogarszającej się sytuacji gospodarczej jest również odnotowany w grudniu ub. roku dość silny wzrost stopy bezrobocia (do około 9,5%, wobec 11,4% rok wcześniej).

Skala spadku zatrudnienia jest znacznie wyższa, niż wynikałoby to z sezonowych fluktuacji. Może to oznaczać, że przedsiębiorstwa rozpoczęły już dostosowanie zatrudnienia do pogarszających się warunków makroekonomicznych.

II. Sytuacja sektora bankowego w 2008 r.

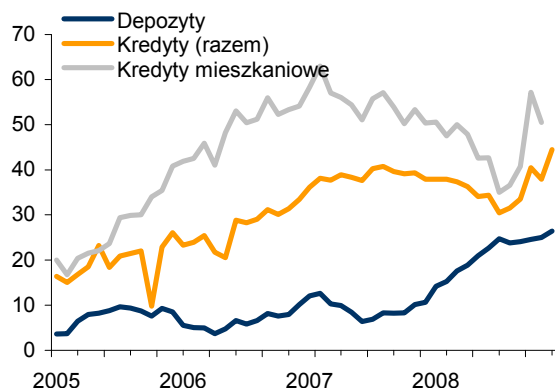
II.1 Sytuacja na rynku depozytów i kredytów

Dynamika należności sektora bankowego osiągnęła w 2008 r. rekordowo wysoki poziom 36,1% r/r. W dużej mierze przyczyniło się do tego jednak silne osłabienie złotego, zwiększające wartość kredytów udzielonych w walutach obcych. Dynamika kredytów złotych wyniosła w tym okresie nieco ponad 20%.

Wyrażona w złotych wartość zobowiązań gospodarstw domowych z tytułu walutowych kredytów mieszkaniowych wzrosła w 2008 r. o ponad 100%. Wartość wszystkich kredytów udzielonych gospodarstwom domowym zwiększyła się w ub. roku o 45%. Najwyższy od dziesięciu lat poziom osiągnęła dynamika kredytów dla przedsiębiorstw, która w końcu ub. roku zbliżyła się do 29%. Także i w tym przypadku do wzrostu złotowej wartości należności banków przyczyniły się w pewnym stopniu zmiany kursowe.

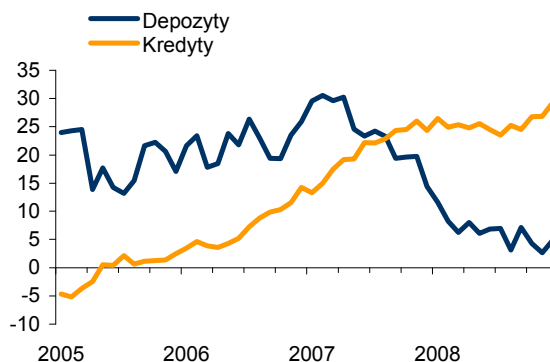
Gospodarstwa domowe

Dynamika depozytów i kredytów (% r/r)

Przedsiębiorstwa

Dynamika depozytów i kredytów (% r/r)

Depozyty i inne zobowiązania banków rosły wprawdzie wyraźnie wolniej niż należności, ale ich dynamika osiągnęła w grudniu ub. roku najwyższy poziom od końca 1999 r. (20,8% r/r). Przyczynił się do tego szybki wzrost depozytów gospodarstw domowych (26,8% r/r), w dużej mierze spowodowany wycofywaniem środków z funduszy inwestycyjnych. Do zwiększania oszczędności zachęcały podniesione w wyniku konkurencji między bankami stawki oprocentowania depozytów, jak i zapewne chęć zgromadzenia rezerw w związku z pogarszaniem się warunków makroekonomicznych i rosnącym ryzykiem utraty źródeł stałego dochodu.

Tempo wzrostu depozytów przedsiębiorstw utrzymywało się przez prawie cały 2008 rok na relatywnie niskim i słabnącym poziomie (4,9% r/r), co odzwierciedlało pogarszającą się dynamikę zysków przedsiębiorstw i zwiększone wykorzystanie własnych środków na zaspakajanie bieżących potrzeb finansowych. Dla wypełnienia luki pomiędzy dynamiką kredytów i depozytów banki musiały w szerokim zakresie korzystać z finansowania zagranicznego, co znalazło swój wyraz w odnotowanym w 2008 r. wzroście pasywów zagranicznych o blisko 108 mld zł, przy czym połowa tego przyrostu przypadła na ostatni kwartał roku. Także i w tym przypadku istotny wpływ na przyspieszenie wzrostu złotowej wartości tych pasywów miała deprecjacja polskiej waluty.

II.2. Wyniki finansowe banków

Według wstępnych danych Komisji Nadzoru Finansowego w 2008 r. (dane jednostkowe) banki wypracowały zysk brutto w wysokości 18,1 mld zł, o 8,3% więcej, niż przed rokiem. Wynik netto wzrósł o 7,9% (z 13,7 mld zł do 14,8 mld zł).

Wzrostowi wyników nie towarzyszył wzrost efektywności mierzony stopą zwrotu z kapitału (RoE netto), wartość tego wskaźnika pozostała na podobnym poziomie (22,4% versus 22,5% rok wcześniej), ale poprawie uległa efektywność kosztowa. Wskaźnik kosztów do dochodów spadł z 56,3% na koniec 2007 roku do 53,9% na koniec 2008. Współczynnik wypłacalności obniżył się z 12,1% do 10,8% na koniec grudnia 2008 r.

Kryzys finansowy wraz ze spowolnieniem gospodarczym znalazł odbicie w wynikach banków w czwartym kwartale. Wynik brutto za IV kwartał wyniósł 2,7 mld zł, podczas gdy w poprzednich trzech kwartach wynosił on po około 5 mld zł. Już od trzeciego kwartału 2008 roku gwałtownie zaczęły wzrastać rezerwy celowe. Podczas, gdy przez pierwsze półrocze banki zawiązywały rezerwy na około 700 mln zł kwartalnie, to w trzecim kwartale odpisy wyniosły 1,1 mld zł, a w czwartym już ponad 2 mld zł. Saldo rezerw celowych za cały 2008 rok wyniosło 4,7 mld zł i było wyższe aż o 173% w stosunku do salda za 2007 rok. Natomiast udział należności zagrożonych w należnościach sektora niefinansowego obniżył się z 5,2% do 4,4%.

Kryzys na rynkach finansowych objawił się również w formie kryzysu zaufania pomiędzy bankami działającymi w Polsce, co na jesieni 2008 roku doprowadziło praktycznie do zamarcia rynku międzybankowego. Banki posiadające nadwyżki pieniądza wołały go ulokować w NBP lub w dłużnych papierach wartościowych. Skutkiem tego stanu rzeczy był wzrost stóp procentowych na rynku międzybankowym znacząco powyżej stóp NBP.

Wobec dużych trudności w pozyskiwaniu pieniądza z rynku międzybankowego, banki położyły nacisk na finansowanie się depozytami od klientów. To wywołało walkę pomiędzy nimi o depozyty, których oprocentowanie w wielu bankach osiągnęło wartości z przedziału 8-10%, tym samym znacznie przewyższając poziom stóp procentowych rynku międzybankowego.

II.3. Nowe banki i zmiany właścicielskie

W trakcie roku 2008 wiele uwagi poświęcano zapowiadnemu na jesień wejściu dwóch nowych graczy: Alior Banku oraz Allianz Banku. Pierwszy z nich należy do grupy finansowej Carlo Tassara, która wyłożyła na ten bank kapitał w wysokości 400 mln EUR, co było rekordem w Polsce w przypadku budowania banku od podstaw. Kapitał własny Alior Banku wyniósł na starcie 1,5 mld zł, co od razu ulokowało go w pierwszej dziesiątce największych banków w Polsce. Otwarcie nastąpiło w listopadzie, w ofercie zawarto kilka innowacyjnych na rynku polskim produktów, po czym nastąpił dynamiczny rozwój tego banku.

Natomiast Allianz Bank rozpoczął działalność z początkiem grudnia. Od początku był on postrzegany bardziej jako dodatkowa działalność dużego ubezpieczyciela.

GE Money Bank sfinalizował przejęcie Banku BPH (tzw. „mini BPH”, czyli mniejszej części Banku BPH po podziale w 2007 roku).

W wyniku perturbacji wynikających ze światowego kryzysu finansowego, Grupa AIG zdecydowała się na sprzedaż AIG Bank Polska. Jednym z potencjalnych nabywców i jednocześnie jedynym, który się ujawnił, jest PKO BP.

III. 2008 rok na GPW – głęboka bessy

2008 rok był najgorszym okresem w historii warszawskiej giełdy. Pogłębiający się globalny kryzys finansowy połączony z nasilającą się zapaścią największych gospodarek świata, skutkował wycofywaniem się kapitału zagranicznego z giełdy i spadkiem wszystkich indeksów. Tendencje spadkowe nasiliły się w II półroczu, a szczególnie ostro indeksy spadły po wrześniowym bankructwie Lehman Brothers. W rezultacie WIG obniżył się o około 50%. Dotychczas najgorszy był rok 1994, kiedy to indeks szerokiego rynku stracił 40%. W konsekwencji w 2008 roku GPW należała do najsłabszych parkietów na świecie, pomimo iż tak głęboki spadek notowań nie był uzasadniony relatywnie dobrą kondycją polskiej gospodarki. Indeksy rynków w krajach pogrążonych w recesji radziły sobie lepiej: londyński FTSE stracił 32%, a nowojorski Dow Jones 34%.

Wartość rynkowa firm notowanych na GPW w 2008 roku topniała z miesiąca na miesiąc. Kapitalizacja spółek notowanych na GPW w ciągu roku spadła o ponad 625 mld zł (do ok. 450 mld zł). Najbardziej nominalnie straciły tzw. spółki blue chips. Najmniej z dwudziestki największych spółek obniżył się kurs akcji TP SA - o 15%. Na przeciwnym biegunie znalazły się Polnord, których kurs spadł o prawie 80%.

Pomimo bessy, w 2008 roku na rynkach prowadzonych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie zadebiutowały w sumie 94 spółki: 33 na głównym rynku GPW oraz 61 na rynku alternatywnym NewConnect. Wartość ofert przekroczyła 9,5 mld zł. Do notowań trafiły akcje 3 spółek zagranicznych: Atlas Estates Ltd. (Wyspa Guernsey), Belvedere (Francja) oraz NWR (Czechy). W porównaniu z 2007 rokiem liczba debiutów w Warszawie spadła łącznie o 11 spółek. Według danych Europejskiej Federacji Giełd Papierów Wartościowych (FESE) po 11 miesiącach 2008 roku warszawski parkiet zajmował pierwsze miejsce w Europie pod względem liczby IPO, wyprzedzając nie tylko wszystkie giełdy naszego regionu, ale także takie rynki, jak Londyn, Euronext, czy OMX.

W 2008 roku również spółki już notowane na rynku sięgały po nowe środki dzięki emisjom wtórnym (SPO). Wartość wtórnych emisji wyniosła ok. 2 mld zł.

Na zachowanie indeksów i cen akcji spółek bardzo duży wpływ miała też utrzymująca się niekorzystna sytuacja w zakresie przepływów funduszy. Według danych analityków DM BZWBK, odpływy z funduszy inwestycyjnych wyniosły w 2008 roku 33mld zł, podczas gdy w 2007 roku klienci wpłacili do nich 32,4mld zł. Na koniec grudnia 2008 roku polskie fundusze inwestycyjne utrzymywały w swoich portfelach akcje o wartości 25,4mld zł, o 60% mniej niż rok wcześniej.

Polskie fundusze emerytalne w 2008 roku kupiły akcje o wartości netto 9,6mld zł. Średni udział akcji w portfelach funduszy emerytalnych wyniósł na koniec grudnia 2008 roku 21,6%, najmniej w historii funduszy emerytalnych w Polsce. Wartość akcji w portfelach funduszy emerytalnych na koniec 2008 roku wyniosła 29,9mld zł, co oznacza spadek o 38% w skali roku.

Na koniec 2008 roku polscy inwestorzy instytucjonalni posiadali portfel akcji, stanowiący 12% kapitalizacji rynkowej spółek na GPW i ponad 49% ich akcji w wolnym obrocie.

Działalność Grupy BRE Banku w 2008 r.

I. Czynniki i zdarzenia mające wpływ na wyniki Grupy BRE Banku

Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej Grupy BRE Banku, uzyskany na koniec 2008 roku, wyniósł 857,5 mln zł (1 000,1 mln zł brutto), wobec zrealizowanego w poprzednim roku na poziomie 710,1 mln zł (954,5 mln zł brutto). Tym samym zysk brutto osiągnięty w 2008 roku był wyższy od wypracowanego w poprzednim roku o 45,6 mln zł, tj. 4,8%, co związane jest zarówno z przyrostem o 21,6 mln zł (wzrost o 2,6%) wyniku z działalności kontynuowanej jak i wyniku osiągniętego z działalności zaniechanej (wzrost o 24 mln zł tj. 22%).

Zasadniczy udział w wyniku z działalności zaniechanej w 2007 roku, na poziomie 109 mln zł, miał wynik ze sprzedaży spółki SAMH (89,5 mln zł), natomiast w roku 2008 wynik tej działalności, na poziomie 133 mln zł, zawierał głównie efekt połączenia spółek PTE Skarbiec-Emerytura i Aegon PTE oraz sprzedaży Aegon, z wynikiem na poziomie 121,3 mln zł.

Pomimo słabego wyniku w czwartym kwartale (tylko 44,9 mln zł) wyjątkowo wysoka dochodowość kwartałów poprzednich pozwoliła uzyskać w całym 2008 roku zysk przewyższający poziom z roku poprzedniego oraz utrzymać wysoką dochodowość działania wyrażoną satysfakcjonującym poziomem wskaźników finansowych. Stopa zwrotu na kapitale Grupy BRE Banku (skalkulowana jako relacja zysku brutto wypracowanego na działalności kontynuowanej i zaniechanej do średniego stanu kapitałów z wyłączeniem zysku bieżącego) wyniosła na koniec 2008 roku 30,8% wobec 35,9% w roku poprzednim (ROE brutto dla działalności kontynuowanej wyniósł odpowiednio 26,7 %, wobec 31,8%).

Podobnie do poprzedniego roku istotny wpływ na zrealizowane wyniki miały transakcje kapitałowe. W 2008 roku była to sprzedaż akcji spółki Vectra SA, z zyskiem na poziomie 137,7 mln zł, oraz sprzedaż spółki Aegon PTE. (sprzedaż spółki SAMH w 2007 r.). Wskaźnik zwrotu z kapitału (brutto) w obu okresach, oczyszczony z wpływu transakcji jednorazowych, kształtował się odpowiednio: 22,8% w 2008 roku; 32,5% w 2007 roku.

Wysokiej dochodowości działania towarzyszyła stała dyscyplina kosztów. Wskaźnik kosztów do dochodów Grupy z uwzględnieniem działalności zaniechanej (CIR – jako relacja kosztów działania i amortyzacji do dochodów uwzględniających saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych) wyniósł na koniec 2008 roku 55,1%, wobec 55,5% w roku poprzednim. Bez transakcji jednorazowych w 2008 roku poziom CIR wyniósł 60,6% i był wyższy o 2,8 p.p. od zanotowanego w 2007 roku, który był rokiem szczególnie wysokich dochodów osiąganych w warunkach sprzyjającej koniunktury gospodarczej.

Do najważniejszych czynników kształtujących wynik finansowy w 2008 roku zaliczyć należy:

1. Utrzymujący się wzrost portfela kredytowego - głównie klientów indywidualnych, przy nieco niższej dynamice wzrostu kredytów klientów korporacyjnych - a także wzrost depozytów klientów, spowolniony nieco w ostatnim kwartale roku, co w sposób pozytywny wpływa na strukturę bilansu z punktu widzenia dochodowości działania. Tendencje te znalazły odzwierciedlenie w stałym wzroście dochodów z działalności powtarzalnej. Wzrost portfela kredytów w ciągu roku wyniósł 54,8% (ok. 18,5 mld zł), przekładając się na adekwatny wzrost udziału w sumie bilansowej do poziomu 63,1% na koniec roku.
2. Osiągnięcie znaczącego wzrostu obrotów na walutowych transakcjach z klientami, odzwierciedlone w znaczącym wzroście wyniku z pozycji wymiany.
3. Wpływ pogarszających się warunków rynkowych oraz płynności na ograniczenie możliwości generowania dochodów, wzrost kosztów pozyskania środków finansujących działalność, a także negatywny wpływ na wycenę instrumentów płynnościowych oraz instrumentów pochodnych.
4. Istotny wzrost rezerw kredytowych związany ze skutkami dekonunktury rynkowej na sytuację klientów Banku.
5. Włączenie spółki BREUbezpieczenia do konsolidacji metodą pełną, co w konsekwencji spowodowało obniżenie wyniku Grupy o ok. 40 mln zł.
6. Kontynuację rozwoju sieci placówek detalicznych oraz korporacyjnych a także wdrożenie projektu transgranicznej ekspansji mBanku.
7. Wysoką dyscyplinę kosztów zarówno w Banku, jak i w spółkach zależnych.

II. Akcjonariat i notowania akcji BRE Banku na GPW

II.1. Commerzbank AG – główny akcjonariusz BRE Banku

BRE Bank posiada strategicznego akcjonariusza. Jest nim Commerzbank AG, który wcześniej bezpośrednio, a obecnie poprzez swoją w 100% zależną spółkę Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, od wielu lat jest zaangażowany kapitałowo w BRE Bank.

Udział Commerzbanku wzrastał od 21% w 1995 r. poprzez 50% w 2000 r. do poziomu 72,16% w 2003 r. Począwszy od 2005 r. udział ten nieznacznie zmalał w związku z realizacją programów opcji menedżerskich w BRE Banku.

Commerzbank jest drugim co do wielkości prywatnym bankiem niemieckim, z rozległą siecią oddziałów w Niemczech i Europie. W 2008 r. zapadła decyzja o przejęciu przezeń Dresdner Banku AG. Ta jedna z największych fuzji w historii niemieckiej bankowości zostanie sfinalizowana w 2009 r.

Pod koniec 2008 r. w efekcie następstw światowego kryzysu finansowego Commerzbank skorzystał z rządowego programu pomocy dla sektora finansowego i otrzymał 8,2 miliarda euro, które podniosły o 10% jego kapitały. Po raz drugi został zasilony kwotą w wysokości 10 miliardów euro z państwowego funduszu SoFFin. W zamian za to państwo uzyskało od Commerzbanku pakiet mniejszościowy (25 procent akcji plus jedna akcja), wystarczający na blokowanie decyzji podejmowanych przez zarząd Commerzbanku i walne zgromadzenie akcjonariuszy.

Pomimo tych zmian własnościowych BRE Bank, zgodnie z deklaracjami Zarządu Commerzbanku, nadal ma pozostać w Grupie Commerzbanku i być najważniejszą spółką w Europie Środkowej i Wschodniej.

Ponieważ w Polsce działa Dresdner Polska - spółka córka przejętego Dresdner Banku, BRE Bank powołał w styczniu 2009 r. zespół projektowy, którego zadaniem będzie przeanalizowanie możliwości i konsekwencji ewentualnego połączenia działalności w Polsce.

Na koniec 2008 r. Commerzbank Auslandsbanken Holding AG posiadał 69,78% akcji i głosów na WZ BRE Banku. Pozostałe 30,22% akcji znajduje się w wolnym obrocie (free float). Akcjami tymi obracają głównie inwestorzy finansowi (około $\frac{3}{4}$ free float). Jednym z nich, zgodnie z zawiadomieniem przesłanym BRE Bankowi, był na koniec 2008 r. Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK, posiadający pakiet 5,05% akcji i głosów na WZ BRE Banku. Pozostałymi akcjami obracają inni inwestorzy, w tym indywidualni. Ponieważ nie przekraczają progu 5% akcji BRE Banku, nie mają obowiązku informowania o fakcie ich nabycia.

W związku z wydarzeniami w Commerzbanku agencje ratingowe obniżyły jego ratingi (Fitch obniżył rating indywidualny z B/C do C, a Moody obniżył perspektywę siły finansowej C ze stabilnej do negatywnej). Konsekwencją były zmiany w ratingach BRE Banku, co szerzej zostało przedstawione w rozdziale XIII.

II.2. Silny spadek kursu akcji BRE Banku na GPW

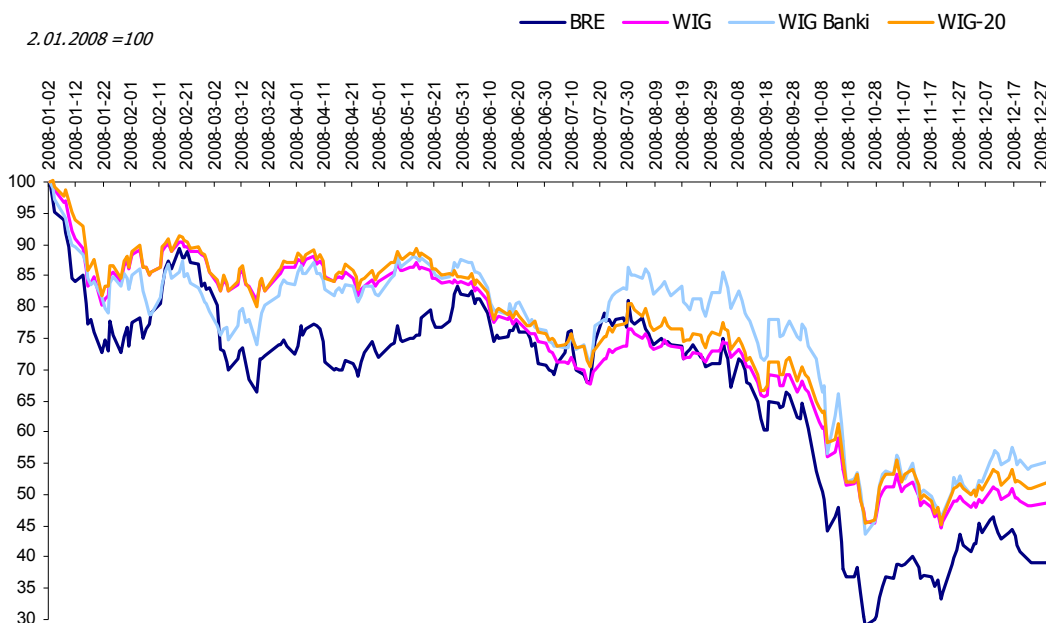
W 2008 roku wszystkie banki notowane na GPW odnotowały spadek kursu. Akcje BRE Banku zachowywały się gorzej niż szeroki rynek i sektor bankowy. Po bardzo dużych wzrostach obserwowanych w 2006 i 2007 roku, kiedy kurs akcji BRE przyrósł najwięcej wśród banków notowanych na GPW (odpowiednio o 97,1% i 47,2%), akcje BRE Banku w 2008 roku zanotowały duży spadek. W 2008 roku kurs akcji BRE spadł o 60,7% i był to jeden ze słabszych wyników wśród banków notowanych na GPW. Subindeks WIG-Banki spadł o 43,8%, a WIG o 51%.

Rok 2008 rozpoczął się kursem 500 zł, a zakończył 196,5 zł. Najniższy poziom akcji BRE osiągnęły 24 października, kiedy kurs wyniósł 145 zł.

Kapitalizacja Spółki na 31 grudnia 2008 r. wynosiła 5,8 mld zł (1,4 mld EUR) wobec 15,0 mld zł na koniec 2007 r.

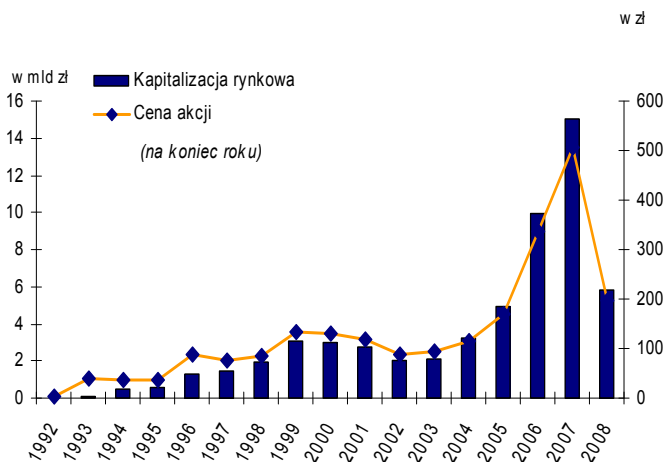
Najśłabszym okresem dla notowań akcji BRE Banku, a równocześnie dla całej giełdy i sektora bankowego w 2008 roku, był IV kwartał, w którym kurs akcji BRE stracił 39%. Kumulacja negatywnych skutków kryzysu nastąpiła w październiku, kiedy kurs BRE stracił 43%, WIG 25%, a WIG-Banki 30%.

Dynamika kursu akcji BRE Banku w 2008 r. na tle indeksów WIG, WIG-20 i WIG Banki (2.01.2008 = 100)

Na notowania BRE Banku w 2008 roku miała wpływ głównie sytuacja panująca na giełdzie, gdzie dominowały duże spadki, które szczególnie dotknęły sektor bankowy. Wydarzeniem, które miało wyjątkowo duży, negatywny wpływ na kształtowanie się kursu akcji BRE Banku była zmiana na stanowisku Prezesa Zarządu banku, w marcu 2008 roku. Zaufanie inwestorów zostało w dużej mierze odbudowane dzięki działaniom Zarządu i Relacji Inwestorskich w maju, kiedy odbył się cykl spotkań Prezesa Zarządu z inwestorami instytucjonalnymi. Należy jednak pamiętać, że BRE Bank był do tej pory postrzegany jak lider wzrostu na polskim rynku, co, według analityków, może ulec zmianie ze względu na spowolnienie oczekiwane w 2009 roku i widoczne już w IV kwartale 2008 roku, szczególnie na rynku kredytów hipotecznych.

Cena akcji i kapitalizacja BRE Banku w latach 1992 – 2008

III. Skład Grupy BRE Banku

Na dzień 31.12.2008 r. podział działalności Grupy BRE Banku na linie i obszary biznesowe przedstawiał się następująco:

Grupa BRE Banku			
Linie	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość Detaliczna
Bank	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna	
	<ul style="list-style-type: none"> Obsługa korporacji (Grupy kapitałowe) Obsługa finansowa dużych przedsiębiorstw Obsługa małych i średnich przedsiębiorstw Finansowanie projektów Instytucje Finansowe 	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko i Zarządzanie Płynnością Rynki Finansowe Inwestycje własne 	<ul style="list-style-type: none"> mBank (klienci masowi i mikroprzedsiębiorstwa) MultiBank (klienci zamożni) Private Banking (klienci bogaci)
Spółki konsolidowane	<ul style="list-style-type: none"> BRE Bank Hipoteczny SA BRE Leasing Sp. z o.o. Grupa Intermarket <ul style="list-style-type: none"> Intermarket Bank AG Polfactor SA Transfinance a.s. Magyar Factor zRt Dom Inwestycyjny BRE Banku SA BRE Corporate Finance SA BRE Holding Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> BRE Finance France SA Tele-Tech Investment Sp. z o.o. Garbary Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> BRE Wealth Management S.A. emFinanse Sp. z o.o. BRE Ubezpieczenia TU SA BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.
	Inne spółki	<ul style="list-style-type: none"> BRE.locum SA Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o. 	

Spółki CERI Sp. z o.o. i BRE.locum ze względu na charakter ich działalności nie zostały zaliczone do żadnej z linii biznesowych, ujęto je jako „inne spółki”.

W porównaniu z końcem 2007 r. uległa nieco zmianie lista konsolidowanych spółek. Pojawił się na niej BRE Holding (konsolidowany już w I półroczu 2008 r.) Jest to spółka utworzona w związku z restrukturyzacją w ramach Grupy BRE Banku, mającą na celu zapewnienie efektywnej współpracy ze spółkami z obszaru bankowości korporacyjnej. Spółka posiada 50,004% udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o., 50% akcji spółki Polfactor SA i 75,71% akcji spółki BRE Bank Hipoteczny.

Po raz pierwszy wśród konsolidowanych spółek pojawiły się również spółki BRE Ubezpieczenia TU SA, oraz BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. działające w obszarze Bankowości Detalicznej. Natomiast zniknął zaliczany w 2007 r. do działalności zaniechanej obszar Zarządzania Aktywami, gdzie na koniec 2007 r. wykazywana była spółka PTE Skarbiec Emerytura. Na 31 grudnia 2008 r. Grupa nie posiadała już w tym obszarze żadnych udziałów. Wyniknęło to z faktu, że w dniu 30 czerwca 2008 r. miała miejsce transakcja połączenia PTE Skarbiec Emerytura i Aegon PTE S.A., natomiast w dniu 30 grudnia 2008 r. będący w posiadaniu Banku pakiet akcji Aegona został sprzedany.

Zgodnie ze standardami MSSF wszystkie spółki są konsolidowane metodą pełną.

Profil działalności i udział Banku w kapitale konsolidowanych spółek przedstawia poniższe zestawienie:

	<i>Nazwa spółki</i>	<i>Rodzaj działalności</i>	<i>Udział Grupy BRE w kapitale spółki</i>
1.	BRE Bank Hipoteczny SA	Bank	100%
2.	DI BRE Banku SA	Biuro maklerskie	100%
3.	BRE Corporate Finance SA	Doradztwo	100%
4.	BRE Holding Sp. z o.o.	Spółka specjalnego przeznaczenia	100%
5.	emFinanse Sp. z o.o.	Sprzedaż produktów kredytowych	100%
6.	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	Usługi rozliczeniowe	100%
7.	BRE Wealth Management SA	Zarządzanie portfelami	100%
8.	BRE Ubezpieczenia TU SA	Działalność ubezpieczeniowa	100%
9.	BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.,	Działalność ubezpieczeniowa	100%
10.	Garbary Sp. z o.o.	Zarządzanie nieruchomością własną	100%
11.	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	Spółka specjalnego przeznaczenia	100%
12.	BRE Finance France SA	Spółka specjalnego przeznaczenia	99,98%
13.	BRE.locum SA	Spółka deweloperska	79,99%
14.	Transfinace a.s.	Faktoring	78,11%
15.	Polfactor SA	Faktoring	78,12%
16.	Magyar Factor zRt	Faktoring	78,12%
17.	Intermarket Bank AG	Faktoring	56,24%
18.	BRE Leasing Sp. z o.o.	Działalność leasingowa	50,004%

IV. Grupa BRE Banku na rynku usług finansowych w 2008 r.

BRE Bank lokuje się w czołówce polskich banków pod względem wielkości aktywów i funduszy własnych. Wśród banków notowanych na warszawskiej giełdzie BRE Bank na koniec 2008 r. zajmował 3 miejsce pod względem aktywów i wielkości portfela kredytów i pożyczek dla sektora niefinansowego i budżetowego oraz 5 miejsce pod względem depozytów i zobowiązań wobec klientów (dane skonsolidowane).

Większość spółek Grupy również zajmuje znaczącą pozycję w poszczególnych sektorach rynku usług finansowych. Rynkowy udział oraz pozycję Banku i wybranych spółek na koniec 2008 r. w porównaniu z 2006 r. i 2007 r. ilustruje następujące zestawienie:

Rodzaj działalności	Pozycja na rynku w 2008 r*/	Udział		
Bankowość Korporacyjna		2008	2007	2006
Kredyty dla przedsiębiorstw		6,4%	6,5%	5,9%
Depozyty przedsiębiorstw		9,1%	9,3%	8,6%
Leasing	2	12,2%	9, 3%	11,1%
Faktoring				
Polska	3	10,5%	18%	21%
Austria	1	57%	60%	59%
Węgry	2	14,3%	13,7%	13,5%
Czechy	3	16,0%	19,3%	24,5%
Bankowość Detaliczna (mBank+MultiBank)				
Kredyty ogółem		6,8%	5,2%	4,4%
w tym hipoteczne	2	11,1%	10,5%	9,0%
Depozyty i fundusze inwestycyjne		4,0%	3,1%	2,6%
Bankowość Inwestycyjna				
Rynki finansowe				
Bony i obligacje skarbowe		13,6%	18,4%	10,8%
IRS/FRA		22,9%	19,9%	21,5%
FX spot i forward		6,2%	7,72%	7,70%
Opcje na WIG 20		15,3%	16,0%	24%
Nieskarbowe papiery dłużne (wartość zadłużenia)				
krótkoterminowe papiery dłużne	4	12,0%	17,9%	13,1%
obligacje przedsiębiorstw	2	19,0%	18,2%	13,0%
papiery dłużne banków	1	27,0%	27,6%	31,9%
Działalność maklerska				
obroty akcjami	8	5,4%	6,6%	6,1%
obroty obligacjami	4	5,3%	3,8%	3,0%
transakcje pochodne	3	11,8%	11,7%	13,4%
opcje	1	28,5%	24,9%	35,9%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych BRE Banku, NBP, GPW, Fitch Polska, Związku Przedsiębiorstw Leasingowych oraz informacji prasowych

*/tam, gdzie to było możliwe do ustalenia

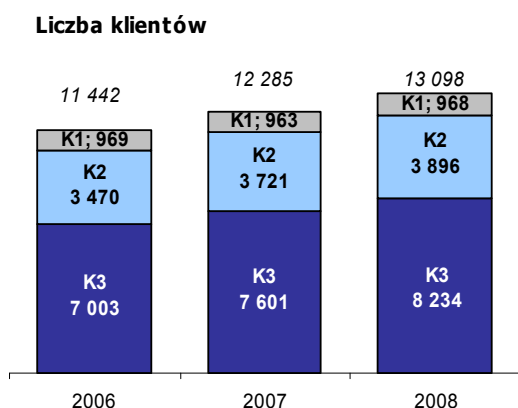
V. Rozwój Grupy BRE Banku w Obszarze Korporacje i Rynki Finansowe

V.1. Klienci Korporacyjni i Instytucje (BRE Bank)

V.1.1. Klienci korporacyjni i dedykowana im oferta

Klienci Bankowości Korporacyjnej są podzieleni na trzy segmenty:

- K1 – to segment obejmujący grupy kapitałowe oraz duże przedsiębiorstwa o rocznych obrotach powyżej 1 mld zł; w stosunku do tego segmentu zakłada się utrzymanie liczby obsługiwanych podmiotów. Klienci tego segmentu zgłaszają zapotrzebowanie na profesjonalne doradztwo zorientowane na finansowanie strukturyzowane, rynki kapitałowe oraz innowacyjne produkty. BRE Bank oferuje zaawansowane instrumenty finansowe oraz dostosowane do oczekiwań klientów rozwiązania technologiczne w zakresie instrumentów Cash Management oraz doradztwo w zakresie transakcji kapitałowych.
- K2 - do tego segmentu zalicza się średnie przedsiębiorstwa o rocznych obrotach od 30 mln zł do 1 mld zł; zakłada się wzrost liczby obsługiwanych firm z tego segmentu poprzez aktywną akwizycję podmiotów mających wysokie wymagania co do zakresu i jakości produktów finansowych oraz oczekujących najwyższych standardów obsługi, jak również doradztwa w zakresie usług finansowych. Strategicznymi dla klientów segmentu K2 są usługi w zakresie strukturyzacji finansowania transakcji handlowych obejmujące elementy finansowania zarówno bieżącego, jak i długoterminowego, głównie z wykorzystaniem instrumentów dyskontowych (dyskonto wierzytelności z regresem i bez regresu) oraz produkty rynku walutowego, instrumenty pochodne, proste i złożone zarządzanie środkami finansowymi z wykorzystaniem Elektronicznych Kanałów Dystrybucji oraz finansowanie inwestycyjne.
- K3 - to segment średnich i małych przedsiębiorstw o rocznych obrotach do 30 mln zł prowadzących pełną księgowość, ze szczególnym uwzględnieniem uczestników obrotu z zagranicą; w stosunku do tego segmentu zakłada się znaczne zwiększenie udziału w rynku. Strategiczna oferta produktowa skierowana do klientów segmentu K3 oparta jest na linii Pakietów EFEKT (EFEKT, EFEKT PLUS, EFEKT Finansowy, Efekt Inwestycyjny) zapewniających kompleksową obsługę bankową, dostosowaną do stopnia rozwoju i charakteru działalności przedsiębiorstwa. Produkty obciążone ryzykiem udostępniane są w ramach limitu, co upraszcza i przyspiesza dostęp do nich.

W 2008 roku pozyskano 2 433 nowych klientów korporacyjnych, z czego 76% stanowili klienci segmentu K3, a 19% klienci segmentu K2. Ubytek klientów był wynikiem jednorazowej inicjatywy weryfikacji bazy klientówkiej

Łączna liczba klientów korporacyjnych na koniec grudnia 2008 r. wyniosła 13 098 podmiotów (wzrost od końca 2007 roku netto o 813 firm).

Zgodnie z założeniami utworzona została sieć biur korporacyjnych, zmodernizowano też część oddziałów korporacyjnych.

V.1.2. Udział w rynku kredytów i depozytów korporacyjnych

W 2008 r. rynek kredytów dla przedsiębiorstw (ujęto tylko przedsiębiorstwa państwowe, prywatne i spółdzielcze, bez jednostek budżetowych oraz niebankowych instytucji finansowych, takich jak firmy leasingowe, instytucje ubezpieczeniowe, fundusze emerytalne itp.) wzrósł o 29,3%. W Banku dynamika ta była nieco wolniejsza i wyniosła 27,2%. Udział akcji kredytowej BRE Banku kierowanej do przedsiębiorstw w akcji kredytowej całego sektora na koniec grudnia 2008 roku wyniósł 6,4%, w porównaniu do 6,5% na koniec 2007 roku.

Wartość depozytów przedsiębiorstw (definicja przedsiębiorstw jak przy kredytach) na koniec grudnia 2008 roku była wyższa od poziomu z końca 2007 roku o 2,8%. Rynek depozytów przedsiębiorstw wzrósł w tym samym okresie o 4,9%. Udział depozytów przedsiębiorstw w BRE Banku w wartości depozytów sektora przedsiębiorstw

na koniec grudnia wyniósł 9,1%, wobec 9,3% w grudniu 2007 roku oraz wobec 10,9% na koniec listopada 2008 roku. Istotny spadek depozytów w ostatnich dniach roku wynikał z dumpingowego kwotowania depozytów (wykazywanych w bilansach na koniec roku) dla największych przedsiębiorstw przez niektóre banki.

V.1.3. Strategiczne linie produktowe

Cash management

Stale rozbudowywana oferta w zakresie cash management pozwala na zwiększenie zakresu transakcji objętych identyfikacją spływu należności oraz liczby klientów korzystających z zaawansowanych produktów w zakresie zarządzania środkami.

W 2008 roku liczba transakcji Polecenia Zapłaty wyniosła 2 419 tys. i była o 35% wyższa od liczby transakcji zrealizowanych w roku 2007. Dynamicznie przyrastała liczba transakcji Identyfikacji Płatności Handlowych. Od stycznia do grudnia 2008 roku liczba zrealizowanych transakcji wyniosła ponad 6,5 mln i była wyższa o 51% od liczby transakcji zrealizowanych w roku 2007. W 2008 roku o 32% wzrosła liczba klientów korzystających z konsolidacji środków na rachunkach bankowych, na koniec grudnia 2008 roku 416 klientów korzystało z oferty Cash pooling i Shared balanced.

Produkty bankowe z udziałem środków UE

W 2008 roku sprzedaż produktów związanych z wykorzystaniem środków UE w odniesieniu do roku ubiegłego wzrosła o 31%. Dochód prowizyjny zrealizowany na tych transakcjach wyniósł 3,3 mln zł. Według Gazety Prawnej (11.02.2009) BRE Bank z kwotą około 400 mln zł był drugim po PKO BP bankiem pod względem kredytów unijnych dla przedsiębiorstw udzielonych w 2008 r.

Instrumenty finansowe

W 2008 roku wynik zrealizowany na sprzedaży instrumentów finansowych klientom korporacyjnym wyniósł niemal 207 mln zł i był wyższy od osiągniętego w 2007 roku o 29,9%.

V.1.4. Rozwój oferty

W 2008 roku znacznie rozbudowano ofertę produktową, do najważniejszych wdrożeń można zaliczyć:

- iBRE Invoice. Net – system łączący funkcję elektronicznego wystawiania i prezentowania faktur z możliwością ich akceptacji i zapłaty przez dłużnika.
- iBRE Connect – unikatowe na rynku rozwiązanie umożliwiające zwiększenie efektywności zarządzania finansami firm - współpraca z systemem finansowo – księgowym SAP oraz SYMFONIA FORTE. Na 2009 rok planowane jest rozszerzenie funkcjonalności dla użytkowników kolejnego systemu finansowo księgowego SYMFONIA PREMIUM.
- Automatyczne kwotowanie lokat – zrealizowane rozwiązanie umożliwia automatyczne kwotowanie lokat dla klientów w oparciu o standardowe oprocentowanie lub oprocentowanie spersonalizowane uzależnione od potencjału danego klienta, terminu lokaty, waluty i kwoty transakcji. Rozwój produktu pozwoli na zwiększenie bazy depozytowej oraz ograniczenie ryzyka operacyjnego Banku.
- Polecenie przelewu SEPA – nowoczesny instrument płatniczy, regulowany przez zasady Systemu Polecenia Przelewu SEPA i przeznaczony do dokonywania przelewów w EURO w ramach Single Euro Payments Area.
- Rozszerzono funkcjonalność modułu TRADE FINANCE w ramach iBRE o gwarancję własną. Modyfikacja umożliwia składanie zleceń udzielenia gwarancji, zmiany kwoty lub daty ważności czynnych gwarancji oraz składanie innych dyspozycji dotyczących czynnych gwarancji.

V.1.5. Rozwój sieci terenowej

Rok 2008 stał pod znakiem rozwoju sieci terenowej placówek BRE Banku. Uruchomiono 17 biur korporacyjnych w całej Polsce, tak, że na koniec 2008 r. funkcjonowało łącznie 21 tego typu placówek. Otwarto nowy, trzeci z kolei oddział w Warszawie, dzięki czemu sieć oddziałów zwiększyła się do 24. Dokonano dalszej optymalizacji i reorganizacji funkcjonalnej i wizerunkowej sieci korporacyjnej.

V.1.6. Finansowanie projektów i kredyty konsorcjalne

W 2008 BRE Bank wziął udział w 10 transakcjach konsorcjalnych. Łączna kwota zaangażowania BRE z tytułu transakcji konsorcjalnych wyniosła równowartość 256,2 mln EUR.

Udzielono też 7 kredytów bilateralnych na łączną kwotę ok. 146 mln EUR. Pięć z nich, na łączną kwotę około 111,5 mln EUR, to transakcje typu „export project finance”. W ramach wsparcia polskich eksporterów zawarto umowy kredytowe z firmami z Rosji (4) i Tajlandii (1) na realizację obiektów przemysłowych, które zostały objęte ochroną ubezpieczeniową KUKI.

Znaczącymi transakcjami były kredyty konsorcjalne dla PKN Orlen - jeden na 300 mln EUR z partycypacją BRE Banku w wysokości 50 mln EUR, drugi na 325 mln EUR z partycypacją BRE na kwotę 50 mln EUR - oraz kredyt z ubezpieczeniem KUKI dla rosyjskiej spółki z branży drzewnej w wysokości 44,3 mln EUR.

Według stanu na 30.12.2008 r. łączna wartość tego portfela wynosiła 2,4 mld zł. Wartość portfela kredytów udzielonych w 2008 r. wyniosła 1,7 mld zł.

V.2. Działalność Handlowa i Inwestycyjna

V.2.1. Rynki Finansowe

Działalność na rynkach finansowych przyniosła w 2008 r. dobre wyniki, głównie dzięki bardzo dobrym pierwszym trzem kwartałom (z rekordowym trzecim kwartałem), co pozwoliło w skali roku zneutralizować relatywnie najslabsze wyniki czwartego kwartału. Do istotnych zmian w zakresie prowadzonego biznesu w 2008 roku należy zaliczyć:

- W zakresie emisji papierów dłużnych
  - spadek wartości rynkowej papierów krótkoterminowych o ok. 0,9 mld zł rok do roku do poziomu 1,6 mld zł na koniec roku,
  - znaczący spadek wartości rynkowej wyemitowanych papierów średnioterminowych (z ok. 2,4 mld zł w 2007 roku do 0,8 mld zł w 2008 roku), głównie ze względu na brak popytu wśród inwestorów w II półroczu 2008,
  - podpisanie nowych programów emisji z następującymi podmiotami: Rabobank, Nordea Bank, BGŻ, Polbank, Toyota, TVN, Polnord, Polfactor, Tauron Polska Energia,
- W zakresie współpracy z Bankowością Detaliczną
  - sukcesywne zwiększanie wolumenu strukturyzowanych lokat inwestycyjnych dla klientów MultiBanku,
  - zakończenie prac z mBankiem nad wprowadzeniem lokat strukturyzowanych do oferty,
  - rozpoczęcie współpracy w zakresie lokat strukturyzowanych z BRE Wealth Management,
- W zakresie działalności handlowej
  - rozpoczęcie wdrażania platformy do elektronicznego handlu transakcjami fx z klientami Banku,
  - pomimo niesprzyjających warunków rynkowych w IV kwartale (bardzo niska płynność rynku, ograniczenia limitów na kontrahentów) - utrzymanie czołowych pozycji rynkowych w kluczowych segmentach rynku, m.in. w rankingu Ministerstwa Finansów dla dealerów skarbowych papierów wartościowych (III miejsce); w rankingu Fitch Polska dla organizatorów emisji papierów dłużnych (miejsce I-III w zależności od kategorii emitentów).

V.2.2. Inwestycje własne

Według stanu na 31.12.2008 r. łączna wartość portfela inwestycji własnych (bez objętych konsolidacją spółek Garbary i Tele-Tech Investment Sp.z o.o.) wynosiła w cenie nabycia 187,9 mln zł (spadek w stosunku do końca ubiegłego roku o 185,9 mln zł). Na spadek wartości portfela w cenie nabycia w stosunku do 31.12.07 r.łożyły się głównie:

- zmniejszenia wynikające ze sprzedaży papierów wartościowych na łączną kwotę 125 mln zł (Vectra SA, Vectra Inwestycje SA);
- zmniejszenia wynikające z wykupu obligacji na łączną kwotę 80 mln zł (Internet Group SA, Marvipol SA, JM Holdings S.a.r.l.).

Inwestycje własne BRE Banku SA (w mln zł)	31.12.2007	31.12.2008	Zmiana	
			Wartości	%
wartość w cenie nabycia	373,8	187,9	-185,9	-49,7
wartość bilansowa	505,0	177,8	-327,2	-64,8

Na koniec 2008 r. największą inwestycją kapitałową z portfela inwestycji własnych Banku było 0,76% udziału w kapitale PZU S.A. o wartości bilansowej 74 mln zł. Ponadto w portfolio znajdowały się obligacje wyemitowane przez klientów w ramach mezzanine finance o wartości 95,1 mln zł.

V.3. Spółki z obszaru Klienci Korporacyjni i Instytucje

V.3.1. Grupa Intermarket

W 2008 roku Grupa Intermarket działała w niezmiennym w stosunku do poprzedniego roku składzie, tj.: Intermarket Bank AG (Austria), Polfactor SA (Polska), Transfinance a.s. (Czechy), Magyar Factor zRt. (Węgry), Transfactor Slovakia a.s. (Słowacja), Compania de Factoring IFN SA (Rumunia) oraz S-Factoring d.d. (Słowenia). Grupa obecna jest zatem w siedmiu krajach i działa poprzez ponad 20 placówek.

Obroty Grupy Intermarket za 12 miesięcy 2008 r. wyniosły 6,0 mld EUR wobec 5,7 mld EUR w 2007 r., co oznacza wzrost obrotów o 9%.

Wynik brutto spółek z Grupy Intermarket konsolidowanych z BRE Bankiem (tj. Intermarket Bank, Transfinance, Polfactor oraz Magyar Factor) za 2008 r. wyniósł 49,2 mln zł (spadek rok do roku o 5%).

V.3.2. Polfactor SA

Polfactor w dalszym ciągu plasuje się w czołówce firm faktoringowych w Polsce, aczkolwiek 2008 rok wprowadził dość istotne zmiany w rankingu.

O ile rynek faktoringowy wzrósł po III kw. 2008 r. prawie dwukrotnie, o tyle Polfactor zwiększył swoje obroty zaledwie o 1%. Jest to efektem odejścia w 2007 r. kilku ważnych klientów, których utracone obroty odbudowane zostały dopiero w IV kw. 2008 r. Udział Polfactora w rynku spadł z 18% w 2007 r. do 10,5% na koniec 2008 r.

Obroty za 2008 rok wyniosły 3,4 mld zł (wzrost rok do roku o 3%), co stanowi ok. 15% obrotów Grupy. Wynik brutto w 2008 roku wyniósł 12,5 mln zł wobec 12,6 mln zł w 2007 roku (spadek rok do roku o 1%).

Spółka pozyskała w 2008 roku 51 klientów. Głównym kanałem sprzedaży pozostaje BRE Bank (65% nowych klientów).

V.3.3. BRE Leasing Sp. z o.o.

Wartość umów leasingu zawartych przez BRE Leasing w 2008 roku wyniosła 2 917 mln zł (5,5% wzrost w porównaniu do 2007 roku).

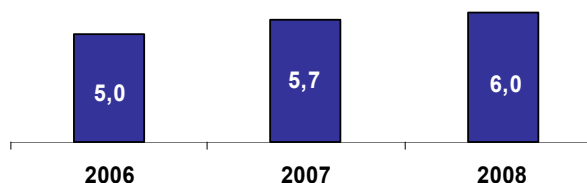
Wynik brutto BRE Leasing w 2008 r. wyniósł 34 mln zł, co oznacza 32% spadek rok do roku. Spadek ten jest konsekwencją utworzenia w 2008 r. odpisów aktualizujących należności w kwocie 37 mln zł (7,7 mln zł w 2007 roku) oraz spadkiem koniunktury na rynku leasingu w II połowie 2008 r.

BRE Leasing w 2008 roku zajmuje drugą pozycję na rynku pod względem wartości środków oddanych w leasing, tuż za EFL, wyprzedzając Raiffeisen-Leasing. Udział BRE Leasing w rynku w 2008 r. wynosił 12,2%.

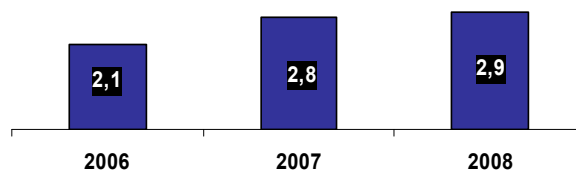
II kwartał 2008 roku przyniósł początek współpracy z Bankowością Detaliczną BRE Banku przy sprzedaży produktów leasingowych przedsiębiorcom - klientom mBanku i MultiBanku oraz rozpoczęcie współpracy z BRE Ubezpieczenia w celu maksymalizacji przychodów z tytułu sprzedaży ubezpieczeń do przedmiotów leasingu.

Od lipca 2008 roku BRE Leasing uruchomił internetowy „Portal klienta BREL”. Portal został stworzony z myślą o wygodzie Klientów i uproszczeniu dostępu do danych i zapewnia dostęp on-line do danych związanych z umowami leasingu, umowami zarządzania flotą oraz rozliczeniami.

Łączna wartość obrotów spółek Grupy Intermarket
(w mld EUR)

Wartość umów zawartych przez BRE Leasing
(w mln zł)

V.3.4. BRE Bank Hipoteczny S.A. (BBH)

Bilansowy portfel kredytowy BBH wzrósł w stosunku do końca 2007 r. o 34% (bez odsetek i odpisów z tytułu utraty wartości) do poziomu 4 322 mln zł. Wartość wyemitowanych listów zastawnych wyniosła 911 mln zł, z czego 809 mln były to hipoteczne listy zastawne i 102 mln zł – publiczne listy zastawne.

W 2008 roku BBH odczuł w swojej działalności pierwsze skutki kryzysu na międzynarodowym rynku finansowym – spadek popytu na listy zastawne, wzrost kosztów refinansowania działalności, większą zależność od zewnętrznych źródeł finansowania – BRE Banku i Commerzbanku, trudności w pozyskaniu środków na rynku międzybankowym a także wzrost ryzyka kredytowego.

W związku z trudną sytuacją rynkową i ograniczonym dostępem do źródeł refinansowania Bank wstrzymał w IV kwartale 2008 udzielanie nowych kredytów.

Pomimo trudniejszych warunków działania i otoczenia rynkowego, Bank sprostał postawionym celom biznesowym i odnotował na koniec 2008 roku planowane wyniki. W 2008 roku BBH odnotował zysk brutto w wysokości 53 mln zł, co oznacza wzrost rok do roku o 22%.

V.3.5. Dom Inwestycyjny BRE Banku S.A.

W 2008 roku za pośrednictwem DI BRE zrealizowano operacje o wartości 5,4% wszystkich transakcji zawartych na rynku akcji. Aktualny udział DI BRE Banku w rynku opcji przekracza 28%. Spółka w rankingu najaktywniejszych podmiotów maklerskich na rynku kontraktów terminowych w 2008 roku zajęła trzecią pozycję z udziałem 11,8%.

Wysokie niekorzystne warunki rynkowe nie przeszkodziły DI BRE w przeprowadzeniu od początku roku trzech, zakończonych pełnym sukcesem, ofert na rynku pierwotnym, z czego największe to Optopol SA (66 mln zł) i Unibep S.A. (71 mln zł)..

W prestiżowym rankingu najlepszych biur maklerskich na rynku IPO przygotowanym przez dziennik Puls Biznesu, Dom Inwestycyjny BRE Banku zajął II miejsce. W rankingu zostały uwzględnione wszystkie debiuty na głównym parkiecie w 2008 r. Punkty były przyznawane za:

- wartość przeprowadzonych ofert
- liczbę wprowadzonych spółek na GPW
- stopę zwrotu debiutantów w dniu debiutu
- stopę zwrotu od ceny emisyjnej debiutantów do 13 stycznia 2009.

Ponadto Zespół Analityków DI BRE Banku zwyciężył w VII Rankingu Analityków Giełdowych opublikowanym w Gazecie Giełdy Parkiet (31.12.2008).

Dom Inwestycyjny BRE Banku wypracował w 2008 roku ponad 25,9 mln zł zysku brutto. Wspólnie z BRE Corporate Finance przygotowana jest oferta publiczna kopalni Bogdanka (o wartości 300 - 400 mln zł), która jest planowana w I połowie 2009 r.

V.3.6. BRE Corporate Finance S.A.

W 2008 roku Spółka realizowała projekty w trzech głównych obszarach działalności, tj.: doradztwa z zakresu corporate finance, transakcji M&A oraz transakcji IPO. W tym pierwszym obszarze realizowano projekty dla takich m.in. klientów jak: Warta, PZU Życie, MPT, Interferie, BBI Development oraz Euro-net Sp. z o.o. W obszarze M&A trwały prace nad siedmioma projektami, spośród których w czterech przypadkach BCF występuje po stronie kupującego (Sanwil, Merlin, ZUE, CMC), a w pozostałych po stronie sprzedającego.

BCF działając w konsorcjum z DI BRE przygotował m.in. dwie zakończone sukcesem pierwsze publiczne oferty akcji: Optopol oraz Unibep.

Spółka podejmowała aktywne działania akwizycyjne, których efektem było pozyskanie nowych projektów, w tym m.in. w zakresie doradztwa corporate finance dla Ciech i Balfour Beatty, doradztwa M&A dla Euroapteka, Apexim i Royaltan Partners.

W IV kwartale 2008 roku nastąpiło pogorszenie sytuacji na rynkach finansowych co w konsekwencji znalazło odzwierciedlenie w wynikach działalności BRE Corporate Finance S.A. Część transakcji została anulowana lub przesunięta na późniejszy termin.

W 2008 roku Spółka poniosła stratę brutto w wysokości 2 mln zł (przychody tytułu prowadzonych projektów wyniosły 5,4 mln zł).

V.3.7. BRE Holding Sp. z o.o.

BRE Holding sp. z o.o. została utworzona w listopadzie 2007 roku przez BRE Bank, jako jedyne go wspólnika.

Majątek spółki stanowią akcje i udziały w spółkach: BRE Bank Hipoteczny SA, Polfactor SA oraz BRE Leasing Sp. z o.o. o łącznej wartości 171 mln zł, które zostały wniesione do spółki aportem przez BRE Bank w lutym 2008 r.. Przeniesienia własności w/w akcji i udziałów jest wynikiem restrukturyzacji w ramach Grupy Kapitałowej BRE Banku mającej na celu efektywną współpracę z wybranymi spółkami z obszaru bankowości korporacyjnej.

W 2008 r. głównym źródłem przychodów spółki były dywidendy od Polfactor SA oraz BRE Leasing Sp. z o.o. w łącznej wysokości 11,6 mln zł. Środki te zostaną wypłacone do Banku w I kw. 2009 roku w formie dywidendy.

V.4. Spółki z obszaru Działalność Handlowa i Inwestycyjna

V.4.1. Tele-Tech Investment Sp. z o.o. (TTI)

Jest to tzw. spółka specjalnego przeznaczenia (SPV), a przedmiot jej działania to:

- lokowanie środków w papiery wartościowe i obrót wierzytelnościami,
- transakcje w zakresie obrotu papierami wartościowymi, dokonywane na własny rachunek,
- zarządzanie przedsiębiorstwami kontrolowanymi,
- doradztwo w zakresie działalności związanej z prowadzeniem interesów i zarządzaniem.

Na koniec 2008 r. TTI posiadał w portfelu obligacje Autostrady Wielkopolskiej SA oraz znikomy udział w spółce BRE Finance France SA (0,004%).

V.4.2. BRE Finance France SA

Jest to spółka SPV, której przedmiotem działalności było pozyskiwanie dla BRE Banku środków finansowych z rynków międzynarodowych poprzez emisje euroobligacji w ramach realizacji Programu Emisji Euroobligacji (EMTN) do łącznej kwoty 1,5 mld EUR.

Na koniec 2008 r. spółka obsługiwała już tylko jedną, ostatnią transzę na 10 mln USD z datą wykupu w grudniu 2009 roku. Spółka nie planuje już kolejnych emisji.

V.4.3. Garbary Sp. z o.o.

Spółka znajduje się w portfelu Banku od maja 2004 r. w wyniku restrukturyzacji zaangażowania Banku w papiery dłużne Tele-Tech Investment Sp. z o.o. Jedynym aktywem spółki Garbary jest nieruchomość gruntowa zabudowana położona przy ul. Garbary 101/111 w Poznaniu, zabudowana kompleksem zakładów mięsnych (obecnie nie użytkowane), objęta obszarem ścisłej ochrony konserwatorskiej. Ze względu na toczące się postępowanie sądowe i ustanowione zabezpieczenia BRE Bank nie może obecnie rozporządzać udziałami w spółce Garbary Sp. z o.o. oraz nie może ich obciążać.

VI. Obszar Bankowości Detalicznej i Private Banking

W ramach tej linii działalności prowadzone są rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, oferowane są produkty inwestycyjne, karty kredytowe i debetowe, dokonywane rozliczenia finansowe, operacje wekslowe, czekowe oraz wystawiane gwarancje, udziela się kredytów hipotecznych i konsumpcyjnych. Oferta obejmuje również internetowe usługi maklerskie oraz usługi

ubezpieczeniowe. Ofertę uzupełnia platforma e-commerce oraz pierwszy w Polsce niezależny, wirtualny operator komórkowy – mBank mobile.

Klientami są głównie osoby fizyczne, ale również mikroprzedsiębiorstwa (w mBanku) a także małe i średnie przedsiębiorstwa (MultiBank). Linia ta obejmuje również usługi Private Banking.

Począwszy od listopada 2007 r. mBank rozpoczął obsługę klientów poza granicami Polski, w Czechach i na Słowacji.

Obszar Bankowości Detalicznej w 2008 r. wygenerował ok. 1/4 zysku brutto Grupy BRE Banku, znacznie przekraczając większość ogłoszonych przed rokiem celów biznesowych:

- Liczba klientów mBanku i MultiBanku w Polsce przekroczyła 2,5 mln wobec zakładanych 2,4 mln.
- Portfel kredytowy osiągnął wartość 25 mld zł (co oznacza wzrost o 90,3%) wobec zakładanych 19,4 mld zł, z tym, że w znacznym stopniu jest to efekt deprecjacji złotego względem CHF, w której to walucie udzielona jest większość kredytów hipotecznych, portfel kredytów udzielonych w CHF i wyrażony w tej walucie wzrósł o 67%.
- Depozyty klientów detalicznych (łącznie z Private Banking) wzrosły z 12,7 mld do 17,8 mld zł wobec planowanych 14,9 mld zł.
- Nastąpił rozwój ofert produktów (lokat) strukturyzowanych dla klientów mBanku, MultiBanku oraz dla zamożnych klientów obsługiwanych przez spółkę BRE Wealth Management.
- Nastąpił istotny wzrost sieci placówek – głównie małych mkiosków partnerskich (+50) ale też Centrów Usług Finansowych MultiBanku (+14).

Jednak w związku z rozszerzającym się kryzysem finansowym wstrzymana została ekspansja mBanku na inne rynki (poza Czechami i Słowacją). W końcu roku 2008 r. została mocno przyhamowana akcja kredytowa w zakresie kredytów hipotecznych.

VI.1. Bankowość Detaliczna – mBank i MultiBank

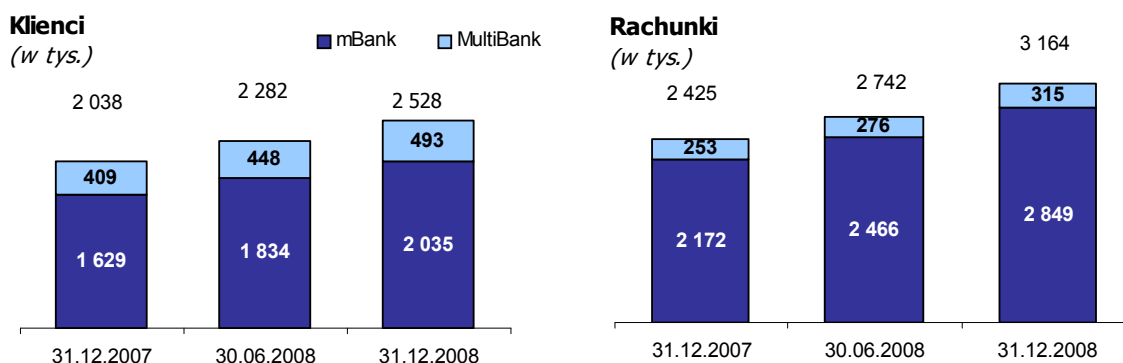
VI.1.1. Klienci i rachunki

Na koniec 2008 roku Bankowość Detaliczna BRE Banku w Polsce obsługiwała 2 528,2 tys. klientów (w tym mBank 2 035,1 tys., MultiBank 493,1 tys.). W ciągu roku pozyskano 490,2 tys. nowych klientów (+24,1%; mBank 406,5 tys., MultiBank 83,7 tys.).

Bank obsługiwał 312,0 tys. mikroprzedsiębiorstw (mBank 238,1 tys., MultiBank 73,9 tys.). Od początku 2008 roku pozyskano 76,4 tys. klientów biznesowych (32,4%; mBank 64,8 tys., MultiBank 11,6 tys.).

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku Bankowość Detaliczna prowadziła 3 163,9 tys. rachunków (mBank 2 848,7 tys., MultiBank 315,2 tys.). W 2008 roku liczba rachunków wzrosła o 739,0 tys. (+30,5%; mBank 676,7 tys., MultiBank 62,3 tys.).

Rachunków mikroprzedsiębiorstw było łącznie 375,3 tys. (mBank 301,5 tys., MultiBank 73,8 tys.). W ciągu roku odnotowano wzrost o 92,1 tys. (+32,5%; mBank 80,4 tys., MultiBank 11,7 tys.).

VI.1.2. Depozyty i fundusze inwestycyjne

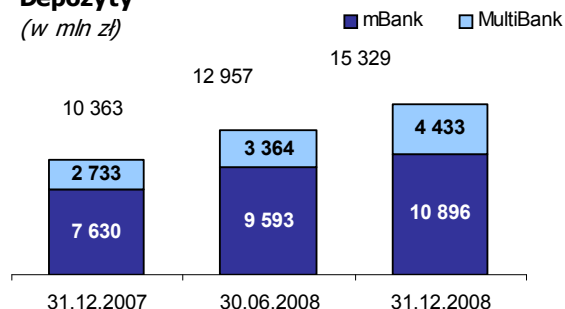
Na koniec 2008 roku stan depozytów w PBD wyniósł 15 329,3 mln zł (mBank 10 895,8 mln zł, MultiBank 4 433,5 mln zł), z czego 10,1% to depozyty mikroprzedsiębiorstw (mBank 7,4%, MultiBank 16,8%). W ciągu ub. roku wartość bilansowa depozytów wzrosła o 4 966,1 mln zł (47,9%; mBank 3 265,7 mln zł, MultiBank 1 700,4 mln zł).

Wartość środków ulokowanych przez klientów detalicznych BRE Banku na koniec 2008 roku w funduszach inwestycyjnych (FI) wyniosła 1 024,4 mln zł (mBank 819,3 mln zł, MultiBank 205,1 mln zł).

W ciągu 12 miesięcy, w związku z bessą na GPW, aktywa FI spadły o 1 410,0 mln zł (-57,9%; mBank -1 036,8 mln zł, MultiBank -373,2 mln zł).

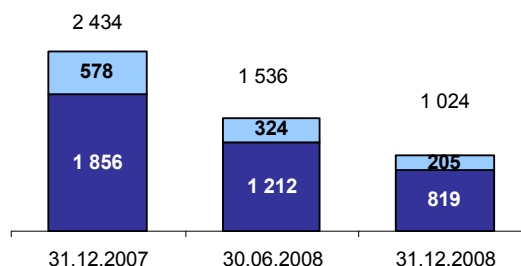
Depozyty

(w mln zł)

Fundusze Inwestycyjne

(w mln zł)

VI.1.3. Kredyty

Wartość bilansowa kredytów na koniec 2008 roku wyniosła 24 997,2 mln zł (mBank 10 903,0 mln zł, MultiBank 14 094,2 mln zł). Od początku roku odnotowano przyrost kredytów o 11 859,9 mln zł (90,3%; mBank 5 504,2 mln zł, MultiBank 6 355,7 mln zł).

Na koniec 2008 roku udział PBD w rynku kredytów detalicznych wynosił 6,4%.

Wartość kredytów udzielonych klientom prowadzącym działalność gospodarczą wyniosła 1 971,3 mln zł (mBank 449,1 mln zł, MultiBank 1 522,2 mln zł), z czego 31,0% to kredyty hipoteczne (mBank 32,4%, MultiBank 30,7%).

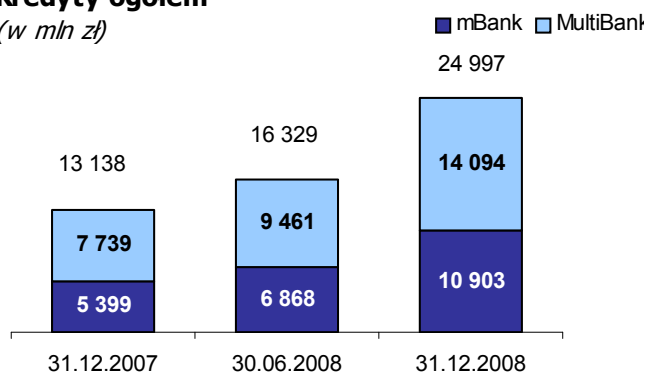
Struktura portfela kredytowego:

- mBank: 84,0% kredyty hipoteczne, 4,5% linia kredytowa, 3,6% karty kredytowe, 7,9% pozostałe;
- MultiBank: 86,5% kredyty hipoteczne, 4,5% linia kredytowa, 1,3% karty kredytowe, 7,7% pozostałe.

Wartość bilansowa kredytów hipotecznych na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 21 347,3 mln zł (mBank 9 160,4 mln zł, MultiBank 12 186,9 mln zł), z czego 20 735,4 mln zł to kredyty hipoteczne dla klientów indywidualnych. W okresie od stycznia do grudnia 2008 roku zanotowano przyrost bilansowy kredytów hipotecznych o 10 246,2 mln zł (+92,3%; mBank 4 619,6 mln zł, MultiBank 5 626,6 mln zł). Częściowo wzrost wartości portfela wynika ze wzrostu kursu CHF. Portfel hipoteczny we frankach wzrósł z 4 028,3 mln CHF na koniec 2007 roku do 6 726,2 mln CHF na 31.12.2008 roku (+67%).

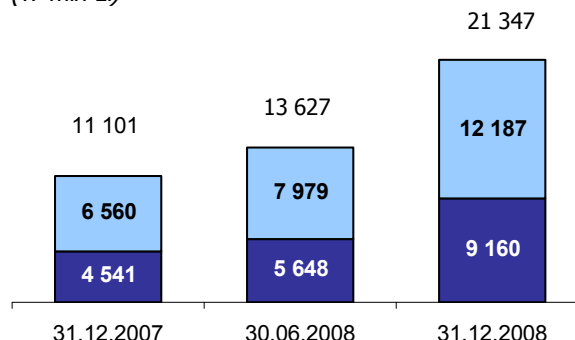
Kredyty ogółem

(w mln zł)

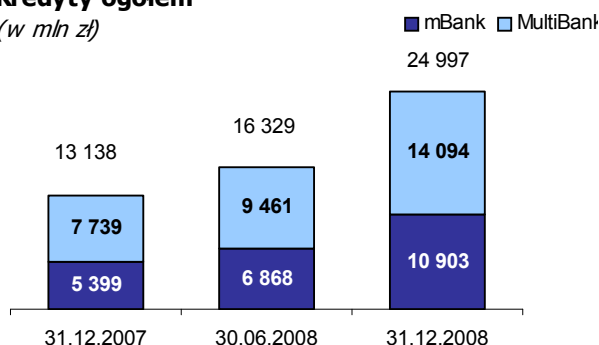
Kredyty hipoteczne

(w mln zł)

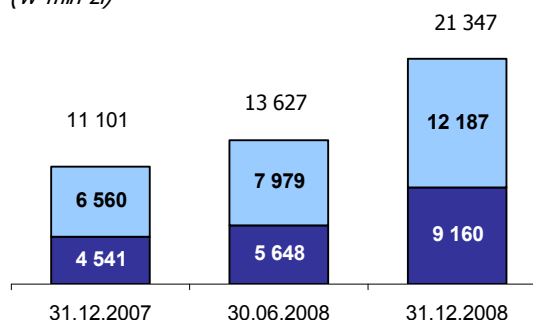
Kredyty ogółem

(w mln zł)

Kredyty hipoteczne

(w mln zł)

VI.1.4. Karty

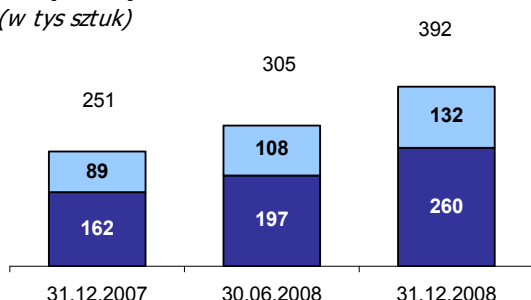
Liczba wydanych kart kredytowych na koniec 2008 roku wyniosła 391,5 tys. sztuk (mBank 259,5 tys., MultiBank 132,0 tys.). Przyrost od początku roku wyniósł 140,8 tys. sztuk (+56,2%; mBank 97,4 tys., MultiBank 43,4 tys.).

Według danych dostępnych na koniec listopada 2008 roku udział PBD w rynku kart kredytowych pod względem wartości zadłużenia wyniósł 4,4%.

Liczba wydanych kart debetowych na koniec grudnia 2008 roku wynosiła 1 987,8 tys. sztuk (mBank 1 544,6 tys. sztuk, MultiBank 443,2 tys.). W 2008 roku odnotowano przyrost o 533,1 tys. sztuk (+36,6%; mBank 434,6 tys. sztuk, MultiBank 98,5 tys.).

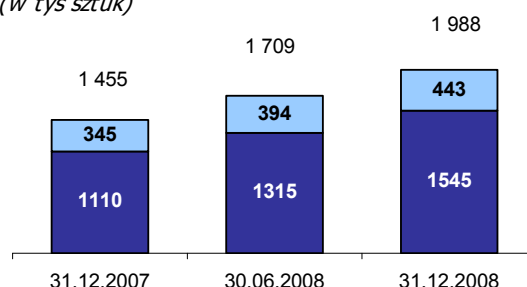
Karty kredytowe

(w tys sztuk)

Karty debetowe

(w tys sztuk)

VI.1.5. Rozwój sieci dystrybucji

mBank

Sieć dystrybucyjna mBanku liczy 161 lokalizacje (68 mKiosków, 16 Centrów Finansowych (CF) i 77 mKiosków partnerskich). W ciągu roku powstało 58 nowych placówek (7 mKiosków, 1 CF i 50 mKiosków partnerskich).

MultiBank

Obecnie sieć dystrybucji MultiBanku liczy 131 placówek (79 Centrów Usług Finansowych - CUF i 52 Placówek Partnerskich - PP, w tym: 48 Placówek Przyszłości - CUF i PP łącznie). W 2008 roku powstały 22 placówki (14 CUF i 8 PP).

VI.1.6. Ważniejsze nowości w ofercie

mBank

mBank i MultiBank rozpoczęły wydawanie kart płatniczych z mikroprocesorem.

Wprowadzono nowe karty:

- kartę partnerską Visa Rossmann
- kartę Visa Platinum.

- kartę debetową do rachunku walutowego eMax EUR i kartę debetową do rachunku walutowego eMax GBP.

mBank Mobile wdrożył nową funkcjonalność, która umożliwia doładowanie telefonu przez sms.

MultiBank

W roku 2008 wprowadzono nowe produkty ubezpieczeniowe:

- pakiet Bezpieczna Spłata do kredytów hipotecznych,
- grupowe ubezpieczenie nieruchomości osobistych dla kredytów dla mikrofilm,
- ubezpieczenie Pakiet Bezpieczna Spłata do kredytów dla mikrofilm.

Ponadto uruchomiono sprzedaż ubezpieczeń komunikacyjnych przez Call Center oraz akcję sprzedaży telefonicznej Ubezpieczenia NNW „Moja Ochrona” dla posiadaczy kart kredytowych.

W minionym roku MultiBank wprowadził do swojej oferty produkty strukturyzowane, m.in. lokaty: Cappuccino, Solar, Laponia i Samba.

Wprowadzono do oferty Czarną Kartę Kredytową, przeznaczoną dla członków klubu Aquarius oraz nową kartę partnerską Visa Murator, która umożliwia klientom skorzystanie ze zniżek na zakupy w ponad 300 wybranych sklepach z branży budowlano-wnętrzarskiej. Klientom biznesowym zaoferowano nowy rachunek MultiKonto Business Net.

VI.1.7.mBank Czechy/Słowacja

Klienci i rachunki

Na koniec roku 2008 mBank w Czechach i na Słowacji obsługiwał 244,1 tys. klientów (mBank CZ 185,5tys., mBank SK 58,6 tys.). Od początku roku pozyskano 218,3 tys. nowych klientów (mBank CZ 167,9 tys., mBank SK 50,4tys.).

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku prowadzono 389,3 tys. rachunków (mBank CZ 299,0 tys., mBank SK 90,3 tys.). W ciągu roku liczba rachunków wzrosła o 352,9 tys. (mBank CZ 274,6 tys., mBank SK 78,3 tys.).

Depozyty

Depozyty w Czechach i na Słowacji na koniec ub. roku osiągnęły 796,0 mln EUR (mBank CZ 610,2 mln EUR, mBank SK 185,8 mln EUR), co oznacza roczny wzrost o 787,5 mln EUR (mBank CZ 605,9 mln EUR, mBank SK 181,7 mln EUR).

Kredyty

Wartość bilansowa kredytów na koniec 2008 roku wyniosła 180,9 mln EUR (mBank CZ 108,8 mln EUR, mBank SK 72,1 mln EUR). Utrzymuje się dynamiczny przyrost kredytów z miesiąca na miesiąc (+22,2 mln EUR).

VI.2. Private Banking

Liczba klientów

Na koniec grudnia 2008 roku obsługiwano 7 341 klientów Private Banking. W analizowanym okresie pozyskano 524 klientów, a jednocześnie w ramach restrukturyzacji bazy klientowskiej od początku roku zamknięto rachunki 684 klientów. W porównaniu z końcem 2007 roku oznacza to spadek liczby klientów o 421. W wyniku restrukturyzacji poprawie uległa jakość bazy klientowskiej.

Kredyty

Stan zadłużenia klientów Private Banking na koniec grudnia 2008 r. wyniósł 478,9 mln zł. Zanotowany został spadek zadłużenia od początku roku o 40,1 mln zł (-7,7%), co było konsekwencją spłaty kredytów maklerskich przez klientów w efekcie niekorzystnej sytuacji na giełdzie.

Aktywa w zarządzaniu

Środki klientów pod zarządzaniem zainwestowane za pośrednictwem BRE PB (obejmujące depozyty, produkty asset management i produkty rynków finansowych) wyniosły na koniec grudnia 2008 r. 4 570,0 mln zł, co oznacza spadek od początku roku o 238,2 mln zł (-5,0%).

a) Produkty Bankowe

Stan środków na rachunkach bieżących i depozytach na koniec grudnia 2008 wyniósł 2 495,0 mln zł, co oznacza wzrost w porównaniu do końca 2007 roku o 231,8 mln zł (+10,2%). Zanotowany wzrost jest efektem konwersji środków klientów do produktów bezpiecznych. Powodzeniem cieszą się produkty kapitałowo-ubezpieczeniowe oparte o inwestycje w depozyty.

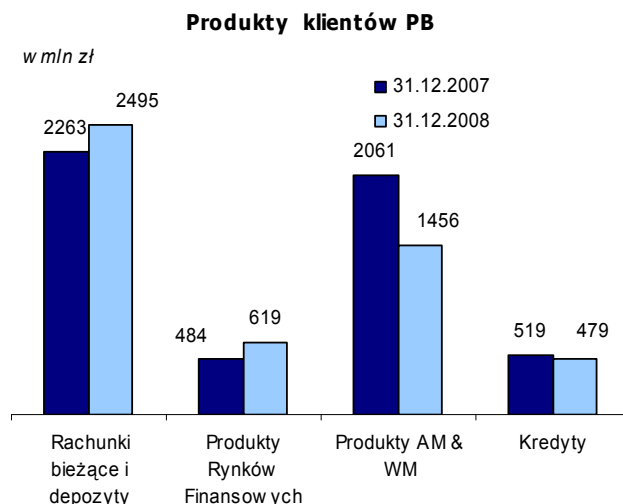

b) Produkty Asset Management & Wealth Management

Stan środków pod zarządzaniem w linii Produkty Asset Management na koniec grudnia 2008 roku wyniósł 1 456,5 mln zł, co oznacza spadek roczny o 605,0 mln zł (-29,3%). Zanotowany spadek był mniejszy od spadku indeksu giełdowego WIG w tym okresie, który obniżył się o ponad połowę, chociaż wycena większości produktów z tej linii zależy od wyceny instrumentów notowanych na giełdzie.

c) Produkty Rynków Finansowych

Stan środków na koniec grudnia 2008 roku wyniósł 618,5 mln zł. W 2008 roku odnotowano wzrost o 135,0 mln zł (+27,9%). Wzrost ten wiąże się z konwersją środków do produktów bezpiecznych w efekcie kryzysu na rynkach finansowych.

VI.3. Spółki z obszaru Bankowości Detalicznej

VI.3.1. emFinanse Sp. z o.o.

W I połowie 2008 roku Zarząd BRE Banku przychylił się do rekomendacji Rady Nadzorczej spółki emFinanse i podjął decyzję o jej restrukturyzacji, wzmacniając tym samym sieć sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku. Zmiany dotyczą m.in. przekształcenia placówek emFinanse w sieć sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE. Spółka będzie kontynuowała działalność, jednak w ograniczonym zakresie (mBank Mobile).

VI.3.2. BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.

Spółka BRE Ubezpieczenia TU SA. działa od 2007 r, prowadząc działalność ubezpieczeniową w zakresie Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Sprzedaż polis prowadzona jest zarówno poprzez internetową platformę ubezpieczeniową jak i za pośrednictwem agenta, którym jest druga ze spółek – BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. będąca w 100% własnością TU SA.

Sprzedaż produktów ubezpieczeń mierzona składką przypisaną brutto w łącznej kwocie 424,1 mln zł jest o 35% wyższa niż przez cały 2007 rok. Wyniki sprzedażowe BRE Ubezpieczenia w każdej kategorii: Platforma Internetowa (Supermarket Ubezpieczeń Samochodowych mBanku, Centrum Ubezpieczeń Multibanku), Bancassurance oraz polisy na rzecz klientów Private Banking i BRE Wealth Management, pod względem przypisu składki były wyższe niż za cały rok 2007.

BRE Ubezpieczenia rozpoczęły współpracę z BRE Leasing. W ramach projektu BRE Ubezpieczenia opracowują produkty ubezpieczeniowe dla klientów BRE Leasing, prowadzą koordynację i wsparcie sprzedaży ubezpieczeń oraz obsługę ubezpieczeniową i nadzorują likwidację szkód.

Pomimo dodatniego (+6,8 mln zł) wyniku jednostkowego, włączenie spółek do konsolidacji metodą pełną obniżyło wynik Grupy o 40,3 mln zł.

VI.3.3. BRE Wealth Management S.A.

Spółka ta na koniec 2008 zarządzała aktywami o wartości 795 mln zł, co w skali roku oznaczało wzrost o 161 mln zł (+25%). Spółka oferuje czternaście strategii inwestycyjnych, w tym m.in. akcyjną, dłużną, dochodową,

konserwatywną i skarbowa oraz strategię wielu klas aktywów. Mimo znacznego pogorszenia warunków rynkowych w IV kwartale 2008, wszystkie strategie osiągnęły rezultaty znacząco lepsze niż benchmarki.

W 2008 roku Spółka odnotowała zysk brutto w wysokości 0,8 mln zł.

VII. Pozostałe spółki objęte konsolidacją

Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.

W 2008 rok liczba zrealizowanych transakcji rozliczeń płatności wyniosła 29,1 mln sztuk, (w 2007 r. 20,5 mln szt.)

Spółka rozwijała współpracę zarówno z Bankowością Korporacyjną jak i Bankowością Detaliczną BRE Banku (m.in. przy wdrażaniu transakcji zagranicznych SEPA), ze spółkami Grupy BRE Banku (prowadzenie kancelarii) oraz rozszerzyła obsługę klienta Commerzbanku w zakresie Archiwum Papierowego.

Rozwija się również współpraca z klientami zewnętrznymi, np. z agencjami pocztowymi. Pozyskano też jako nowego klienta Bank Pocztowy a także Infosys BPO Poland Sp. z o.o w zakresie Archiwum Elektronicznego i Papierowego. Przychody z obsługi klientów zewnętrznych stanowiły w 2008 r. 16,3% przychodów ogółem.

Wynik finansowy brutto Spółki za 2008 rok ukształtował się na poziomie 383 tys. zł, wobec 793 tys. zł na koniec roku 2007.

BRE.locum S.A.

Spółka deweloperska BRE Banku odnotowała w 2008 r. zysk brutto w wysokości 36,7 mln zł, tj. około 10,7 mln zł mniej niż w 2007 r. Zyskowność BRE.locum podlega dużym wahaniom - spółka zalicza do przychodów jedynie mieszkania faktycznie przekazane nabywcom. Z tego względu wynik spółki zależy od harmonogramu realizacji i rozliczenia inwestycji.

Dodatkowo na pogorszenie wyników spółki wpłynęła pogarszająca się sytuacja na rynku mieszkaniowym objawiająca się stopniowym spadkiem ilości zawieranych umów przedwstępnych, co było szczególnie zauważalne w IV kwartale 2008 r., kiedy spadek ilości podpisywanych umów przedwstępnych został dodatkowo spotęgowany zastojem na rynku kredytów mieszkaniowych. Sytuacja ta może wpłynąć niekorzystnie na wyniki spółki w kolejnych latach.

VIII. Wyniki finansowe Grupy BRE Banku w 2008 r.

VIII.1. Zmiany w bilansie skonsolidowanym w 2008 r.

Suma bilansowa Grupy BRE Banku na 31 grudnia 2008 roku osiągnęła wartość 82,6 mld zł, co stanowi o 47,7% przyroście rocznym.

VIII.1.1. Zmiany w aktywach Grupy BRE Banku

AKTYWA	31.12.2008		31.12.2007		Zmiana 2008/2007
	w tys zł	struktura	w tys zł	struktura	
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 512 333	3,0%	2 003 535	3,6%	25,4%
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	9 238	0,0%	23 259	0,0%	-60,3%
Należności od banków	6 104 093	7,4%	2 089 936	3,7%	192,1%
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 624 621	5,6%	4 257 982	7,6%	8,6%
Pochodne instrumenty finansowe	5 632 872	6,8%	2 272 638	4,1%	147,9%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	52 142 477	63,1%	33 682 665	60,2%	54,8%
Lokacyjne papiery wartościowe	5 502 312	6,7%	6 386 574	11,4%	-13,8%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	0,0%	336 078	0,6%	-100,0%
Aktywa zastawione	3 445 281	4,2%	2 812 277	5,0%	22,5%
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	16 953	0,0%	4 823	0,0%	251,5%
Wartości niematerialne	438 452	0,5%	404 967	0,7%	8,3%
Rzeczowe aktywa trwałe	814 469	1,0%	670 213	1,2%	21,5%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	327 558	0,4%	116 290	0,2%	181,7%
Inne aktywa	1 034 543	1,3%	880 663	1,6%	17,5%
Aktywa razem	82 605 202	100,0%	55 941 900	100,0%	47,7%

Największy nominalny przyrost roczny, o 18,5 mld zł (54,8%), wykazały kredyty i pożyczki. Tendencja w zakresie dynamicznego wzrostu cechowała szczególnie portfel kredytów klientów indywidualnych, który wykazał przyrost w skali roku w wysokości 92,1%, co stanowi o wzroście nominalnym na poziomie 12,8 mld zł. Natomiast wzrost portfela kredytów korporacyjnych w tym okresie wyniósł 28,4%, co stanowiło 5,5 mld zł wzrostu nominalnego.

Należności od banków podobnie do poprzednich kwartałów utrzymywane były na wysokim poziomie wykazując prawie dwukrotny przyrost w stosunku do końca 2007 roku (wzrost o ok. 4 mld zł). Jednak w stosunku do najwyższego w roku poziomu osiągniętego w III kwartale roku stan należności od banków uległ zmniejszeniu o ok. 0,9 mld zł tj. 12,3%. Przeciwny kierunek zmian charakteryzował portfel lokacyjnych papierów wartościowych, który w relacji do końca 2007 roku wykazał spadek o ok. 0,9 mld zł oraz porównywalny wzrost (0,9 mld zł) w ostatnim kwartale roku. W tym samym czasie papiery wartościowe przeznaczone do obrotu wykazały nieznaczny wzrost w stosunku do poprzedniego roku oraz poprzedniego kwartału o ok. 0,4 mld zł. Oznacza to, że wraz ze wzrostem działalności utrzymywano adekwatny poziom aktywów o wysokiej płynności (środki pieniężne w NBP, należności od banków, papiery wartościowe), przesądzający o wysokim stopniu bezpieczeństwa działania.

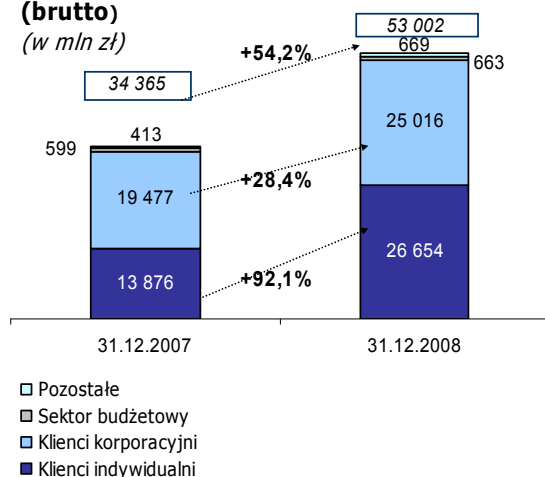
VIII.1.2. Charakterystyka portfela kredytowego

W minionym roku, z powodu bardzo wysokiej dynamiki kredytów dla klientów indywidualnych w BRE Banku, ich udział w skonsolidowanym portfelu wzrósł do 50,3% wobec 40,4% na koniec 2007 r. Głównym motorem wzrostu były kredyty hipoteczne, stanowiące ponad 80% całości kredytów udzielonych klientom indywidualnym (86,5% portfela kredytowego MultiBanku i 84,0% w mBanku.).

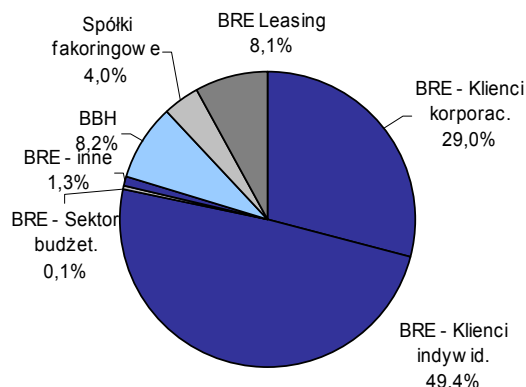
Dość znacznie wzrosły również kredyty dla klientów korporacyjnych w Grupie BRE Banku, bo o ponad 5,5 mld zł. Z kwoty tej ponad 3 mld zł był to przyrost w BRE Banku. Ponadto znaczną dynamikę kredytów osiągnął BRE Leasing, gdzie portfel kredytowy wzrósł o 1,3 mld zł oraz BBH z przyrostem portfela o 1,1 mld zł.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)

(w mln zł)

Kredyty i pożyczki (netto) udzielone klientom (% portfela skonsolidowanego)

Wśród kredytów i pożyczek udzielonych klientom w Grupie BRE Banku należności, które utraciły wartość na koniec 2008 r. stanowiły 2,2% wobec 2,3% rok wcześniej.

Rezerwa utworzona na należności od klientów wzrosła do 859,7 mln zł, z czego 166,9 mln zł stanowiła rezerwa (odpis) na przyszłe nieujawnione straty (Incurred But Not Identified – IBNI) wobec 682,7 mln zł przed rokiem. Rezerwa IBNI wyniosła wówczas 112,4 mln zł.

Stopień pokrycia rezerwami należności od klientów, które utraciły wartość wyniósł 59,2% wobec 71,2% przed rokiem. Główną przyczyną spadku pokrycia są pozytywne szacunki odzysków dla nowych ekspozycji sklasyfikowanych jako należności, które utraciły wartość.

VIII.1.3. Pasywa

Zmiany w pasywach Grupy w 2008 r. ilustruje poniższe zestawienie:

PASYWA	31.12.2008		31.12.2007		Zmiana 2008/2007
	w tys zł	struktura	w tys zł	struktura	
Zobowiązania wobec banku centralnego	1 302 469	1,6%	-		
Zobowiązania wobec innych banków	27 488 807	33,3%	12 245 867	21,9%	124,5%
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	6 174 491	7,5%	2 164 214	3,9%	185,3%
Zobowiązania wobec klientów	37 750 027	45,7%	32 401 863	57,9%	16,5%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 790 745	2,2%	2 928 414	5,2%	-38,8%
Zobowiązania podporządkowane	2 669 453	3,2%	1 661 785	3,0%	60,6%
Pozostałe zobowiązania	996 280	1,2%	879 975	1,6%	13,2%
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	218 807	0,3%	134 234	0,2%	63,0%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	81	0,0%	455	0,0%	-82,2%
Rezerwy	166 006	0,2%	71 227	0,1%	133,1%
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	-	0,0%	12 543	0,0%	-100,0%
Zobowiązania razem	78 557 166	95,1%	52 500 577	93,8%	49,6%
Kapitały razem	4 048 036	4,9%	3 441 323	6,2%	17,6%
Kapitały i zobowiązania razem	82 605 202	100,0%	55 941 900	100,0%	47,7%

Zobowiązania wobec klientów, stanowiące dominujące źródło finansowania działalności Grupy, wykazały w skali roku przyrost o 5,3 mld zł (+16,5%). Tym samym na koniec roku osiągnęły one poziom 37,8 mld zł, co stanowiło

48% wartości zobowiązań. Bardzo wysoką dynamikę wykazały środki klientów indywidualnych, co w dużej mierze spowodowane było lokowaniem środków wycofywanych z funduszy inwestycyjnych.

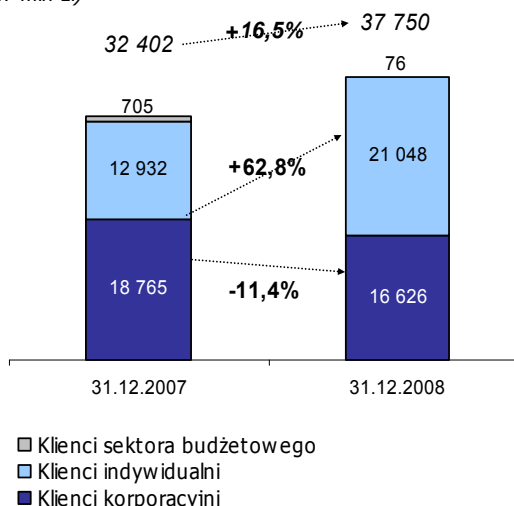
W IV kwartale 2008 roku utrzymywała się nadal się relatywnie wysoka dynamika wzrostu środków od klientów indywidualnych (wzrost o 2,1 mld zł tj. 11,4%) podczas gdy środki od klientów korporacyjnych wykazały spadek wartości o ok. 12,8% (2,5 mld zł), co przełożyło się na spadek wzrostu zobowiązań od klientów korporacyjnych w skali roku.

Obserwowany w IV kwartale spadek depozytów w sektorze klientów korporacyjnych miał związek z trzema zjawiskami, wynikającymi z kryzysu finansowego, obserwowanymi u największych depozytariuszy:

- potrzebą finansowania bieżącej działalności z własnych środków jako skutek opóźnień wpływu należności od kontrahentów,
- działaniami zapobiegawczymi w zakresie dywersyfikacji ryzyka - lokowanie nadwyżek finansowych w różnych bankach,
- odpływem depozytów do innych banków związanym z ich atrakcyjnymi kwotowaniami spowodowanymi poszukiwaniem źródeł finansowania w okresie braku płynności na rynku.

Zobowiązania wobec klientów

(w mln zł)

Uzupełniającym źródłem finansowania wzrostu aktywów w omawianym okresie były środki z linii kredytowych, emisji obligacji oraz pożyczki podporządkowane.

Przyrost środków z rynku międzybankowego w skali roku wyniósł 15,2 mld zł (125%), głównie dzięki pozyskanym przez Bank kredytom we frankach szwajcarskich, stanowiących źródło finansowania portfela kredytów mieszkaniowych, udzielonych w tej walucie. Wzrost kredytów i pożyczek wobec innych banków w 2008 roku w BRE wyniósł 10,8 mld zł natomiast w spółkach Grupy ok. 2,4 mld zł (głównie w BRE Banku Hipotecznym i BRE Leasing). Wzrost wartości ekwiwalentu kredytów dewizowych w złotych wiązał się również ze znaczącym wzrostem kursów walut obcych.

Udział kapitałów Grupy w sumie środków finansujących na koniec 2008 roku wyniósł 4,9% wobec 6,2% na koniec roku poprzedniego, co oznacza nieznaczny spadek związany ze wzrostem zobowiązań wobec banków w strukturze pasywów.

VIII.2. Rachunek zysków i strat Grupy BRE Banku

Zysk brutto Grupy BRE Banku w 2008 roku, łącznie z działalności kontynuowanej i zaniechanej wyniósł 1000,1 mln zł wobec zrealizowanego w poprzednim roku zysku brutto na poziomie 954,5 mln zł. Tym samym zysk brutto osiągnięty w 2008 roku był wyższy od wypracowanego w poprzednim roku o 45,6 mln zł, tj. 4,8%, co związane jest zarówno z przyrostem o 21,6 mln zł (wzrost o 2,6%) wyniku z działalności kontynuowanej jak i wyniku osiągniętego z działalności zaniechanej (wzrost o 24 mln zł tj. 22%). Zasadniczy udział w wyniku z działalności zaniechanej w 2007 roku, na poziomie 109 mln zł, miał wynik ze sprzedaży spółki SAMH (89,5 mln zł), natomiast w roku 2008 wynik tej działalności, na poziomie 133 mln zł, zawierał głównie efekt Grupy z połączenia spółek PTE Skarbiec-Emerytura i Aegon PTE i sprzedaży Aegon, z wynikiem na poziomie 121,3 mln zł.

W związku z wyodrębnieniem działalności zaniechanej na poziomie zysku brutto, omówienie poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat dotyczy działalności kontynuowanej.

Skonsolidowany zysk brutto dla działalności kontynuowanej na koniec 2008 roku wyniósł 867,1 mln zł wobec 845,6 mln zł w 2007 roku, co oznacza wzrost o 2,6% tj. o 21,6 mln zł. Wypracowany przez Grupę BRE Banku poziom dochodów w 2008 roku wyniósł 2 686,4 mln zł, co oznacza wzrost o 22% tj. 484 mln zł w stosunku do poprzedniego roku. Bez uwzględnienia transakcji jednorazowej sprzedaży akcji Vectra SA przyrost dochodów Grupy wyniósłby odpowiednio 15,8% (ok. 347 mln zł).

Stosunkowo wysoki przyrost dochodów osiągnięto w sytuacji znacząco gorszych warunków rynkowych wywołanych kryzysem finansowym. Pogarszająca się sytuacja na rynkach finansowych szczególnie zaznaczyła się w wynikach Grupy w ostatnim kwartale 2008 roku i zaskutkowała koniecznością utworzenia wyższych rezerw

kredytowych oraz dokonania korekt wyceny instrumentów pochodnych. Dodatkowe łączne obciążenie wyników Banku z tego tytułu wyceniono na ok. 84 mln zł.

Dochody z działalności podstawowej wykazały w 2008 roku wzrosty poziomów w stosunku do roku poprzedniego zarówno dzięki wzrostowi skali działania jak i utrzymaniu jej rentowności.

Rachunek zysków i strat	Rok kończący się 31 grudnia		Zmiana
	2008	2007	2008/2007
<u>Działalność kontynuowana</u>			
Przychody z tytułu odsetek	3 637 222	2 355 279	54,4%
Koszty odsetek	(2 244 770)	(1 327 496)	69,1%
Wynik z tytułu odsetek	1 392 452	1 027 783	35,5%
Przychody z tytułu opłat i prowizji	844 463	785 237	7,5%
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(292 997)	(220 959)	32,6%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	551 466	564 278	-2,3%
Przychody z tytułu dywidend	9 429	2 327	305,2%
Wynik na działalności handlowej	483 855	486 468	-0,5%
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>	<i>517 314</i>	<i>434 956</i>	<i>18,9%</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>	<i>(33 459)</i>	<i>51 512</i>	<i>-165,0%</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	135 765	3 834	3441,1%
Pozostałe przychody operacyjne	266 505	249 661	6,7%
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(269 144)	(76 810)	250,4%
Ogólne koszty administracyjne	(1 346 601)	(1 103 319)	22,1%
Amortyzacja	(203 475)	(176 325)	15,4%
Pozostałe koszty operacyjne	(153 106)	(132 342)	15,7%
Wynik działalności operacyjnej	867 146	845 555	2,6%
Zysk brutto z działalności kontynuowanej	867 146	845 555	2,6%
Podatek dochodowy	(108 435)	(184 578)	-41,3%
Zysk netto z działalności kontynuowanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych	758 711	660 977	14,8%
<u>Działalność zaniechana</u>			
Zysk brutto z działalności zaniechanej	132 969	108 990	22,0%
Podatek dochodowy	(2 336)	(22 350)	-89,5%
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych	130 633	86 640	50,8%
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych, w tym:	889 344	747 617	19,0%
Zysk udziałowców mniejszościowych	31 885	37 523	-15,0%
Zysk netto	857 459	710 094	20,8%

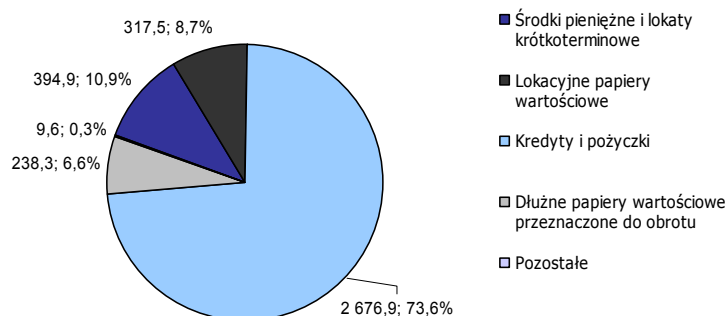
Przyrost w wysokości 35,5% w relacji do poprzedniego roku wykazał wynik z tytułu odsetek, osiągając poziom 1 392,4 mln zł wobec 1 027,8 mln zł w 2007 roku. Wyższy poziom wyniku osiągnięto głównie dzięki przyrostom odnotowanym w Banku (43,2%), przy nieco niższym przyroście zanotowanym w spółkach zależnych (6,6%). Marża odsetkowa w Grupie BRE Banku, kalkulowana jako relacja wyniku odsetkowego do średnich aktywów odsetkowych, wykazała w 2008 roku poziom 2,3% p.a co oznacza utrzymanie dochodowości na poziomie roku ubiegłego.

Pozytywny wpływ na dochodowość odsetkową w 2008 roku wywierały zmiany w zakresie struktury bilansu, a także wzrost marż odsetkowych na niektórych produktach bankowych. Kształtowanie bardziej efektywnej struktury bilansu wiąże się ze wzrastającym udziałem działalności detalicznej zarówno w aktywach, jak i pasywach Banku, wzrostem portfela kredytów ogółem oraz większym dopasowaniem struktury walutowej bilansu, przy jednoczesnym wzroście funduszy własnych. Pozytywny wpływ zmian w zakresie dochodowości działania był częściowo niwelowany tendencjami negatywnymi, wiążącymi się ze wzrostem kosztów finansowania oraz tendencjami do zawężania się marż odsetkowych na skutek rosnącej konkurencji.

Do wzrostu dochodu odsetkowego Grupy BRE Banku w największym stopniu przyczynił się Pion Bankowości Detalicznej, wykazując przyrost o 57,6% (tj. o 248,6 mln zł). W tym samym okresie przyrost wyniku odsetkowego w Pionie Korporacji i Rynków Finansowych wyniósł 20,3%, co stanowi 125,9 mln zł wzrostu nominalnego.

Struktura przychodów z tytułu odsetek (mln zł / %)

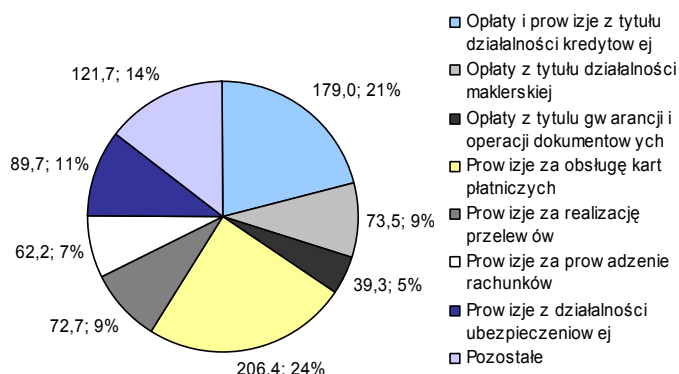
Wykres obok przedstawia strukturę przychodów z odsetek według generujących je produktów.

Zdecydowana większość, bo 73,6% przychodów odsetkowych pochodzi z kredytów i pożyczek. Kwota przychodów odsetkowych z tego tytułu (ponad 2,7 mld zł) była w 2008 r. o około 1 mld wyższa, niż w 2007 r.

10,9% przychodów pochodziło od środków ulokowanych w innych bankach, 8,7% przyniosły lokacyjne papiery wartościowe a 6,6% otrzymano z dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu.

Wynik z tytułu prowizji pomimo ponad 10% wzrostu w Banku wykazał niewielki spadek na poziomie Grupy o 2,3%. Na poziom prowizji w 2008 roku wpłynęła konsolidacja spółki BRE Ubezpieczenia dokonana po raz pierwszy w tym roku powodując obniżenie wyniku prowizyjnego Grupy o ok. 40 mln zł. Obniżenie dynamiki wzrostu dochodowości prowizyjnej wiąże się także ze spadkiem, wykazanym przez spółki Pionu Korporacji (głównie spadek o 32,7 mln zł prowizji Domu Inwestycyjnego), a będącym efektem słabnącej koniunktury na rynku pieniężnym oraz kapitałowym. Pomimo to, Pion Korporacji i Rynków Finansowych utrzymał największy udział w strukturze dochodów prowizyjnych, na poziomie 62,4% dochodów Grupy.

Struktura przychodów z tytułu opłat i prowizji (mln zł / %)

Sąsiedni wykres dotyczy przychodów z tytułu opłat i prowizji według produktów, które ten rodzaj przychodów generują. Na czoło wysunęły się prowizje za obsługę kart płatniczych, na drugim miejscu uplasowały się opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej, na trzecim – nowa pozycja w przychodach Grupy, a mianowicie prowizje z działalności ubezpieczeniowej, w związku z konsolidacją spółek ubezpieczeniowych. Opłaty z działalności maklerskiej, tak istotne w 2007 r. (138,6 mln zł) w roku 2008 r. obniżyły się blisko o połowę, do kwoty 73,5 mln zł.

Wynik na działalności handlowej na koniec 2008 roku wyniósł 483,8 mln zł, co oznacza niewielki spadek (o 0,5%) w stosunku do poprzedniego roku. Było to spowodowane pogorszeniem się koniunktury rynkowej i niekorzystnych zmian w kształtowaniu się kursów walutowych i stóp na rynku międzybankowym, których skutkiem była negatywna wycena opcji i instrumentów CIRS (56,6 mln zł) oraz ujemny wynik na instrumentach odsetkowych (28,5 mln zł) wykazane w wynikach Banku. Na łączny wynik na działalności handlowej Grupy składa się dochód z pozycji wymiany wyższy od ubiegłorocznego o 18,9% (o 82,4 mln zł) przy jednoczesnej stracie na pozostałej działalności handlowej wobec wyniku dodatniego wykazanego w poprzednim roku.

Największy spadek wyniku na działalności handlowej, wynoszący 26,5%, wykazała Działalność Handlowa i Inwestycyjna. Podobnie Pion Klientów Korporacyjnych i Instytucji w 2008 roku zrealizował niższy o ok. 6% poziom dochodów. Natomiast Pion Bankowości Detalicznej wykazał 58% wzrost tej kategorii dochodów, dzięki czemu jego udział w strukturze dochodów Grupy uległ podwyższeniu do poziomu 34%, wobec 21% w roku poprzednim.

Znaczący wynik na lokacyjnych papierach wartościowych w kwocie 135,8 mln zł (wobec 3,8 mln zł w 2007 roku), dotyczy transakcji sprzedaży Vectry (137,7 mln zł).

Pozostałe dochody operacyjne (saldo pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych) w 2008 roku było zbliżone do roku poprzedniego. Składał się na nie głównie dochody spółki działającej na rynku nieruchomości BRE.locum wypracowane w I połowie roku.

Istotny wpływ na wynik Grupy w 2008 roku miało saldo utworzonych rezerw na kredyty (uwzględniając zobowiązania warunkowe wobec banków i klientów) w wysokości 269,1 mln zł wobec 76,8 mln zł w roku poprzednim, na co złożył się zarówno przyrost rezerw w Banku (160,5 mln zł) jak również w spółkach zależnych (31,8 mln zł). Znaczące przekroczenie poziomu z poprzedniego roku związane było przede wszystkim z niską bazą porównawczą z uwagi na znaczące rozwiązania rezerw mające miejsce w 2007 roku. Ponadto nastąpił wzrost rezerwy portfelowej powiązany z istotnym wzrostem portfela kredytów detalicznych, a także z pogorszeniem sytuacji finansowej kredytobiorców w zaistniałych warunkach kryzysowych.

W ramach wyższych rezerw zarejestrowanych w Banku w 2008 roku 27,7 mln zł związane było z kredytami powiązanymi z transakcjami pochodnymi. Dodatkowo w 2008 roku dla portfela kredytów detalicznych uległ wydłużeniu okres identyfikacji straty (tzw. LIP factor) z wpływem na ich zwiększenie o ok. 6 mln zł.

Największy przyrost rezerw miał miejsce w IV kwartale 2008 r. W Grupie wyniósł on 130,5 mln zł, z czego 99,3 mln zł dotyczyło Banku a 31,2 mln zł spółek zależnych. Tym samym przyrost rezerw kredytowych w Banku w IV kwartale przewyższył poziom z poprzedniego kwartału o ok. 43,5 mln zł, do czego przyczynił się zarówno wzrost rezerw w Bankowości Detalicznej (o 20,9 mln zł) jak i w Pionie Korporacji i Rynków Finansowych (o 22,6 mln zł). Negatywne skutki kryzysu finansowego odzwierciedlone w przyroście kosztów rezerw były w dużym stopniu niwelowane korzystnymi rezultatami działań windykacyjnych, spłatami kredytów i rozwiązaniami rezerw wpływając na poziom rezerw netto.

Koszty funkcjonowania były wyższe od poprzedniego roku o 22,1% (ok. 270,4 mln zł), na co składa się głównie wzrost zanotowany w Banku (o 223,8 mln zł) oraz w mniejszym stopniu wzrost w spółkach Grupy. Należy zaznaczyć, że wzrost kosztów pozostawał znacząco poniżej przyrostu dochodów Grupy wynoszących ok. 484 mln zł z czego 347 mln zł dotyczyło wyniku po wyłączeniu transakcji jednorazowej.

Ogólne koszty administracyjne w 2008 roku były wyższe o 22% od kosztów roku poprzedniego, tj. o 243,3 mln zł. Największy wzrost odnotowano w kategorii kosztów rzeczowych, który wyniósł 25,4%, co oznacza 113,7 mln zł przyrostu nominalnego. Przyrost kosztów rzeczowych związany był głównie z rozwojem sieci placówek, a także z rozwojem działalności operacyjnej, w tym z placówkami mBanku i Multibanku. Koszty pracownicze były wyższe o 110,7 mln zł, tj. o 17,6%, głównie w rezultacie wzrostu działalności wywołującej adekwatny wzrost zatrudnienia i płac.

Koszty z tytułu amortyzacji w omawianym okresie wykazały przyrost o 15,4% tj. 27,1 mln zł.

VIII.3. Wskaźniki efektywności

Podstawowe wskaźniki efektywności (łącznie dla działalności kontynuowanej i zaniechanej) w Grupie BRE Banku na koniec 2008 (i dla porównania dla 2007) kształtowały się następująco:

	Wykonanie 2008 r.	Wykonanie 2007 r.	
ROA netto	1,3%	1,5%	<i>ROA = zysk netto (z udziałami mniejszości)/suma bilansowa</i>
ROE brutto	30,8%	35,9%	<i>ROE brutto = zysk brutto / Kapitał (z udziałami mniejszości, bez zysku bieżącego)</i>
ROE netto	27,4%	28,1%	<i>ROE netto = zysk netto (z udziałami mniejszości)/Kapitał (z udziałami mniejszości, bez zysku bieżącego)</i>
CIR	55,1%	55,5%	<i>CIR = ogólne koszty administracyjne + amortyzacja/dochody (w tym saldo pozostałych przychodów/kosztów)</i>
Współczynnik wypłacalności	10,04%	10,16%	

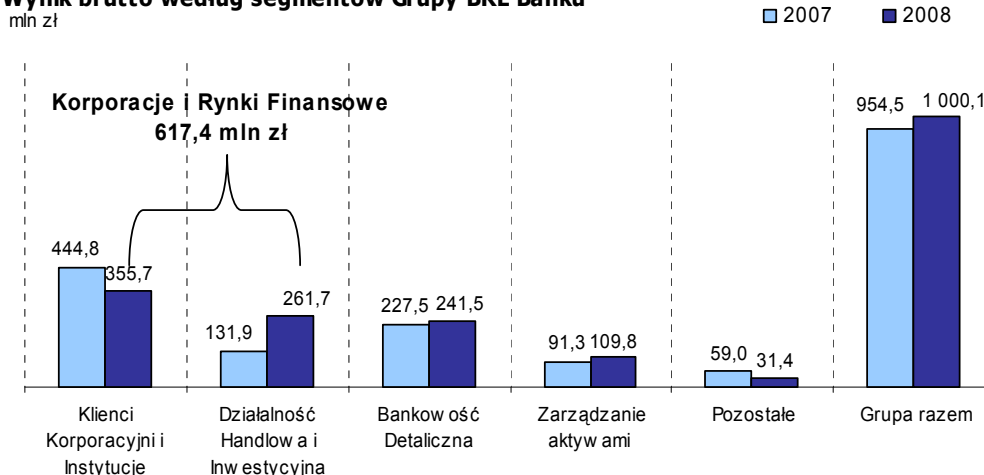
Jeśli chodzi o współczynnik wypłacalności w 2008 r., na jego obniżenie wpłynął wzrost aktywów ważonych ryzykiem z 39,1 mld zł do 58,9 mld zł (w dużej mierze spowodowany deprecjacją złotego), co spowodowało spadek współczynnika. Jednocześnie deprecjacja złotego powodowała podwyższenie funduszy własnych Banku, ponieważ rosła wartość CHF – waluty, w której zaciągnięte zostały pożyczki podporządkowane zaliczone do funduszy własnych, w łącznej wysokości 180 mln CHF. Obejmują one obligacje podporządkowane z nowej emisji, o łącznej wartości nominalnej 90 mln CHF o nieokreślonym terminie wykupu (ang. Note Issuance Facility Agreement) oraz 90 mln CHF pożyczki podporządkowanej z dziesięcioletnim terminem spłaty.

IX. Wkład obszarów biznesowych w wynik Grupy BRE Banku

Poniższy wykres prezentuje wyniki głównych obszarów biznesowych Grupy BRE Banku w 2008 r. w porównaniu z 2007 r. Jak widać, znacząco wyższy był tylko wynik na Działalności Handlowej i Inwestycyjnej – głównie w efekcie zdarzenia jednorazowego. Pogorszenie wyniku w obszarze Klienci Korporacyjni i Instytucje to głównie efekt utworzonych rezerw w wysokości 120,7 mln zł. Wynik bankowości detalicznej, nieco lepszy niż ubiegłoroczny, obciążony jest stratami, jakie wciąż ponosi działalność w Czechach i na Słowacji oraz księgowym efektem objęcia konsolidacją spółek ubezpieczeniowych.

Wynik brutto według segmentów Grupy BRE Banku

IX.1. Korporacje i Rynki Finansowe

Pion biznesu odzwierciedlający efekty współpracy z klientami korporacyjnymi zrealizował w 2008 roku zysk brutto w wysokości 617,4 mln zł (w tym 137,7 mln zł wynikające z transakcji jednorazowej zrealizowanej w I kwartale 2008 roku), co oznacza wzrost o 40,7 mln zł (+7,1%). Udział Pionu Korporacji i Rynków Finansowych w zysku Grupy z uwzględnieniem transakcji jednorazowej wyniósł 61,7%.

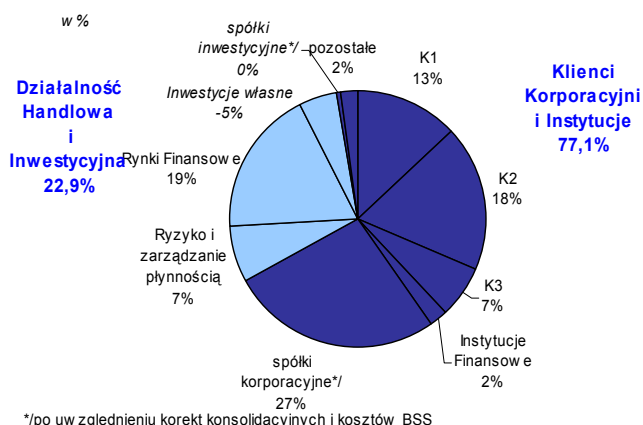
W stosunku do poprzedniego roku odnotowano znaczący 20,3% (125,9 mln zł) wzrost dochodu odsetkowego jako skutek wzrostu aktywów o 30,6% (13,3 mld zł) oraz przewyższającego go wzrostu zobowiązań Pionu w wysokości 40,2% (16,6 mld zł).

Zyskowość Pionu w 2008 roku była wynikiem rosnącego udziału działalności podstawowej, jednorazowej transakcji kapitałowej zrealizowanej w I kwartale roku przy wzroście kosztów ryzyka oraz osłabieniu koniunktury na rynku pieniężnym i kapitałowym. Z uwagi na wyższe koszty ryzyka, negatywną wycenę instrumentów pochodnych oraz sezonowy wzrost kosztów działania przyrost wyniku Pionu w czwartym kwartale wyniósł zaledwie 11,5 mln zł pomimo rekordowego kwartalnego przyrostu dochodów z działalności odsetkowej i prowizyjnej (wzrost o 9% w stosunku do poprzedniego kwartału).

Spółki Pionu Korporacji i Rynków Finansowych utrzymują swój istotny wkład do wyników Pionu na poziomie ok. 34-35% (bez transakcji jednorazowych). Największy wkład do wyniku utrzymują BRE Bank Hipoteczny S.A., BRE Leasing Sp. z o.o, Dom Inwestycyjny oraz Intermarket Bank AG.

W ramach Pionu Korporacje i Rynki Finansowe wyodrębnione zostały obszary: Klienci Korporacyjni i Instytucje - obejmujący kluczowy obszar współpracy z klientami - oraz obszar działalności związanej z zarządzaniem płynnością i ryzykiem, tzw. Działalność Handlowa i Inwestycyjna.

Struktura zysku brutto obszaru Korporacje i Rynki Finansowe

Jak widać na sąsiednim wykresie, większość zysku powstała w ramach części obszaru Klienci Korporacyjni i Instytucje (355,7 mln zł), obejmującym kluczowy obszar współpracy z klientami. Należy podkreślić istotny wkład spółek w wynik. Największy wkład do wyniku miał BRE Bank Hipoteczny, BRE Leasing oraz Intermarket Bank AG.

Na wynik (261,7 mln zł) Działalności Handlowej i Inwestycyjnej złożyły się zyski z działalności na rynkach finansowych oraz z zarządzania ryzykiem i płynnością. Natomiast dobry wynik Inwestycji Własnych to głównie efekt realizacji sprzedaży udziałów w Vectrze.

IX.2. Bankowość Detaliczna oraz Private Banking

Pion Bankowości Detalicznej i Private Banking, charakteryzujący się w poprzednich okresach najwyższą dynamiką wzrostu, wykazał w 2008 roku 6,2% przyrost wyniku brutto, do poziomu 241,5 mln zł, wobec 227,5 mln zł w roku poprzednim. Na wykazany stosunkowo niewielki wzrost wyniku w 2008 roku wpłynął fakt konsolidacji spółki BRE Ubezpieczenia, co obniżyło wynik Pionu o ok. 40 mln zł.

Wysoka zyskowność Pionu w bieżącym roku uzyskana została pomimo istotnego obciążenia kosztami nowych placówek detalicznych, w tym z tytułu ekspansji transgranicznej, oraz pomimo wyższych kosztów rezerw kredytowych w stosunku do poprzedniego roku.

Udział tego obszaru działania w zysku brutto Grupy utrzymuje się w porównywanym okresie na zbliżonym poziomie 24%.

W 2008 roku Pion ten charakteryzowała najwyższa w Grupie dynamika dochodów odsetkowych (wzrost o 57,6%) co pozwoliło zwiększyć udział Pionu w dochodach odsetkowych Grupy o 7 p.p. do 48,8%. Do istotnego przyrostu wyniku przyczynił się przede wszystkim wzrost portfela kredytowego, głównie kredytów hipotecznych (o 100% w stosunku do końca 2007 roku oraz 36% w stosunku do 30 września 2008 roku, tj. odpowiednio o 10,7 mld zł i 5,7 mld zł) zarówno związany ze wzrostem biznesu jak i wzrostem kursów.

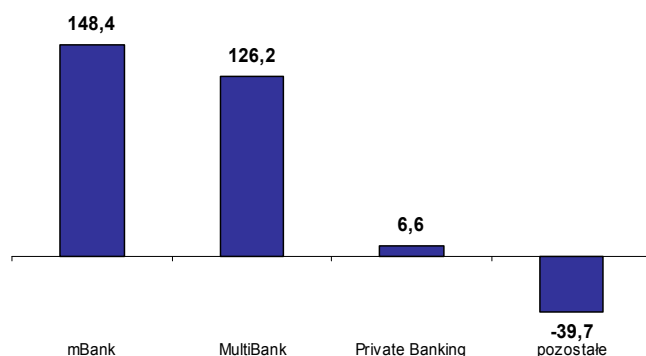
Dochody prowizyjne Pionu w 2008 roku były niższe od poprzedniego roku o 27 mln zł, na co złożył się głównie negatywny wpływ konsolidacji spółki BRE Ubezpieczenia (-52 mln zł) oraz spowolnienie działalności biznesowej związanej z udzielaniem nowych kredytów.

Tym samym udział dochodów tego obszaru działania w łącznych dochodach prowizyjnych Grupy obniżył się z poziomu 32,1%, wykazanego w 2007 roku, do 28,8% w 2008 roku.

Na skutek wspomnianego wyżej dynamicznego rozwoju sieci placówek w Pionie Bankowości Detalicznej zarejestrowano również istotny przyrost kosztów funkcjonowania - wynoszący 42,4%, tj. o 197,8 mln zł - co oznacza przyrost wyższy od średniego w Grupie, ale jednocześnie pozostający poniżej wzrostu dochodów tego Pionu, wynoszącego 304,9 mln zł.

IV kwartał roku charakteryzował się znaczącym obniżeniem wyniku pomimo utrzymania relatywnie wysokich dochodów. Spowodowane to było - charakterystycznym dla końca roku - wzrostem kosztów funkcjonowania oraz ponadprzeciętnym wzrostem odpisów z tytułu utraty wartości kredytów.

Zysk brutto bankowości detalicznej w mln zł

Spośród jednostek wchodzących w skład tego obszaru największy udział w zysku brutto miał mBank (mimo, że kwota uwzględnia już straty 89,2 mln zł odnotowane przez placówki w Czechach i na Słowacji).

Ujemna pozycja „Pozostałe” to łącznie wyniki spółek, wchodzących w skład obszaru spółek, ale przede wszystkim negatywny księgowy efekt objęcia konsolidacją spółek ubezpieczeniowych. Na poziomie zysku brutto ujemny efekt tej operacji to 29 mln zł.

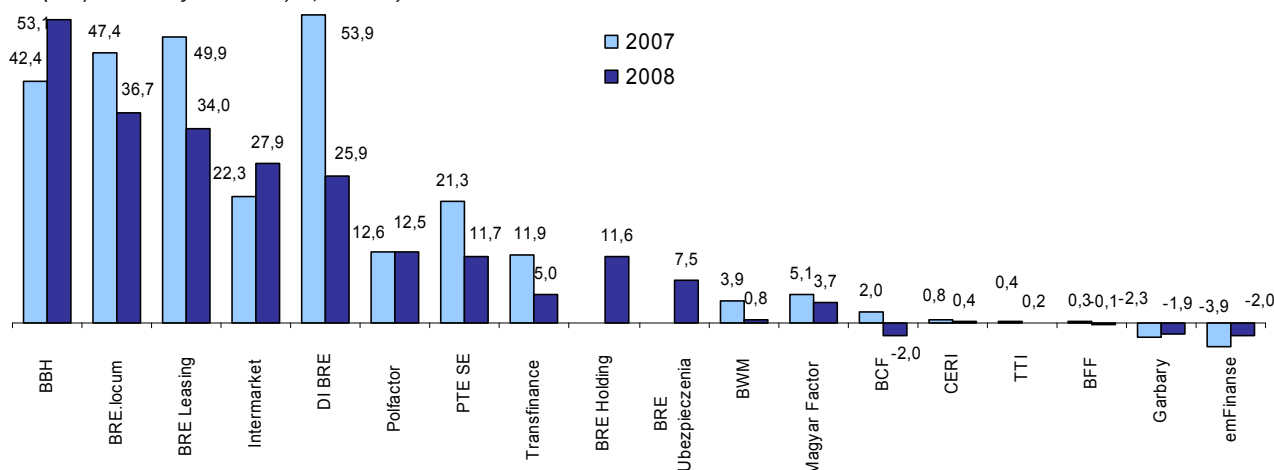
IX.3. Zarządzanie aktywami

Działalność ta wykazała w 2008 roku zysk brutto na poziomie 109,8 mln zł wobec 91,3 mln zł w analogicznym okresie roku poprzedniego. Na wynik 2008 r. głównie złożył się finansowy efekt połączenia spółki PTE Skarbiec Emerytura z Aegon PTE S.A. oraz sprzedaż połączonego PTE.

IX.4. Wyniki finansowe konsolidowanych spółek

Pomimo generalnie słabszych wyników konsolidowanych spółek w 2008 r. (łącznie wypracowały one 224,4 mln zł wobec 268,1 mln w 2007 r.) miały nadal istotny wkład w wynik Grupy BRE Banku. Udział w zysku brutto spółek zależnych wyniósł 21,3% wobec 28,1% przed rokiem (kalkulowany jako suma wyników księgowych spółek konsolidowanych w relacji do skonsolidowanego zysku brutto Grupy).

Wynik brutto konsolidowanych spółek (ze sprawozdań jednostkowych, w mln zł)

Jak widać z powyższego wykresu, jedynie BRE Bank Hipoteczny znacząco poprawił swój wynik. Przyczyny mniej korzystnych wyników spółek zostały już naświetlone w części poświęconej rozwojowi linii biznesowych.

Na wykresie ujęto wynik PTE Skarbiec Emerytura, spółki, która na koniec 2008 r. nie była już konsolidowana. Jednak do czasu, gdy była w portfolio spółek, czyli do czerwca 2008 r. wypracowała 11,7 mln zł zysku brutto.

X. Zatrudnienie w Grupie BRE Banku

Średnioroczne zatrudnienie w Grupie Banku w 2008 r. wyniosło 6 982 osoby i było o 1 156 osób wyższe, niż przed rokiem. Było to spowodowane głównie wzrostem zatrudnienia w BRE Banku, gdzie liczba zatrudnionych wzrosła o 990 osób, do średniorocznego poziomu 5 364. Strukturę zatrudnienia w podziale na konsolidowane podmioty przedstawia wykres poniżej.

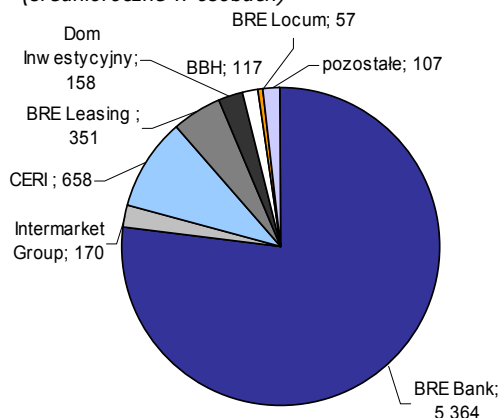
Na koniec 2008 r. w BRE Banku zatrudnionych było 5 877 osób, co w stosunku do końca 2007 r. oznaczało przyrost o 1 082 osoby. Przyrost zatrudnienia miał miejsce głównie w obszarze Bankowości Detalicznej (+ 868 do poziomu 3 592 osób, łącznie z obszarem wsparcia) w związku z rozwojem placówek w kraju, a także w Czechach i na Słowacji.

Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty było w BRE Banku znacznie niższe i na koniec 2008 r. wyniosło 4 542 etatów, z czego w detalu 2 322 (przyrost o 439 etatów). Duża różnica między zatrudnieniem w osobach i w etatach wynika głównie z faktu zatrudniania sporej grupy osób w placówkach partnerskich MultiBanku na 1/10 etatu.

Pracownicy Banku są dobrze wykształceni (68,3% posiada wykształcenie wyższe) i stosunkowo młodzi – 73,8% nie przekroczyło 35 roku życia.

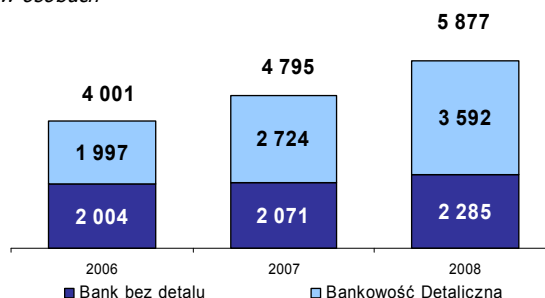
Zatrudnienie w Grupie BRE Banku

(średnioroczne w osobach)

Zatrudnienie w BRE Banku w latach 2006 - 2008

w osobach

X.1. System Motywacyjny BRE Banku

Jednym z najważniejszych elementów strategii personalnej firmy jest polityka wynagradzania. Odgrywa ona kluczową rolę w kształtowaniu kultury korporacyjnej. Wykorzystywana jest też do budowania przewagi konkurencyjnej na rynku poprzez pozyskiwanie i utrzymywanie kompetentnych pracowników. Polityka wynagradzania BRE Banku wyróżnia się relatywnie wysokim udziałem premii w wynagrodzeniu całkowitym. Ścisłe powiązanie wynagrodzenia całkowitego z wynikami finansowymi Banku i standardami jakościowymi wzmacnia motywację i aktywność pracowników oraz konkurencyjność Banku poprzez zapewnienie wysokiego poziomu wynagrodzeń przy jednoczesnej kontroli stałych kosztów osobowych.

Główne zasady polityki wynagradzania w BRE Banku:

- wynagrodzenie pracownika składa się z części zasadniczej i zmiennej (premia),
- wynagrodzenie zmienne uzależnione jest od wyników jednostki, zespołu i firmy, jest to wynagrodzenie za osiągnięcie celów wyznaczonych w corocznym procesie planowania zadań,
- „Top Performers”, tj. pracownicy uzyskujący najwyższe wyniki i najlepsze oceny według standardów BRE Banku będą mogli uzyskać wynagrodzenie na najwyższych poziomach rynkowych.

Obowiązujący system premiowania BRE Banku nagradza wykonanie i przekroczenie zadań ilościowych, uwzględniając jednocześnie ocenę zgodności stylu osiągania wyników z korporacyjnym kanonem wartości DROGA, jako istotny warunek wypłaty premii.

Ponadto, elementem motywacji jest program opcji na akcje dla kluczowej kadry Banku. Program taki został przyjęty w dniu 27.10.2008 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku.

Uczestnicy programu to:

- Członkowie zarządów kluczowych spółek zależnych Grupy BRE Banku,
- Dyrektorzy Banku,
- Przedstawiciele kluczowej kadry.

Maksymalna wielkość programu to 700.000 akcji. Realizacja programu będzie rozłożona na 10 lat (2009-2019), a pierwsze 3 transze uruchamiane będą w roku 2009. Realizacja programu rozpoczyna się po dniu 1 maja 2010 roku.

XI. Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne w Grupie BRE Banku wyniosły w 2008 r. 378,2 mln zł (wobec 285,4 mln zł w 2007 r.) z czego 240,8 mln zł były to nakłady poniesione przez BRE Bank.

Spółród nakładów w obszarze logistyki i bezpieczeństwa gros nakładów przeznaczono na na rozwój i modernizację sieci placówek bankowości korporacyjnej, realizowanych w 2008 r. w ramach projektu Hyper Nova:

- Wykonano adaptację pomieszczeń w siedzibie nowego Oddziału Korporacyjnego Warszawa Praga.
- Przeniesiono do nowej siedziby Oddział Korporacyjny w Opolu.

W ramach projektu rozwoju sieci placówek korporacyjnych wykonano adaptację lokali, w których działają Biura Korporacyjne. Otwarto nowe Biura Korporacyjne w Bielsku Białej, Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Olsztynie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie i Wrocławiu.

Trwały dalsze inwestycje w zagranicznych placówkach w Czechach i na Słowacji.

Nakłady w obszarze informatyki w 2008 r. przeznaczone były na kontynuację prac związanych z modernizacją i rozwojem podstawowych elementów infrastruktury informatycznej. Prace te dotyczyły systemów informatycznych funkcjonujących we wszystkich podstawowych obszarach biznesowych i były związane zarówno z rozwojem nowej funkcjonalności jak i zapewnieniem wyższej dostępności i utrzymania ciągłości działania już istniejących rozwiązań informatycznych. Do podstawowych przedsięwzięć należały:

- Kolejne etapy rozwoju systemu GLOBUS oraz aplikacji współpracujących.
- Implementacja systemu ADONIS (aplikacja do zarządzania procesami) oraz systemu WLAN (system sieci rozległej) także wprowadzenie systemu clearingowego Halcash.
- Modyfikacja systemu Global Position Master (GPM).
- Dalszy rozwój systemów HERMES i ALTAMIRA.
- Dalsze wdrożenia w systemie Kondor+.
- System e-learning rozszerzono na całą Grupę BRE Banku.
- Rozwój systemu AXAPTA – systemu do dokonywania i rozliczeń zakupów.
- Implementacja ALGO (system do zarządzania zabezpieczeniami w usługach custody).

Rozwój informatyki w obszarze Bankowości Detalicznej był skoncentrowany głównie na rozwoju systemu Altamira w związku z konwersją słowackiej korony na euro. Prace zostały z sukcesem i terminowo ukończone, a nakłady były niższe, niż pierwotnie zakładano.

XII. Podstawowe ryzyka w działalności Grupy BRE Banku

BRE Bank przykładą dużą wagę do procesu kontroli i zarządzania ryzykiem. Zajmują się tym na bieżąco wyspecjalizowane jednostki organizacyjne Banku odpowiadające za proces kontroli ryzyka, a także jednostki aktywnie zarządzające ryzykiem. W celu realizacji zadań w zakresie zarządzania ryzykiem, Zarząd Banku, powołał odpowiednie komitety, w skład których wchodzi przedstawiciele Zarządu i kadry kierowniczej. W 2008 roku obszarami poszczególnych ryzyk zajmowały się: Komitet Kredytowy Zarządu Banku, Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BRE Banku, Komitet Zarządzania Kapitałem, Komitet Ryzyka BRE Banku oraz Komitet Inwestycyjny. Na szczelbu Rady Nadzorczej, która zatwierdza strategię i polityki zarządzania ryzykiem Banku funkcjonuje Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej.

BRE Bank prowadzi proces monitorowania ryzyka kredytowego, operacyjnego, rynkowego, płynności i stopy procentowej księgi bankowej w ramach Grupy BRE Banku w oparciu o miary ryzyka stosowane w BRE Banku, przy równoczesnym uwzględnieniu różnic wynikających z rodzaju i skali działalności realizowanej przez podmioty z Grupy.

Szczegółowy opis występujących w działalności Grupy BRE Banku ryzyk oraz ich miar zawarty jest w punkcie 3. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2008 rok.

XII.1. Proces dostosowawczy do wymogów Basel II

Bank realizuje projekt wdrożenia metod zaawansowanych (AIRB) liczenia wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności. Efektem realizacji projektu będzie przygotowanie Banku do spełnienia wymogów AIRB Basel II i opracowanie wniosku przedkładanego KNF w celu uzyskania zgody na stosowanie metod zaawansowanych.

Z uwagi na bardzo dużą złożoność i kompleksowość procesu przygotowań do wdrożenia metod AIRB, projekt Basel II AIRB uzyskał najwyższy priorytet Zarządu Banku, a w realizację zadań projektowych zostali zaangażowani zarówno pracownicy Banku, pracownicy wspierającej Bank firmy konsultingowej, jak również liczny zespół specjalistów z Commerzbanku biorących udział w realizacji zadań projektowych.

Strategicznym celem projektu jest zapewnienie potencjału rozwojowego Grupy BRE Banku w wyniku optymalizacji poziomu i struktury aktywów ważonych ryzykiem, a w konsekwencji także lepszego dopasowania struktury i poziomu wymogów kapitałowych do profilu ryzyka wynikającego z prowadzonej działalności biznesowej.

Bardzo istotną wartością dodaną wynikającą z bezpośredniego zaangażowania w realizację projektu akcjonariusza strategicznego BRE Banku jest nie tylko operacyjna pomoc w realizacji zadań projektowych, ale także przepływ wiedzy doświadczeń i rozwiązań zarówno metodologicznych jak i IT wypracowanych w ramach projektu Basel II AIRB w Commerzbanku. Rozwiązania te są adoptowane do potrzeb i uwarunkowań funkcjonowania BRE Banku, a także, co jest bardzo istotne, dobrze odzwierciedlają specyfikę polskiego rynku.

XII.2 Ryzyko kredytowe

Jedną z metod ograniczania ryzyka kredytowego jest system podejmowania decyzji kredytowych przez odpowiednie organa decyzyjne. Kryterium kwalifikującym daną sprawę do rozpatrzenia przez właściwy organ decyzyjny jest kwota zaangażowania oraz poziom ryzyka związanego z klientem i realizowaną transakcją (rating wewnętrzny). Ponadto BRE Bank redukuje ryzyko kredytowe poprzez dywersyfikację portfela kredytowego. Służy temu między innymi analiza struktury portfela Banku i wynikające z niej wnioski, zalecenia i rekomendacje dotyczące angażowania się Banku w wybrane sektory i rynki.

Do pomiaru ryzyka portfela kredytowego Bank stosuje metody oparte na szacowaniu oczekiwanej straty (ang. Expected Loss) oraz wartości portfela narażonej na ryzyko (ang. Credit Value at Risk) wyznaczone na bazie rozszerzonego modelu CreditRisk+ uwzględniającego m.in. zjawiska korelacji pomiędzy branżami gospodarczymi oraz ryzyko rezydualne. W celu bieżącego monitorowania ryzyka kredytowego weryfikacji podlegają wewnętrzne oceny ratingowe oraz zdarzenia „default” zgodnie z definicjami Basel II oraz MSSF.

Zarządzając ryzykiem kredytowym w odniesieniu do działalności detalicznej, Bank koncentruje się na centralizacji i automatyzacji procesów kredytowych oraz intensywnym wykorzystaniu wszelkich dostępnych informacji na temat swoich klientów. Polityka Banku w tym segmencie klientów bazuje na statystycznych metodach oceny, wypracowanych we współpracy z Commerzbankiem i uznanymi doradcami międzynarodowymi. W odniesieniu do najlepszych klientów, Bank intensywnie rozwija portfel kredytowy poprzez cross-selling, co znacząco poprawia jego jakość. Dla pozostałych klientów polityka kredytowa Banku cechuje się właściwym konserwatyzmem.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Nadzoru Bankowego, a w szczególności zaleceniom zawartym w Rekomendacji S, w roku 2008 Bank, korzystając z doświadczeń uznanych doradców, rozwinął narzędzia pomiaru i kontroli ryzyka.

BRE Bank sprawuje również kontrolę nad ryzykiem kredytowym w spółkach Grupy generujących ten rodzaj ryzyka. Podejmowane działania dotyczą dwóch obszarów – bezpośredniego nadzoru osobowego oraz zagadnień proceduralnych i raportów. W pierwszym z wymienionych obszarów nadzór nad ryzykiem polega na zapewnieniu reprezentacji służb ryzyka w radach nadzorczych poszczególnych spółek. Celem czynności podejmowanych w drugim ze wspomnianych obszarów jest oparcie prowadzonej działalności o bezpieczne procedury ryzyka kredytowego oraz kontrola już poniesionego ryzyka kredytowego poprzez system raportów i analiz. Procedury oceny ryzyka kredytowego, stosowane w spółkach Grupy, są wzorowane na rozwiązaniach bankowych i każdorazowo uzgadniane z Centralą Banku.

XII.3. Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. BRE Bank monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych portfeli. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), wielkość nadzorczych miar płynności, poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania zewnętrznych limitów nadzorczych i wewnętrznych limitów płynnościowych ustalanych przez Komitet Ryzyka. Bank ocenia na bieżąco swoją sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress test.

Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych. Bank posiada ustalone procedury działania na wypadek zagrożenia utraty płynności finansowej. Procedury te zostały uruchomione po upadku Lehman Brothers jako środek ostrożnościowy. Podkreślić jednak należy, że płynność i finansowanie Banku pozostają na bezpiecznym poziomie.

W roku 2008 płynność Banku utrzymywała się na bezpiecznym poziomie. Podstawowym jej zabezpieczeniem w czasach kryzysu był portfel skarbowych papierów wartościowych oraz krótkoterminowych lokat międzybankowych.

XII.4. Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Bank jest narażony na ryzyko rynkowe, tj. ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe i ryzyko cen papierów wartościowych będących w posiadaniu Banku oraz inne typy ryzyka, których źródłem są zmiany parametrów rynkowych. Kwantyfikacja poziomu ryzyka rynkowego odbywa się przez pomiar wartości zagrożonej (ang. VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych (stress testy) a także analizy scenariuszowe. W celu ograniczenia poziomu ryzyka rynkowego decyzjami Komitetu Ryzyka ustalane są limity wartości zagrożonej na ryzyko oraz limity (liczby kontrolne) testów warunków skrajnych.

W pierwszych trzech kwartałach 2008 roku ryzyko rynkowe mierzone wartością zagrożoną VaR utrzymywało się na umiarkowanym poziomie w relacji do limitów ryzyka rynkowego oraz liczb kontrolnych. W regularnie prowadzonych stres testach poziom ryzyka rynkowego utrzymywał się również w bezpiecznym przedziale poniżej limitu. Natomiast, w IV kwartale 2008 roku, w trakcie rozwijającego się kryzysu finansowego, kluczowe czynniki ryzyka zmieniły gwałtownie trendy i były podawane dużym wahaniom, co spowodowało wzrost poziomu ryzyka rynkowego (w odniesieniu do poprzednich kwartałów). W tej sytuacji pozycje ryzyka rynkowego były zarządzane pod szczególnym nadzorem, między innymi w celu optymalizacji poziomu ekspozycji na ryzyko i kosztów zabezpieczania pozycji, które wzrosły na skutek ograniczonej płynności instrumentów finansowych i rozszerzenia się widełek kupna-sprzedaży.

Wartość zagrożona

Podstawową miarą ryzyka rynkowego stosowaną do portfeli księgi handlowej oraz portfeli księgi bankowej jest wartość zagrożona (Value at Risk – VaR). VaR jest miarą statystyczną, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w przeciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji oraz zmienności (volatility) określonych czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR. Wartość zagrożona jest wyznaczana metodą symulacji historycznej, bazującej na szeregach czasowych o długości 254 (1 rok) zaobserwowanych wartości wszystkich czynników ryzyka, od których zależne są portfele Banku. Bank monitoruje wartość zagrożoną na poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji. Dzięki stosowaniu w procesie wyznaczania wartości zagrożonej dokładnych metod wyceny instrumentów finansowych, monitorowana przez Bank wielkość VaR prawidłowo odzwierciedla ryzyko rynkowe nieliniowych instrumentów finansowych, takich jak na przykład opcje. Model wyznaczania wartości zagrożonej jest poddawany na bieżąco testom weryfikacji historycznej. Wyniki tych testów wskazują, że model jest poprawny.

Dokładniejsza analiza struktury ryzyka rynkowego mierzonego wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla prezentowanych okresów) pozycji Banku jest przedstawiona w poniższej tabeli.

w tys. zł	2008 rok	2007 rok
-----------	----------	----------

	31.12.2008	średnia	maksimum	minimum	31.12.2007	średnia	maksimum	minimum
Ryzyko stopy procentowej	5 409	4 649	8 173	2 378	4 722	5 189	9 587	3 449
Ryzyko walutowe	3 301	927	3 301	378	455	976	2 454	182
Ryzyko cen akcji	66	273	906	11	155	260	944	6
VaR całkowity	8 623	5 309	11 575	2 336	5 041	5 754	10 275	3 530

Wykorzystanie limitów wartości zagrożonej było w 2008 roku na bezpiecznym poziomie i średnio dla portfela handlowego Departamentu Rynków Finansowych (DFM) wynosiło 27%, a dla portfela Departamentu Skarbu (DS) 24%.

Na wysokość wartości zagrożonej (VaR) miały wpływ w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową (należące głównie do księgi bankowej), takich jak obligacje skarbowe, papiery komercyjne, transakcje wymiany stóp procentowych oraz, w drugiej kolejności, portfele instrumentów wrażliwych na zmiany kursów wymiany walut (należące do księgi handlowej), takich jak opcje walutowe oraz transakcje wymiany walut. W IV kwartale 2008 roku istotnym czynnikiem ryzyka w portfelu handlowym DFM, prócz kursów walutowych, były zmienności implikowane opcji walutowych. Pozostałe grupy czynników ryzyka miały relatywnie mniejszy wpływ na wartość VaR.

Test warunków skrajnych

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli Banku, która nastąpiłaby w skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w horyzoncie jednodniowym. Bank stosuje dwie metody przeprowadzania testów warunków skrajnych: jedną, w której scenariusze zmian czynników ryzyka zostały skonstruowane na podstawie dużych zmian parametrów rynkowych zaobserwowanych w przeszłych rynkowych sytuacjach kryzysowych, oraz drugą, w której scenariusze składają się z dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian, jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Na wartości testu warunków skrajnych nałożony jest limit, który ma charakter liczby kontrolnej. Średnia wartość testu warunków skrajnych (opartych na zaobserwowanych przeszłych sytuacjach kryzysowych) wynosiła w 2008 roku dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych 20 mln zł, a dla portfeli Departamentu Skarbu 42 mln zł.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

Do szacowania ryzyka stopy procentowej księgi bankowej, a więc wrażliwości na zmianę stóp procentowych, Bank stosuje metody oparte na analizie niedopasowania terminów przeszacowania składników księgi bankowej. Jedną ze stosowanych miar syntetycznych jest tzw. zagrożony dochód odsetkowy (EaR). Określa on potencjalną stratę (spadek dochodu odsetkowego), jaka może powstać w wyniku niekorzystnych zmian wartości stóp procentowych, zakładając utrzymywanie niezmiennego portfela przez rok. Ponadto, Bank monitoruje ryzyko bazowe, ryzyka krzywej dochodowości oraz opcji klienta. Codziennie monitorowany jest stopień wykorzystania wewnętrznych limitów ryzyka stopy procentowej księgi bankowej.

W 2008 roku poziom ryzyka stopy procentowej był umiarkowany w odniesieniu do pozycji w PLN i CHF, a niski dla pozycji w USD i EUR w związku ze stosunkowo niewielkim niedopasowaniem pozycji odsetkowych w tych walutach.

XII.5. Ryzyko operacyjne

Począwszy od lipca 2003 roku, każda jednostka organizacyjna Banku jest zobowiązana do identyfikowania i rejestrowania strat operacyjnych w centralnej bazie danych stworzonej i nadzorowanej przez Departament Ryzyka Finansowego. Głównym celem jest ustanowienie odpowiednio długiego zbioru danych historycznych o zdarzeniach straty występujących w Banku w celu identyfikacji, analizy, monitorowania i kontroli zdarzeń i strat operacyjnych, które powstają w poszczególnych obszarach działalności Banku. Jest to zgodne z wymaganiami Nowej Umowy Kapitałowej (Basel II).

W zależności od wartości strat związanych z danym zdarzeniem straty, jednostki organizacyjne Banku, które brały udział w powstaniu zdarzenia straty, są zobowiązane do określenia działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu podobnych strat w przyszłości. Działanie te obejmują – w zależności od wielkości powstałej straty – zdefiniowanie mechanizmów kontrolnych mających zapobiegać powstawaniu podobnych zdarzeń w przyszłości, poprzez stworzenie nowych procedur działania i przeprowadzenie niezależnej kontroli procesów w jednostce organizacyjnej przez Departament Audytu Wewnętrznego. Zbieranie danych o stratach operacyjnych obejmuje nie tylko Bank, ale również całą Grupę Kapitałową.

BRE Bank wdrożył proces samooceny ryzyka operacyjnego, który jest regularnie przeprowadzany we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku raz w roku. Słabości zidentyfikowane w ramach procesu samooceny są przedmiotem analizy ze strony specjalistów zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych w celu wskazania sposobów i podjęcia działań zmierzających do eliminacji tych słabości. Równocześnie BRE Bank zbiera dane i raportuje zestaw kluczowych czynników ryzyka operacyjnego związanych z działalnością Banku. Zestaw czynników ryzyka jest systematycznie powiększany o nowe czynniki służące bieżącemu monitorowaniu ryzyka.

W październiku i listopadzie 2008 – jak co roku – przeprowadzono w BRE Banku warsztaty analizy scenariuszy ryzyka operacyjnego z udziałem przedstawicieli jednostek organizacyjnych ze wszystkich pionów biznesowych Banku. W trakcie warsztatów przedyskutowano i przygotowano łącznie 32 scenariusze ryzyka, które zostały zaprezentowane na spotkaniu Komitetu Ryzyka pod koniec listopada 2008 roku. Komitet Ryzyka zobowiązał poszczególne jednostki organizacyjne i pionów biznesowe Banku do zdefiniowania i przedyskutowania działań, które powinny doprowadzić do ograniczenia ryzyk operacyjnych zidentyfikowanych w ramach warsztatów analizy scenariuszy ryzyka operacyjnego.

XIII. Ocena wiarygodności finansowej BRE Banku i spółek Grupy

2 września 2008 r. agencje Moody's i Fitch w następstwie obniżenia ratingu Commerzbanku (lub perspektywy ratingu w przypadku Fitcha), po ogłoszeniu planowanej akwizycji Dresdner Banku i ryzyka, jakie w opinii agencji w horyzoncie krótkookresowym może nieść ze sobą połączenie obu banków niemieckich, umieściły ratingi BRE na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia. 12 listopada 2008 roku agencja Moody's zmieniła perspektywę ratingu siły finansowej (BFSR) „D” dla BRE Banku z pozytywnej na stabilną oraz podtrzymała dotychczasowy rating długo i krótkookresowy, zdejmując Bank z listy obserwacyjnej. W agencji Fitch na koniec 2008 r. rating długoterminowy był nadal pod obserwacją.

Warto nadmienić, że w obliczu masowego obniżenia ratingów instytucji finansowych w 2008 roku, utrzymanie dotychczasowego ratingu jest już sukcesem, zważywszy, że niekorzystnym z punktu widzenia ocen ratingowych był czynnik niezależny od BRE, a mianowicie fuzja Commerzbanku i Dresdner Banku. Agencje są doskonale poinformowane o sytuacji BRE Banku i pomimo niekorzystnych warunków zewnętrznych pozostawiły ratingi Banku na dotychczasowym poziomie. Nie udało się to np. w przypadku BRE Banku Hipotecznego, w którego rating długoterminowy w Moody's został obniżony do Baa1.

XIII.1 Ratingi agencji Fitch Ratings

Na koniec grudnia 2008 r. BRE Bank posiadał następujące ratingi tej agencji:

- rating długoterminowy **A-** (ocena 3 od góry w 12-stopniowej skali)
- rating krótkoterminowy **F2** (ocena 2 od góry w 6-stopniowej skali)
- rating indywidualny **C/D** (ocena 6 w 9-stopniowej skali),
- rating wsparcia **1** (najwyższa ocena w 5-stopniowej skali)
- perspektywa ratingu długoterminowego BRE Banku - stabilna.

Rating długoterminowy A- od 2 września 2008 r. znajduje się liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia.

Już po zakończeniu roku, w styczniu 2009 r. rating wsparcia został umieszczony na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia.

Rating agencji Fitch posiada również spółka BRE Leasing. W 2008 r. nie uległ on zmianie i przedstawiał się następująco: rating długoterminowy A-, krótkoterminowy F2, rating wsparcia 1 i perspektywa stabilna. Jednak, analogicznie jak w BRE Banku, na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia jest rating długoterminowy i rating wsparcia.

XIII.2. Ratingi Agencji Moody's Investors Service

W 2008 r. agencja ta nie zmieniała ratingu dla BRE Banku, zmieniła natomiast perspektywę siły finansowej D z pozytywnej na stabilną. Na koniec grudnia 2008 r. rating przedstawiał się następująco:

- rating depozytów długoterminowych **A2** (jest to 6 ocena w skali 21-stopniowej),
- rating depozytów krótkoterminowych **P-1** (ocena najwyższa w czterostopniowej skali), wraz z perspektywą stabilną.

- rating siły finansowej wyrażonej oceną **D** (w skali ocen od A do E) z perspektywą stabilną (we wrześniu 2008 r. zmieniona z pozytywnej).

Na początku 2009 r. perspektywa ratingu A2 została zmieniona ze stabilnej na negatywną.

Ratingi Moody's na koniec 2008 r. posiadały również następujące spółki BRE Banku:

- BRE Bank Hipoteczny S.A. – rating dla długoterminowych depozytów został w 2008 r. obniżony z A3 na Baa1, natomiast pozostałe – dla depozytów krótkoterminowych oraz siły finansowej pozostały niezmienione, odpowiednio P-2 oraz D- (z perspektywą stabilną); ponadto A2 dla listów zastawnych w walucie krajowej, jak i denominowanych w walutach zagranicznych, które bank do tej pory wyemitował oraz A2 dla Programu hipotecznych listów zastawnych w publicznym obrocie, o łącznej wartości nominalnej 500 mln zł. W dniu 25 czerwca 2007 r. agencja ogłosiła tymczasowy rating na poziomie (P) Aa3 dla publicznych listów zastawnych, które będą emitowane w ramach Programu publicznych i hipotecznych listów zastawnych o wartości 2 mld zł. Rating dla poszczególnych serii publicznych listów zastawnych będzie potwierdzany w dniu emisji danej serii.
- Intermarket Bank AG: A2 dla depozytów długoterminowych, P-1 dla krótkoterminowych i C dla siły finansowej.

Oprócz ratingów dwóch wymienionych wyżej agencji BRE Bank posiada rating kredytowy BBBpi agencji Standard & Poor's (opracowywany na podstawie informacji publicznie dostępnych). Jest to 4 ocena w skali 8 stopniowej. W minionym półroczu ocena ta nie uległa zmianie. W 2008 r. nie uległa ona zmianie.

XIV. Corporate Governace

XIV.1. Dobre praktyki i etyczne kodeksy branżowe

W swej działalności Bank stosuje się do wszystkich obowiązujących przepisów prawa, w tym Prawa Bankowego i uregulowań organów nadzorczych a także przepisów wewnętrznych. Jako spółka publiczna Bank nie tylko przestrzega wymogów informacyjnych wynikających z przepisów prawa, ale też dokłada najwyższych starań, by informować inwestorów o osiąganych wynikach oraz planach dotyczących prowadzonej działalności na bliższą i dalszą przyszłość.

Dodatkowo Bank, jako spółka giełdowa, zobowiązał się do przestrzegania przyjętych na rynku zasad ładu korporacyjnego. Ład korporacyjny (ang. corporate governance) to całokształt działań i regulacji ukierunkowanych na zapewnienie równowagi pomiędzy interesami wszystkich podmiotów zaangażowanych w funkcjonowanie danej spółki (inwestorów, kadry zarządzającej, pracowników i dostawców), co sprzyja jej rozwojowi.

W Polsce zasady ładu korporacyjnego, zebrane w dokumencie "Dobre praktyki w spółkach publicznych", po raz pierwszy zostały ukonstytuowane przez władze Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie we wrześniu 2002 r. Dokument ten wskazywał podstawowe zasady etyki biznesowej, jakimi w codziennej działalności powinny kierować się spółki giełdowe. Kolejna wersja zasad - "Dobre praktyki w spółkach publicznych 2005" – weszła w życie 01.01.2005 r. i obowiązywała do końca 2007 r.

Od 1 stycznia 2008 r. zaczęła obowiązywać nowa wersja „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”. Zgodnie z nimi opracowany został odrębny raport na temat ich stosowania w BRE Banku, stanowiący część raportu rocznego za 2008 r., opublikowany łącznie z niniejszym Sprawozdaniem Zarządu.

Ponadto Bank już w 1995 r. dobrowolnie zobowiązał się do przestrzegania dobrych praktyk branżowych czyli Zasad Dobrej Praktyki Bankowej, opracowanych przez Związek Banków Polskich. (pod pierwotną nazwą Kodeks Dobrej Praktyki Bankowej).

Dokument ten reguluje zasady:

- postępowania banków w stosunkach z klientami,
- wzajemnych stosunków pomiędzy bankami,
- reklamy,
- postępowania pracownika banku,
- postępowania ze skargami i reklamacjami klientów.

W 2008 r. został ogłoszony przez Komisję Nadzoru Finansowego Kanon Dobrych Praktyk Rynku Finansowego. Ponieważ ogłoszone w nim zasady pokrywają się z Zasadami Dobrej Praktyki Bankowej, do tych ostatnich

wprowadzono tylko zapis „Zasady Dobrej Praktyki Bankowej, którymi kierują się banki, uwzględniają treść norm zawartych w Kanonie Dobrych Praktyk Rynku Finansowego”. Zatem dokonując korekty odpowiednich zapisów wewnętrznych regulacji, Bank automatycznie zadeklaruje stosowanie Kanonu.

XIV.2. Nowe regulacje w BRE Banku z zakresu Corporate Governance

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Biuro Monitoringu Zgodności (BMZ). Realizuje ono politykę compliance. Jej istotą jest gwarantowanie, aby w Banku przestrzegane były przepisy prawa oraz standardy postępowania instytucji finansowych. W ramach polityki compliance szczególny akcent w BRE Banku został położony na następujące dziedziny:

- przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- właściwe postępowanie z informacjami poufnymi (czyli takie, których ujawnienie może doprowadzić do zmian cen na rynku regulowanym akcji Banku lub instrumentów finansowych z nimi związanych.
- ochrona danych osobowych,
- nadzór nad zgodnością z prawem działalności maklerskiej i powierniczej,
- unikanie konfliktów interesów,
- przestrzeganie zasad wręczania i przyjmowania prezentów przez członków władz i pracowników Banku,
- weryfikacja przestrzegania prawa w zakresie zawieranych przez Bank umów outsourcingowych,
- obowiązek przekazywania do wiadomości publicznej oraz do organów nadzoru przewidzianych prawem raportów na temat zdarzeń związanych z działalnością Banku,
- doradztwo dla jednostek organizacyjnych Banku w zakresie stosowania nowowprowadzanych oraz obowiązujących przepisów prawa i standardów rynkowych.

BMZ wprowadziło w 2008 r. dwa nowe dokumenty, które znacznie zwiększyły stopień przejrzystości w działalności Banku. Pierwszy to "Polityka w zakresie zasad wręczania i przyjmowania prezentów przez pracowników BRE Banku SA". Celem jego wprowadzenia było stworzenie przejrzystości i zapewnienie jednolitych standardów przy wręczaniu i przyjmowaniu prezentów w związku z pracą w BRE Banku. Jest to również norma prewencyjna wprowadzona z myślą o unikaniu nadużyć, w tym uwikłań korupcyjnych.

W treści dokumentu znajdują się między innymi definicja prezentu, "twarde zakazy" - choćby zakaz przyjmowania w prezencie gotówki lub jej ekwiwalentów, a także opis wyłączeń z obowiązywania Polityki, w szczególności tam, gdzie wręczanie i przyjmowanie odbywa się zgodnie z obyczajem i tradycją i na tych samych zasadach, bez niejasnego różnicowania postawy wobec klientów.

Drugi dokument to „Polityka zarządzania konfliktami interesów w BRE Banku”. Dokument opisuje, jak takim konfliktom zapobiegać i jak postępować, jeśli sytuacje konfliktowe wystąpią. W szczególności wymienione są trzy następujące sytuacje, których trzeba unikać:

- zaangażowanie finansowe pracownika w przedsiębiorstwo, które jest jednocześnie klientem Banku, zwłaszcza jeśli jest obsługiwane przez tego pracownika,
- obsługiwanie przez pracownika Banku swoich krewnych lub znajomych,
- pozostawianie pracownika w stosunku zatrudnienia w rozumieniu Kodeksu pracy lub Kodeksu cywilnego w innym przedsiębiorstwie konkurencyjnym.

Zasiadanie pracowników banku w radach nadzorczych spółek, które są klientami Banku może mieć miejsce tylko w wyjątkowych sytuacjach i tylko za zgodą Zarządu Banku.

XIV.3. Relacje Inwestorskie

Zwiększaniu przejrzystości Banku i Grupy istotnie służy polityka informacyjna w stosunku do akcjonariuszy i analityków. W roku 2008 przedstawiciele Relacji Inwestorskich uczestniczyli łącznie w 174 spotkaniach indywidualnych z inwestorami i analitykami giełdowymi, co oznacza średnio ponad trzy spotkania w tygodniu. Łącznie w spotkaniach wzięło udział 340 interesariuszy. Liczba bieżących kontaktów zespołu IR z analitykami i inwestorami w postaci maili i telefonów w 2008 roku przekroczyła 1,6 tys.

Inwestorzy i analitycy giełdowi uczestniczyli w czterech kwartalnych konferencjach wynikowych, zarówno bezpośrednio, jak też poprzez Internet. Wszystkie spotkania analityków z zarządem przy okazji publikacji wyników kwartalnych w 2008 r. były transmitowane on-line, a także udostępniane na stronach WWW (jako zapis archiwalny). Bank uczestniczył także w czterech zagranicznych konferencjach inwestorskich (w Londynie, Nowym Jorku i Pradze). Relacje Inwestorskie zorganizowały ponadto sześć zagranicznych i dwa krajowe road-show. Tradycyjnie już po wynikach I kwartału IR zorganizował road-show z udziałem Prezesa Zarządu do Mediolanu, Paryża i Sztokholmu.

Road-show były też ważnym elementem szeroko zakrojonych działań Relacji Inwestorskich związanych z komunikowaniem zmian w zarządzie banku. W maju IR zorganizował szereg zagranicznych road-show (Londyn, Frankfurt, Paryż, Nowy Jork i Boston) z udziałem prezesa M.Grendowicza, zaś w listopadzie – z udziałem prezesa K.Katerbau. Spotkania z najważniejszymi inwestorami banku znacząco przyczyniły się do ograniczenia niepewności rynku spowodowanej marcowymi zmianami we władzach BRE Banku. Efekty tych wizyt znalazły swoje odzwierciedlenie w poprawie wyceny banku w stosunku do grupy rówieśniczej.

W lutym i maju 2008 r. IR przygotował dwa krajowe road-show wśród inwestorów instytucjonalnych. W ich ramach odbyło się 30 spotkań (z udziałem Prezesa Zarządu) z zarządzającymi funduszami największych na rynku polskim funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Rynek pozytywnie ocenił działalność Relacji Inwestorskich BRE Banku, o czym świadczy przyznanie tytułu Spółki Wysokiej Reputacji w kategorii finanse w rankingu PremiumBrand – Spółek Giełdowych 2008 roku. Ponadto zespół Relacji Inwestorskich BRE Banku został finalistą rankingu „IR Magazine 2008 Awards” w kategorii „Najlepsze relacje inwestorskie w polskiej spółce”. Relacje Inwestorskie BRE Banku zostały też ocenione najwyżej przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych w rankingu relacji inwestorskich sektora bankowego. BRE Bank otrzymał 66,96 punktów na 100 możliwych. Najwyższe miejsce bank uzyskał w trzech kategoriach: stron WWW, raportów rocznych oraz ładu korporacyjnego. Ponadto, po raz drugi z rzędu BRE Bank zdobył pierwsze miejsce w kategorii instytucji finansowych w konkursie „The Best Annual Report” (za 2006 i 2007 r.) organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków.

XV. Działalność BRE Banku na rzecz otoczenia

BRE Bank od wielu lat kieruje się w swej pozakomercyjnej aktywności przekonaniem o stale rosnącej wadze i słuszności podejmowania działań sponsorskich i charytatywnych. W 2008 roku koncentrowały się one w dużej mierze na wspieraniu przedsiębiorczości, podniesieniu konkurencyjności i jakości otoczenia biznesowego oraz promowaniu innowacyjnych rozwiązań w biznesie. Szerzej traktuje o tym coroczna publikacja „Raport o Społecznej Odpowiedzialności BRE Banku”. Poniżej przedstawiono dwa główne aspekty tej działalności – ranking innowacyjności oraz działalność Fundacji BRE Banku.

Ranking najbardziej innowacyjnych przedsiębiorstw

Kluczowym i największym projektem w tym zakresie był przygotowany po raz czwarty ranking innowacyjności, tym razem we współpracy z Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych Lewiatan, firmą Dun&Bradstreet, Rzeczpospolita oraz Manager Magazin.

Tradycyjnie wynikiem badań jest Raport o innowacyjności polskiej gospodarki oraz Ranking Najbardziej Innowacyjnych Firm, podzielonych na cztery kategorie: mikrofirmy (do 9 osób zatrudnionych), przedsiębiorstwa małe (10-49 zatrudnionych), przedsiębiorstwa średnie (50-249 osób) oraz przedsiębiorstwa duże (powyżej 249). Wzorem poprzednich lat wyodrębniono również podrankingi regionalne. Nowością były podrankingi w poszczególnych kategoriach innowacyjności: produktowa, procesowa, organizacyjna oraz marketingowa, a także zestawienie wyróżniających się przedsiębiorstw, które wdrożyły innowacyjne rozwiązania przy wykorzystaniu funduszy unijnych.

Wyniki badań oraz rankingu zostały ogłoszone podczas uroczystej Gali Innowacyjności, która odbyła się 10 grudnia 2008 r w siedzibie Centrali BRE Banku. Podczas Gali nagrodzonych statuetką Kamertona Innowacyjności 2008 zostało ponad 20 przedsiębiorstw.

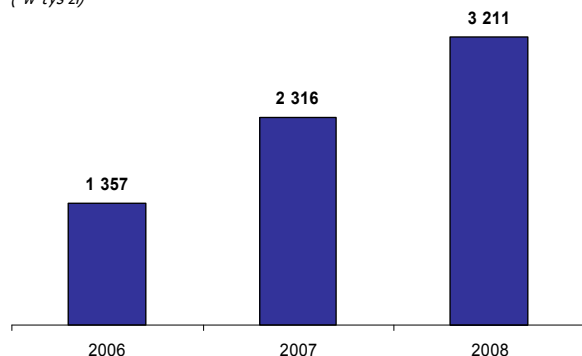
Dodatkowo na potrzeby projektu powstał portal www.innowacyjnefirmy.pl, gdzie umieszczone są informacje na temat metodologii badania, harmonogramu, relacje z poprzednich oraz obecnej edycji. W portalu można obejrzeć także materiały video z wywiadami z partnerami i laureatami rankingu oraz relację z tegorocznej Gali Innowacyjności.

Na początek 2009 r. partnerzy projektu zaplanowali cykl konferencji regionalnych, które będą okazją zarówno do promocji lokalnych, innowacyjnych firm, jak i dyskusji środowiska przedsiębiorców i naukowców na temat innowacyjności

Fundacja BRE Banku

Realizacją zadań na rzecz społeczeństwa zajmuje się głównie Fundacja BRE Banku, która posiada status organizacji pożytku publicznego i działa głównie na rzecz rozwoju nauki i edukacji. Poza tym wspiera ochronę zdrowia i opiekę społeczną oraz kulturę i sztukę.

**Wydatki Fundacji BRE Banku
w latach 2006 -2008**
(w tys zł)

W ciągu 2008 roku Zarząd Fundacji rozpatrzył ponad 950 wniosków w sprawie udzielenia wsparcia finansowego dla realizowanych projektów, programów, kampanii społecznych, udzielenia doraźnej pomocy finansowej i innych.

Zgodnie z przyjętą strategią alokacja środków dokonywana jest z zachowaniem następującej struktury wydatków statutowych:

- Edukacja, nauka, wspieranie przedsiębiorczości - 60%
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 25%
- Kultura, ochrona dóbr dziedzictwa narodowego – 15 %.

Ważniejsze przedsięwzięcia finansowane w 2008 roku przez Fundację:

1. Zgodnie z zawartą w dniu 16 grudnia 2005 r. umową o współpracy Fundacja BRE Banku i Fundacja CASE kontynuowały współpracę polegającą na inicjowaniu i organizowaniu seminariów i konferencji dla naukowców, ekspertów i praktyków zarządzania na temat problemów transformacji polskiego systemu gospodarczego, a w szczególności systemu bankowego oraz publikacji dotyczących problematyki ekonomii i finansów.
2. Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości – kontynuowano współpracę przy realizacji „Programu Stypendiów Pomostowych” (program pomocy materialnej dla młodzieży w trudnej sytuacji materialnej rozpoczynającej studia wyższe). W 2008 r. Fundacja BRE Banku ufundowała 50 stypendiów. W ramach dotychczasowej współpracy z FEP kontynuowano też realizację innego wspólnego przedsięwzięcia: Konkursu dla stypendystów FEP. Fundacja w ramach tego projektu ufundowała dla laureatów tego konkursu również 50 stypendiów.
3. Fundacja Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości – umowa o dofinansowanie przez Fundację BRE kolejnego już konkursu na biznesplany dla młodych ludzi, organizowanego w ramach Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości.
4. Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci - Fundacja w 2008 r. udzieliła wsparcia dla Programu Pomocy Wybitnie Zdolnym oraz ufundowała nagrody dla laureatów Polskich Eliminacji Konkursu Prac Młodych Naukowców Unii Europejskiej.
5. Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” została wsparta darowiznami finansowanymi na koszty leczenia ponad 350 dzieci.
6. Fundacja „Synapsis” dostała dofinansowanie na remont Ośrodka dla dzieci z Autyzmem.
7. Fundacja ABCXXI „Cała Polska Czyta Dzieciom” – dofinansowanie prowadzonej kampanii.

W 2008 r. już po raz drugi BRE Bank znalazł się w pierwszej dziesiątce rankingu "Liderów Filantropii", przygotowywanym przez Forum Darczyńców, we współpracy z Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie oraz miesięcznikiem Forbes. BRE Bank uplasował się na 8 miejscu w kategorii firm, które przeznaczyły najwięcej środków na cele społeczne i na 9 miejscu wśród organizacji, które przekazały największy odsetek swoich dochodów przed opodatkowaniem.

XVI. Najważniejsze przyznane w 2008 r. nagrody i wyróżnienia

Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców

BRE Bank został zwycięzcą X edycji konkursu Bank Przyjazny dla przedsiębiorców, otrzymując tytuł laureata i 6 Złotych Gwiazd. W kategorii oddziałów godłem promocyjnym uhonorowane zostały Oddziały Korporacyjne we Wrocławiu i Krakowie. Tytuł Bankowca Polskiego Biznesu przyznano Krzysztofowi Gerlachowi, dyrektorowi Departamentu Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Organizatorami są Krajowa Izba Gospodarcza, Polsko-Amerykańska Fundacja Doradztwa dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw i Warszawski Instytut Bankowości.

Kapituła konkursu przyznała nagrodę BRE Bankowi za profesjonalne doradztwo, konsekwentnie przyjazne podejście do klientów instytucjonalnych oraz nieustanne unowocześnianie oferty produktowej.

Najlepsza instytucja finansowa w rankingu „Rzeczpospolitej”

Według ogłoszonych w czerwcu 2008 r. wyników BRE Bank zajął I miejsce wśród instytucji finansowych. Oceniane przez jury kryteria to wskaźniki efektywności oraz zmiany portfela kredytów i depozytów.

W tym samym rankingu w kategorii domów maklerskich zwycięzcą został Dom Inwestycyjny BRE Banku. Oceniając domy maklerskie jury kładło największą wagę na ROE, czyli wskaźnik zwrotu z kapitałów własnych. Bardzo istotna była również dynamika przychodów i zysku netto, która pośrednio odzwierciedla aktywność domów maklerskich na rynku ofert publicznych. Pod uwagę brane były również obroty rynku akcji i na rynku kontraktów terminowych oraz dynamika ich wzrostu.

Ponadto wymienić należy jeszcze następujące wyróżnienia:

- BRE Bank po raz kolejny zdobył pierwsze miejsce w kategorii instytucji finansowych, w konkursie The Best Annual Report, organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków.
- BRE Private Banking & Wealth Management zajął 2 miejsce w rankingu usług bankowości prywatnej (według Manager Magazine)
- BRE Bank zajął drugie miejsce w rankingu najlepszych polskich stron korporacyjnych. Firma Hallvarsson & Halvarsson zbadała strony korporacyjne 16 największych firm w Polsce.
- BRE Bank wyróżniony Nagrodą Honorową Stowarzyszenia na rzecz Bezpieczeństwa Finansowego Obywateli RP za wspieranie edukacji finansowej w ramach Corporate Social Responsibility w 2007 roku.
- eKONTO w mBanku zostało uznane przez ekspertów w rankingu Gazety Wyborczej za najlepszy rachunek dla nowoczesnego Klienta.

Wśród nagród i wyróżnień przyznanych spółkom Grupy należy wymienić:

- Dom Inwestycyjny BRE Banku:
  - II miejsce w rankingu najlepszych biur maklerskich na rynku IPO, przeprowadzonym przez gazetę „Puls Biznesu”
  - I miejsce w VII Rankingu Analityków Giełdowych, opublikowanym w Gazecie Giełdy „Parkiet”, GG Parkiet, (grudzień 2008).
- Spółka Polfactor została wyróżniona przez „Gazetę Finansową” w kategorii „Najlepsze produkty dla biznesu 2008 -2009” za ofertę faktoringową dla firm.
- Spółka BRE Leasing:
  - nagroda w kategorii: „Oferta leasingowa dla firm” w plebiscycie tygodnika „Gazeta Finansowa” „Najlepsze Produkty dla Biznesu 2008 – 2009” za produkt BREL48
  - kolejna nagroda magazynu „Home&Market” dla „Najlepszego Partnera w Biznesie” w 2008 r. w kategorii Leasing.

XVII. Plany Grupy BRE Banku na 2009 r.

XVII.1. Warunki realizacji planów na 2009 - scenariusz makroekonomiczny

W 2009 r. oczekiwane jest spowolnienie PKB. Główną przyczyną spadku dynamiki PKB będą inwestycje, których dynamika w skali całego roku będzie najprawdopodobniej ujemna. Istnieje również duże ryzyko znacznego spadku dynamiki konsumpcji prywatnej. Niższe tempo wzrostu dochodów gospodarstw domowych wskutek spadku dynamiki płac i poziomu zatrudnienia, jak również wzrost kosztów obsługi zadłużenia w następstwie deprecjacji złotego będą ograniczały wzrost wydatków konsumpcyjnych.

Spadek inwestycji i osłabienie popytu konsumpcyjnego na rynku krajowym i zagranicznym pociągnie za sobą zmniejszenie zatrudnienia o około 1-2% w ujęciu rocznym i wzrost stopy bezrobocia do ok. 12% na koniec 2009 roku. Zdecydowanie spowolni wzrost płac, który może tylko nieznacznie przekroczyć inflację. Pogorszenie sytuacji na rynku pracy w Polsce i osłabienie złotego będą czynnikami zmniejszającymi skalę powrotów z emigracji zarobkowej, natomiast do takich powrotów zmuszać może recesja w krajach goszczących polskich emigrantów.

Biorąc pod uwagę pogarszającą się kondycję sfery realnej gospodarki i spadającą presję płacową przewiduje się, że inflacja pozostanie w trendzie spadkowym, do czego dodatkowo przyczynią się niskie ceny paliw i umiarkowana dynamika cen żywności. Słabnąca presja inflacyjna i pogłębiający się spadek aktywności gospodarczej będą uzasadnieniem dla dalszych obniżek stóp procentowych NBP. Na rynku i wśród analityków dominuje obecnie oczekiwanie, że do końca 2009 r. stopa referencyjna NBP zostanie zredukowana do 3%, ale nie można wykluczyć, że skala tej obniżki będzie nieco większa.

XVII.2. Scenariusz dla sektora bankowego

W 2009 roku oczekiwane jest znaczne spowolnienie wzrostu depozytów gospodarstw domowych, z 26,5% r/r w końcu ub. roku do poziomów zbliżonych do 10% r/r. Będzie to konsekwencją zarówno niższej dynamiki dochodów, jak i zahamowania odpływu środków z rynku kapitałowego. Zainteresowanie lokatami bankowymi będą dodatkowo osłabiać spadające stopy procentowe. Ze względu na rosnące ceny obligacji część oszczędności absorbować będą instrumenty związane z rynkiem długu. Należy się też liczyć ze stopniowym powrotem zainteresowania inwestowaniem środków na rynku kapitałowym (raczej jednak nie wcześniej niż w II połowie roku).

Dynamika depozytów przedsiębiorstw powinna się utrzymać w tym roku na poziomie zbliżonym do odnotowanego w końcu 2008 r. (około 5%). Wzrost depozytów tej grupy klientów będzie ograniczony słabnącymi wynikami finansowymi firm, ale w części będzie to kompensowane przez wzrost złotej wartości depozytów w walutach obcych. Oznacza to, że łączna dynamika depozytów gromadzonych w bankach może się w tym roku obniżyć do około 8-9%.

Ze względu na trudności banków z uzyskaniem dostępu do finansowania zewnętrznego, silny wzrost ryzyka kredytowego i stopniowo malejący popyt na kredyt spodziewane jest wyhamowania akcji kredytowej. Notowany w statystykach dalszy wzrost kredytu będzie miał w dużej mierze charakter „księgowy”, gdyż rosła będzie złotowa wartość wcześniej udzielonych kredytów w walutach obcych (w tym zwłaszcza kredytów mieszkaniowych). Po uwzględnieniu tych efektów wzrost kredytów mieszkaniowych w całym 2009 r. szacowany jest na około 15%. Przy dynamice kredytów konsumpcyjnych rzędu 10% oznaczałoby to wzrost kredytu dla gospodarstw domowych łącznie o około 12%.

Ograniczenie akcji kredytowej jeszcze wyraźniej rysuje się w przypadku przedsiębiorstw: już pod koniec 2008 r. faktyczna dynamika kredytu (skorygowana o efekty osłabienia złotego) spadła poniżej zera w ujęciu miesięcznym. W 2009 r. wzrost kredytu dla firm nastąpi nie więcej niż 5-10%. Daje to wzrost kredytu w skali całej gospodarki rzędu max. 10% rocznie. Dynamika kredytu po raz pierwszy od dłuższego czasu zbliżyłaby się więc do dynamiki depozytów.

XVII.3. BREnova - odpowiedź na wyzwania rynku

Odpowiedzią BRE Banku na dużą niepewność, jaką niesie 2009 r. zarówno w gospodarce, jak i zakresie tendencji w systemie bankowym jest program BREnova. Jego głównym priorytetem jest zapewnienie efektywności działań w dobie spowolnienia gospodarczego. Program BREnova to zestaw inicjatyw po stronie dochodowej i kosztowej. Program ma na celu zrewidowanie istniejącego modelu biznesowego, zarówno w obszarze bankowości korporacyjnej, jak i detalicznej. Dwa główne filary to:

- wzrost dochodów poprzez zmianę struktury dochodów, cross-selling, rozwój oferty, udoskonalenie produktów, etc.
- optymalizacja kosztów i - co ważniejsze – konsekwentne ich monitorowanie i udoskonalone zarządzanie kosztami (w krótkiej i długiej perspektywie).

BREnova poprzez działania o charakterze długoterminowym zapewnia stabilny wzrost w czasie spowolnienia gospodarczego oraz solidny fundament do dalszego rozwoju. Mają to być zmiany o charakterze

długoterminowym, mającym stanowić o przyszłym sukcesie, a nie są jedynie reakcją na pogorszenie rynku w krótkim okresie.

Korporacje i Rynki Finansowe

W obliczu spodziewanych trudności w 2009 r. podstawowe wyzwanie dla tego obszaru to utrzymanie – mimo spowolnienia gospodarczego dochodów na poziomie zbliżonym do 2008 r. Planowany jest 3% wzrost dochodów.

Założono szereg działań skupionych wokół udoskonalenia modelu biznesowego. Należy do nich zaliczyć:

- wzrost dochodowości akcji kredytowej, zwiększenie dochodu z aktywów ważonych ryzykiem RWA (rewizja marż),
- koncentracja na dochodowości, nie na wzroście wolumenów,
- intensywny rozwój produktów nie wiążących kapitału: cash management, trade finance, bankowość transakcyjna (dodatkowy przychód w wysokości ok. 4-5 mln zł w 2009r.)
- rozwój produktów elektronicznych (iBRE), w tym wyspecjalizowanych dla potrzeb collection processes and identification solutions (telekomunikacja, gaz, energetyka, sklepy online),
- intensywny cross-selling w oparciu o istniejącą bazę klientów, jak również cross-selling produktów w ramach Grupy BRE Banku
- zaawansowane narzędzia zarządcze mające wesprzeć te działania: CRM, MIS.

Bankowość Detaliczna

Główne wyzwanie dla Bankowości Detalicznej to zwiększenie dochodów nie związanych z kredytami hipotecznymi. Szacuje się, że dochody miesięczne w 2009 roku wykażą jednocyfrowy wzrost (grudzień 2008/grudzień 2009), jednakże spodziewany roczny dochód bankowości detalicznej w 2009 roku będzie niższy od dochodu w roku 2008.

Jest to wynikiem znacznego ograniczenia dalszego rozwoju sprzedaży kredytów hipotecznych, których udział w całkowitym dochodzie bankowości detalicznej będzie malał w ciągu roku 2009 z 35% w końcu 2008 r. do 20% w grudniu 2009 r.

W efekcie powinno to oznaczać oznacza to przyrost dochodu z produktów nie-hipotecznych na poziomie ok. 30%. To z kolei gwarantuje znacznie bardziej stabilną strukturę dochodów bankowości detalicznej, co dziś powinno być postrzegane jako priorytet. Głównymi źródłami tych dochodów powinny stać się następujące źródła:

- Dalszy wzrost bazy klientowskiej poprzez utrzymanie dotychczasowego poziomu akwizycji klientów, mBanku i MultiBanku.
- Wzrost dochodów na klienta dzięki cross-sellingowi i zmianom w modelu cenowym.
- Wzrost wskaźnika cross-sellingu wobec posiadanych klientów, dzięki czemu nastąpi wzrost dochodów z produktów nie-hipotecznych oraz z depozytów i produktów oszczędnościowych..

Priorytetem działań w Czechach i na Słowacji będzie rewizja modelu biznesowego poprzez selektywny wzrost na tych rynkach i koncentrację na produktach depozytowych. Podporządkowana temu będzie zmiana sieci dystrybucyjnej przygotowywanej dla sprzedaży kredytów hipotecznych. Nastąpi również znaczący rozwój oferty produktowej, funkcjonalności rachunków, poprawa obsługi klienta (mQuality)

Jednocześnie obecne warunki makroekonomiczne nie są obiecujące i nie jest to dobry moment na wejście na nowe rynki (PKB na Węgrzech -1,6%, PKB w Rumunii 1,8%). Analiza wybranych rynków będzie nadal prowadzona, by w momencie ożywienia gospodarczego być gotowym do wejścia.

Optymalizacja kosztów

Kolejnym elementem programu BREnova będzie racjonalizacja kosztów oraz lepszy ich monitoring z zastosowaniem udoskonalonych narzędzi zarządczych.

W obszarze logistyki oszczędności będą związane z optymalizacją warunków wynajmu powierzchni biurowych Banku oraz kosztów floty samochodowej i telefonów służbowych. Projekty IT optymalizujące bazę kosztową zostaną również przeprowadzone w spółkach należących do Grupy BRE Banku. Wstrzymana również zostanie rozbudowa sieci oddziałów.

W obszarze kosztów osobowych zostaną podjęte inicjatywy dotyczące redukcji zatrudnienia w tych miejscach organizacji, w których występuje niższy poziom efektywności. Ponadto nastąpi zmniejszenie kosztów w obszarze HR poprzez redukcję premii, programów motywacyjnych opartych na akcjach, zahamowanie wzrostu wynagrodzeń, ograniczenie kosztów szkoleń i delegacji.

Jednocześnie prowadzony będzie w sposób stały monitoring zmian w otoczeniu makroekonomicznym (stopy procentowe, PKB, konsumpcja indywidualna, kursy walut, stopa bezrobocia, dynamika wynagrodzeń) oraz sytuacji w systemie bankowym (dynamika depozytów i kred, kredyty nieobsługiwane, upadłości). W zależności od tego, czy warunki otoczenia będą kształtowały się mniej lub bardziej korzystnie, polityka kosztowa będzie prowadzona mniej lub bardziej restrykcyjnie.

XVIII. Informacja o wyborze audytora

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, działając na podstawie § 11 lit. n) Statutu Banku, dokonało w dniu 14 marca 2008 r. wyboru firmy PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. (PwC) jako audytora do badania sprawozdań finansowych Banku oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej BRE Banku za rok 2008.

PwC (z siedzibą przy Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa) wpisana jest na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144.

Bank współpracował w latach ubiegłych z firmą PwC w zakresie usług audytorskich w sumie przez okres dłuższy niż 7 lat. Ponieważ PwC jest podmiotem dokonującym badań sprawozdań finansowych strategicznego akcjonariusza Banku, zmiana firmy audytorskiej uzależniona jest od ewentualnej zmiany podmiotu, który dokonuje badania sprawozdań Commerzbanku. Dlatego też w tym punkcie BRE Bank nie stosuje zasady 4.8 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, gdzie występuje wymóg zmiany firmy audytorskiej co 7 lat. Jednak jeśli zastosować dopuszczalną przez GPW interpretację, że okres 7 lat liczony jest od momentu wejścia w życie obecnej wersji dobrych praktyk, czyli od 1 stycznia 2008 r., Bank byłby w zgodzie z tą zasadą.

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wykazane jest w punkcie 47 not objaśniających do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2008 r.

XIX. Władze BRE Banku

Oprócz podanych poniżej informacji, sposób działania Walnego Zgromadzenia oraz zasady działania Rady Nadzorczej i Zarządu przedstawiono w „Raporcie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego przez BRE Bank SA”, towarzyszącym niniejszemu Sprawozdaniu Zarządu.

XIX.1. Rada Nadzorcza

XIX.1.9. Zmiany i skład Rady Nadzorczej

Zgodnie ze Statutem i Regulaminem Rady Nadzorczej w skład Rady wchodzi co najmniej 5 członków. Kadencja Rady dotychczas trwała dwa lata i kończyła się w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego wyniki Banku za 2007 r. Kadencja Rady wybranej na Walnym Zgromadzeniu w dniu 14 marca 2008 r. jest już dłuższa, bo trzyletnia.

Skład Rady i funkcje pełnione przez jej członków od początku roku 2008 do 14 marca 2008 r. przedstawiały się następująco:

1. Maciej Leśny – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji Prezydialnej
2. Martin Blessing – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Wiceprzewodniczący Komisji Prezydialnej
3. Nicholas Teller – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej
4. Jan Szomburg – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej
5. Gromosław Czempiński – Członek Rady Nadzorczej
6. Achim Kassow – Członek Rady Nadzorczej
7. Teresa Mokrysz – Członek Rady Nadzorczej
8. Michael Schmid – Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Rady od 15 marca 2008

Na kolejną kadencję XXI ZWZ powołało Radę Nadzorczą w większym i zmienionym składzie. Obecnie RN BRE Banku składa się z 9 członków (w tym 5 członków niezależnych – według kryteriów zawartych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW).

1. Maciej Leśny – Przewodniczący Rady Nadzorczej (członek niezależny),
2. Martin Blessing – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej (do 5 września 2008),
3. Achim Kassow – Członek Rady Nadzorczej,
4. Teresa Mokrysz – Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny),
5. Michael Schmid – Członek Rady Nadzorczej,
6. Waldemar Stawski – Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny),
7. Jan Szomburg – Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny),
8. Marek Wierzbowski - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny),
9. Martin Zielke – Członek Rady Nadzorczej.

Kadencja RN wygasa z dniem Walnego Zgromadzenia w 2011 r.

W trakcie roku zaszły kolejne zmiany w Radzie Nadzorczej. Na miejsce ustępującego z Rady Pana Martina Blessinga z dniem 5 września 2008 r. Rada powołała Pana Andre Carlsa. Powierzono mu stanowisko Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Został również członkiem wszystkich trzech Komisji: Prezydialnej, ds. Audytu i ds. Ryzyka. Od 15 marca br. pełnił on funkcję Członka Zarządu, Dyrektora Banku ds. Finansów.

Uzupełnienie składu Rady Nadzorczej po rezygnacji jednego z jej członków jest możliwe w trybie przewidzianym w § 19 Statutu BRE Banku. Przedmiotową decyzję Rady Nadzorczej zatwierdziło Nadzwyczajne Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku.

Obecny skład poszczególnych komisji przedstawia się następująco:

Komisja Prezydialna:

Maciej Leśny – Przewodniczący,
Andre Carls – Członek,
Achim Kassow – Członek,
Jan Szomburg – Członek.

Komisja ds. Audytu:

Martin Zielke – Przewodniczący,
Andre Carls – Członek,
Maciej Leśny – Członek,
Jan Szomburg – Członek.

Komisja ds. Ryzyka:

Michael Schmid – Przewodniczący,
Achim Kassow – Członek,
Maciej Leśny – Członek,
Waldemar Stawski – Członek.

Życiorysy zawodowe członków Rady Nadzorczej zamieszczone są na stronie internetowej BRE Banku w części Władze Banku.

XIX.1.2. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej

Wysokość wypłacanego miesięcznie w 2007 r. i w 2008 r. wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej została uchwalona kwotowo na mocy Uchwały nr 27 podjętej przez XVII Walne Zgromadzenie BRE Banku z 21 kwietnia 2004 r.

Za udział w stałych komisjach przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie: 50% wynagrodzenia miesięcznego „zasadniczego” za pierwszą komisję i 25% za udział w każdej kolejnej. Łącznie wynagrodzenie z tytułu udziału w komisjach nie może przekroczyć 75% wynagrodzenia zasadniczego.

Informacje o kwotach wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych w 2007 r. i 2008 r. poszczególnym członkom Rady są w punkcie 45 not objaśniających do Sprawozdania Finansowego Grupy BRE Banku SA według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2008 r.

XIX.2. Zarząd BRE Banku

XIX.2.1. Skład Zarządu i zmiany w 2008 r.

Zgodnie ze statutem i Regulaminem Zarządu Zarząd BRE Banku składa się z co najmniej trzech członków, powoływanych na wspólną pięcioletnią kadencję. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Prezesa Zarządu, wiceprezesów oraz pozostałych członków Zarządu, działając zgodnie z przepisami Prawa bankowego. Mandat członka powołanego przed upływem danej kadencji wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Zarządu.

W dniu Walnego Zgromadzenia, zatwierdzającego wyniki finansowe za 2007 r., czyli 14.03.2008 r. zakończyła się kadencja Zarządu, który pracował w następującym składzie:

1. Sławomir Lachowski – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku,
2. Jerzy Jóźkowiak - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów,
3. Bernd Loewen - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej,
4. Rainer Ottenstein – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki,
5. Wiesław Thor – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem,
6. Janusz Wojtas – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej.
7. Jarosław Mastalerz – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej

W dniu 14 marca 2008 r. Rada Nadzorcza powołała nowy, sześcioposobowy skład Zarządu (z dniem 15 marca 2008r.)

1. Mariusz Grendowicz - Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku,
2. Andre Carls - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów,
3. Wiesław Thor - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem,
4. Bernd Loewen - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej (pełniący przejściowo również obowiązki Dyrektora ds. Bankowości Korporacyjnej),
5. Jarosław Mastalerz - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej,
6. Christian Rhino - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki.

W trakcie roku w Zarządzie zaszły kolejne zmiany i tak na miejsce Pana Andre Carlsa Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 5 września 2008 r. powołała Panią Karin Katerbau. Jest ona związana z Grupą Commerzbanku od 1994 r., a od grudnia 2004 r. była członkiem zarządu i dyrektorem finansowym comdirect bank AG.

Na tym samym posiedzeniu Rada Nadzorcza w skład Zarządu powołała Pana Przemysława Gdańskiego z dniem 19 listopada 2008 r. Przejął on obowiązki związane z obszarem bankowości korporacyjnej od Bernda Loewena (łączącego od marca br. zarządzanie obszarem bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej). Pan Przemysław Gdański ostatnio pełnił stanowisko Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Bankowości Korporacyjnej, Rynków i Bankowości Inwestycyjnej Banku Pekao S.A.

Kadencja obecnego Zarządu upływa z dniem Walnego Zgromadzenia 2013 r.

Życiorysy zawodowe członków Zarządu zamieszczone są na stronie internetowej BRE Banku w części Władze Banku.

XIX.2.2. Wynagrodzenie Zarządu

Ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla członków Zarządu leży w kompetencjach Rady Nadzorczej. Rozpatrywaniem spraw dotyczących zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń członków zarządu, w tym ustalania stawek wynagrodzeń zajmuje się Komisja Prezydialna.

Zasady wynagradzania Zarządu za rok 2008 r. zostały przyjęte w Uchwale nr. 65/08 Rady Nadzorczej w dniu 24.01.2008 r. Łączne wynagrodzenie składa się z części stałej i części zmiennej. Część stała to wynagrodzenie zasadnicze i wynagrodzenie za zarządzanie, ustalone kwotowo dla każdego członka Zarządu.

Drugi element to roczna premia gotówkowa, wypłacana za poprzedni rok obrotowy, trzeci składnik to bonus w akcjach BRE Banku oraz w akcjach Commerzbanku.

Bonus w akcjach pełni funkcję motywowania długoterminowego. Jednak w 2008 r. członkowie Zarządu nie osiągnęli znaczących dochodów z tego tytułu, ponieważ poprzedni program opcji menadżerskich z 2003 r.

zakończył się w I połowie 2008 (gros akcji objęto w latach 2006 -2007). Natomiast w ramach programu motywacyjnego dla Członków Zarządu, przyjętego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 14.03.2008 r. członkowie Zarządu będą mogli nabywać obligacje i zamieniać je na akcje w latach 2010 – 2018. Bardziej szczegółowy opis tego programu znajduje się w nocie 42 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2008 rok.

Zarówno roczna premia gotówkowa jak i wartość przyznanych każdemu z Członków Zarządu akcji zależą od trzech czynników:

- Wysokości wskaźnika ROE netto (w Grupie BRE Banku)
- Wykonania budżetu w nadzorowanym obszarze
- Indywidualnej oceny Członka Zarządu przez Radę Nadzorczą

Informacje o kwotach wynagrodzeń otrzymanych przez poszczególnych członków Zarządu, w podziale na część stałą i premię przedstawione są punkcie 45 not objaśniających do Sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2008 r. , natomiast opis programu motywacyjnego dla Zarządu opartego o akcje znajduje się w nocie 42 tego sprawozdania.

XX. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zarząd BRE Banku SA oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy BRE Banku SA raz jej wynik finansowy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności za 2008 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy BRE Banku SA, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci spełnili warunki konieczne do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa polskiego.

Podpisy członków Zarządu BRE Banku SA

<i>Data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>Podpis</i>
27.02.2009	Mariusz Grendowicz	Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku	
27.02.2009	Wiesław Thor	Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem	
27.02.2009	Przemysław Gdański	Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej	
27.02.2009	Karin Katerbau	Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów	
27.02.2009	Jarosław Mastalerz	Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej	
27.02.2009	Bernd Loewen	Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej	
27.02.2009	Christain Rhino	Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki	